

R A P O R T

O STANIE

GMINY ORNONTOWICE

ZA 2020 ROK

Ornontowice, maj 2021

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Ornontowic!**

Rok 2020 był drugim pełnym rokiem pełnienia przeze mnie funkcji Wójta Gminy Ornontowice. Chyba nikt z nas nie spodziewał się, że będzie to okres tak ciężki i nieprzewidywalny. Okres, który zapisze się niechlubną kartą w światowej historii, a także w naszej małej Ojczyźnie – Ornontowicach.

Rozpoczęło się od wstrząsu – tego dosłownego – kiedy to 13 stycznia Ornontowicami potężnie „zakołysało” w wyniku wstrząsu wysokoenergetycznego związanego z eksploatacją górniczą. Od marca natomiast pandemia COVID-19 sparaliżowała nasze życie praktycznie we wszystkich jego płaszczyznach. Musieliśmy stawić jej czoło w każdej sferze naszego życia, również w tej samorządowej. Czy rok bieżący będzie pod tym względem lepszy? Czas pokaże, jednak jako Wójt Gminy Ornontowice mogę z czystym sumieniem stwierdzić, że wspólnie daliśmy radę! Z kolei

jako samorząd zrobiliśmy wszystko co w naszej mocy, aby jak najlepiej przeciwdziałać wirusowi, jednocześnie stosując się do dynamicznie zmieniających się w tym zakresie odgórnych regulacji prawnych.

Kolejną ważną sprawą, która w ubiegłym roku spędzała sen z powiek mieszkańców Ornontowic jak i całego Powiatu Mikołowskiego były plany Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego. Od samego początku, na wszystkie możliwe sposoby, z ogromnym zaangażowaniem mieszkańców, wyrażaliśmy stanowczy sprzeciw, aby jakkolwiek trasa szybkich kolei nie przebiegała przez naszą miejscowość.

Niemniej jednak cieszę się, że wobec powyższych trudności oraz w obliczu problemów finansowych w postaci wielomilionowych rozliczeń, które Gmina musi regularnie zwracać z tytułu nieuregulowanych kwestii podatkowych z poprzednich kadencji, nasza mała Ojczyzna w dalszym ciągu harmonijnie się rozwija. W przedłożonym Raporcie można znaleźć najlepsze tego przykłady w postaci m.in. inwestycji gminnych zrealizowanych w 2020 roku wraz z pozyskanymi na nie funduszami zewnętrznymi. Pomimo pandemii udało się także przeprowadzić wiele wydarzeń i imprez kulturalno-sportowych.

Z całą odpowiedzialnością składam mieszkańcom i Radzie Gminy sprawozdanie z moich działań oraz działań podległych mi służb w roku 2020.

Wójt Gminy Ornontowice

Marcin Kotyczka

Spis treści

WPROWADZENIE.....	7
I. INFORMACJE OGÓLNE.....	8
I.1. POŁOŻENIE.....	8
I.2. LUDNOŚĆ I BEZROBOCIE.....	8
I.3. INSTYTUCJE UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	8
I.4. BUDOWNICTWO.....	9
II. REALIZACJA OBOWIĄZUJĄCYCH W 2020 ROKU STRATEGII, PROGRAMÓW ORAZ PLANÓW.....	9
II.1. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII W OBSZARZE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	9
II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025.....	10
II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.....	11
II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021.....	12
II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok.....	13
II.1.5. Wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”.....	14
II.1.6. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	14
II.1.7. Program Operacyjny "Pomoc Żywnościowa 2014-2020".....	14
II.1.8. Program “WSPIERAJ SENIORA”.....	15
II.2. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII W OBSZARZE ROZWOJU GMINY.....	15
II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025.....	15
II.2.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023 (LPR).....	16
II.2.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2018-2020.....	17
II.2.4. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2019-2023. .	18
II.2.5. Gminny Program opieki nad zabytkami.....	18
II.2.6. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033.....	19
II.3. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII W OBSZARZE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	19
II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020.....	20
II.3.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ornontowice (PGN).....	21
II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032.....	21
II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2020.....	22
II.4. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII W OBSZARZE WSPÓŁPRACY.....	23
II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025.....	23
II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2020 r.....	24
II.5. KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO.....	26
III. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ORGANÓW GMINY.....	26
III.1. AKTYWNOŚĆ REGULACYJNA I ORGANIZACYJNA RADY GMINY I WÓJTA.....	26
III.1.1. Rada Gminy Ornontowice.....	26
III.1.2. Uchwały i zarządzenia.....	27
III.1.3. Aktywność zarządcza Wójta.....	28
III.1.4. Działalność administracyjna.....	29
III.1.5. Wybory.....	29
III.2. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W JEDNOSTKACH GMINNYCH.....	30
III.3. SYSTEM KONTROLI.....	32
III.3.1. Zarządzanie ryzykiem.....	33
III.3.2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach i audytach.....	34
III.3.3. System ocen pracowniczych.....	36
III.3.4. Badanie satysfakcji klienta zewnętrznego i wewnętrznego.....	36

IV. DANE ANALITYCZNE.....	36
IV.1. FINANSE GMINY.....	36
IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków, analiza przychodów i rozchodów.....	37
IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych.....	38
IV.1.3. Zadłużenie.....	40
IV.1.4. Różne rozliczenia.....	40
IV.1.5. Analiza udzielonych dotacji.....	40
IV.1.6. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska.....	41
IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi.....	41
IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę.....	42
IV.1.9. Analiza zaległości.....	42
IV.1.10. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych.....	43
IV.2. GOSPODARKA MIENIEM GMINY.....	44
IV.2.1. Mienie komunalne.....	44
IV.2.2. Zabytki.....	48
IV.2.3. Mieszkaniowy zasób gminy.....	49
IV.3. INWESTYCJE I INICJATYWY W ZAKRESIE ZADAŃ WŁASNYCH GMINY.....	49
IV.3.1. Inwestycje i rozwój.....	49
IV.3.2. Środki zewnętrzne.....	52
IV.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	54
IV.4.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	54
IV.4.2. Sieć gazowa.....	55
IV.4.3. Sieć ciepłownicza.....	56
IV.4.4. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe.....	57
IV.4.5. Infrastruktura drogowa.....	58
IV.4.6. Informatyka.....	59
IV.5. OCHRONA PRZYRODY I OCHRONA WÓD.....	60
IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia.....	60
IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	60
IV.6. GOSPODARKA ODPADAMI.....	61
IV.7. ROLNICTWO I ŁOWIECTWO.....	64
IV.8. GÓRNICTWO.....	65
OBSZAR GMINY OBJĘTY JEST EKSPLOATACJĄ GÓRNICZĄ:.....	65
IV.9. POMOC SPOŁECZNA.....	65
IV.10. OŚWIATA – EDUKACJA PUBLICZNA.....	66
IV.10.1. Oświata gminna.....	66
IV.10.2. Udzielone dofinansowania.....	69
IV.10.3. Stypendia.....	71
IV.10.4. Oświata powiatowa.....	72
IV.11. OCHRONA ZDROWIA.....	73
IV.12. KOMUNIKACJA PUBLICZNA.....	74
IV.13. PORZĄDEK, BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA.....	76
IV.14. KULTURA I SZTUKA.....	76
IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji.....	77
IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna.....	80
IV.15. SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA.....	81
IV.15.1. Infrastruktura sportowa.....	81
IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa.....	82
IV.15.3. Nagrody sportowe.....	83
IV.16. PROMOCJA GMINY.....	83
IV.17. ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA.....	85
IV.18. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W GMINIE.....	85
IV.19. CPK – LINIE KOLEJOWE.....	86
V. PODSUMOWANIE.....	88

Wykaz rysunków

Rysunek 1: Struktura wykonania dochodów gminy.....	38
Rysunek 2: Struktura wykonania wydatków budżetu gminy.....	38
Rysunek 3: Struktura wydatków majątkowych wg działów.....	39
Rysunek 4: Struktura wydatków majątkowych procentowo wg działów.....	40

Indeks tabel

Tabela 1: Struktura wieku mieszkańców gminy.....	8
Tabela 2: Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w roku 2020.....	17
Tabela 3: Prognozowane zasoby gminy.....	18
Tabela 4: Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023.....	27
Tabela 5: Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2020.....	27
Tabela 6: Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2020.....	28
Tabela 7: Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2020.....	30
Tabela 8: Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2020.....	30
Tabela 9: Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2020.....	30
Tabela 10: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2020.....	31
Tabela 11: Zatrudnienie w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej na 31.12.2020.....	31
Tabela 12: Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2020.....	31
Tabela 13: Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2020.....	31
Tabela 14: Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2020.....	32
Tabela 15: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2020.....	32
Tabela 16: Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy.....	34
Tabela 17: Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy.....	34
Tabela 18: Wykaz audytów zewnętrznych.....	35
Tabela 19: Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych.....	35
Tabela 20: Zestawienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów wynikających z zamknięcia budżetu Gminy Ornontowice.....	37
Tabela 21: Analiza przychodów.....	38
Tabela 22: Wydatki majątkowe wg działów.....	38
Tabela 23: Wykaz zobowiązań.....	40
Tabela 24: Dochody i wydatki na oświatę w 2020.....	42
Tabela 25: Analiza zaległości.....	43
Tabela 26: Nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice.....	45
Tabela 27: Nieruchomości niezabudowane Gminy Ornontowice, w tym grunty pod drogami dojazdowymi.....	45
Tabela 28: Nieruchomości nabyte w 2020.....	46
Tabela 29: Nieruchomości zbyte w 2020.....	46
Tabela 30: Zestawienie porównawcze mienia komunalnego między 2019 a 2020.....	47
Tabela 31: Zadania inwestycyjne 2020 (jednoroczne wydatki majątkowe).....	50
Tabela 32: Zadania inwestycyjne 2020 (wieloletnie wydatki majątkowe).....	50
Tabela 33: Środki zewnętrzne pozyskane w 2020.....	52
Tabela 34: Infrastruktura gazowa na terenie gminy.....	55
Tabela 35: Rozbudowa sieci gazowej.....	56
Tabela 36: Wykaz stacji transformatorowych na terenie gminy.....	58
Tabela 37: Ilość dróg wg stanu na 31.12.2020.....	59
Tabela 38: Podział frakcji odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2020.....	63

Tabela 39: Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2020.....	67
Tabela 40: Wydarzenia i inne informacje z życia szkoły z 2020 r.....	67
Tabela 41: Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych.....	69
Tabela 42: Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.....	69
Tabela 43: Rządowy program pomocy.....	69
Tabela 44: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (do Gminy Ornontowice).....	70
Tabela 45: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (dla innych gmin).....	70
Tabela 46: Praktyki uczniowskie/studenckie w Urzędzie Gminy w 2020.....	71
Tabela 47: Stypendia specjalne w roku szkolnym 2019/2020.....	72
Tabela 48: Wyniki matur 2020 w Zespole Szkół Ponadpodstawowych.....	73
Tabela 49: Dochody i wydatki ARTerii w roku 2020 w porównaniu z 2019.....	77
Tabela 50: ARTeria - cykliczne zajęcia stałe.....	78
Tabela 51: Dochody i wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej.....	80

Wykaz skrótów:

WO – Wydział Organizacyjny Urzędu Gminy
 WFiB – Wydział Finansowy i Budżetu Urzędu Gminy
 WRiI – Wydział Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy
 WŚPiGG – Wydział Środowiska, Przedsiębiorczości i Gospodarki Gruntami Urzędu Gminy
 WŚiGN – Wydział Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Gminy
 RK – Referat Komunalny Urzędu Gminy
 RZP – Referat Zamówień Publicznych Urzędu Gminy
 RPiI – Referat Promocji i Informacji Urzędu Gminy
 RGO – Referat Gospodarki Odpadami Urzędu Gminy

Wprowadzenie

Obowiązek sporządzania *Raportu o stanie gminy* został wprowadzony ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych,¹ poprzez dodanie art. 28aa w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.²

Zgodnie z brzmieniem art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, *Raport o stanie gminy* obejmuje podsumowanie działalności organu wykonawczego gminy – wójta gminy – w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Ustawa przyznaje w tym miejscu organowi stanowiącemu możliwość ustalenia struktury Raportu i informacji, jakie powinny lub mogą w nim się znaleźć.

Wobec faktu, iż Rada Gminy Ornontowice nie określiła dokładnej zawartości, ani nie narzuciła schematu, Wójt Gminy Ornontowice przyjął konwencję odnoszącą się do katalogu kluczowych zadań gminy jako jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z art. 6-8 ustawy o samorządzie gminnym³ oraz posiłkował się rekomendowaną strukturą dokumentu opracowaną przez Związek Miast Polskich⁴ i Organizację Batorego.⁵

Raport o stanie gminy rozpatruje organ stanowiący gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu gminy. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym *Raportem o stanie gminy* przeprowadza się debatę. Po zakończeniu debaty przeprowadza się głosowanie nad udzieleniem wójtowi gminy wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi gminy wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wotum zaufania. W przypadku nieudzielenia wójtowi gminy wotum zaufania w dwóch kolejnych latach, rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta.

Raport o stanie gminy jest zestawieniem najważniejszych danych o lokalnym samorządzie, to kompendium wiedzy o sytuacji w gminie. Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie twardych danych, obrazuje fakty przedstawione w czytelny sposób, tak aby to czytelnik mógł wyrobić sobie własną opinię o stanie gminy. Raport ten to sprawozdanie z pracy samorządowej administracji publicznej, której zadania są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę, po sport i rekreację.

Niniejszy dokument składa się z pięciu zasadniczych części: I część zawiera informacje ogólne o Gminie Ornontowice, II część zawiera syntetyczny opis realizacji obowiązujących w 2020 roku strategii, programów oraz planów, III część to zagadnienia związane z aktywnością regulacyjną organów gminy, część IV – najobszerniejsza, zawiera dane analityczne o poszczególnych obszarach działalności gminy, obrazuje pracę Urzędu Gminy Ornontowice, przy pomocy którego wójt gminy wykonuje swoje zadania oraz prezentuje funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych realizujących zadania własne gminy oraz zleczone, zaś część V stanowi podsumowanie Raportu.

1 Dz.U. z 2018 poz. 130.

2 t.j. Dz.U. z 2019 poz. 506, 1309, 1571, 1696, 1815.

3 Ibidem

4 www.miasta.pl, dostęp 25.04.2020 r.

5 www.batory.org, dostęp 25.04.2020 r.

I. Informacje ogólne

I.1. Położenie

Gmina Ornontowice jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa śląskiego, na południowy-zachód od stolicy regionu – Katowic. Gmina składa się z jednej miejscowości, nie posiada sołectw. Administracyjnie Gmina Ornontowice przynależy do powiatu mikołowskiego, organizacyjnie do Subregionu Centralnego, Podregion Tyski. Odległość od głównych ośrodków miejskich regionu (Katowice, Mikołów, Tychy, Gliwice, Rybnik) nie przekracza 25 km. Gmina jest dogodnie skomunikowana z siecią autostrad A1 (ok. 3 km – węzeł Dębieńsko) i A4 (ok. 10 km węzeł Zabrze Południe).

Gmina Ornontowice zajmuje powierzchnię 15 km² i jako najmniejsza gmina powiatu mikołowskiego stanowi 6,4% powierzchni powiatu oraz 0,12% powierzchni województwa śląskiego. Gmina Ornontowice graniczy:

- od południa z Miastem Orzesze,
- od wschodu z Miastem Mikołów,
- od północy i północnego wschodu z Gminą Gierałtowiec (powiat gliwicki),
- od zachodu z Gminą i Miastem Czerwionka-Leszczyny (powiat rybnicki).

I.2. Ludność i bezrobocie

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. liczba ludności gminy wynosiła **6070 osób**. W roku 2020 odnotowano **67 urodzeń** i **70 zgonów**, co daje ujemny (-3) przyrost naturalny. Poniżej przedstawiono strukturę wieku ludności:

Tabela 1: Struktura wieku mieszkańców gminy

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem
0-12	501	511	1 012
13-20	258	244	502
21-40	877	860	1 737
41-64	991	1 038	2 029
65 i więcej	333	457	790
ogólnie	2 960	3 110	6 070

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Bezrobocie w gminie ogółem: 86 osób bezrobotnych, liczba ta wzrosła w stosunku do roku 2019 o 25 osób (było **61**), w tym kobiety: 56 (było 39) (stan na dzień 31.12.2020 r.).⁶

I.3. Instytucje użyteczności publicznej

Jednostki organizacyjne Gminy Ornontowice:

⁶ Dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie z siedzibą w Łaziskach Górnych.

- ARTeria Centrum Kultury i Promocji,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Zdrowia,
- Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej,
- Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny.

Inne podmioty publiczne działające na terenie gminy:

- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Żłobek "*Minionkowo*",
- Przedszkole Niepubliczne im. Aniołów Stróżów,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych,
- Parafia pw. Św. Michała Archanioła.

I.4. Budownictwo

Na terenie gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i dwurodzinna (gospodarstwa domowe wielopokoleniowe) wraz z intensywnym wzrostem budownictwa rezydencjonalnego oraz zabudowy osiedlowej szeregowej. Na terenie gminy znajdują się także osiedla zabudowy wielorodzinnej – ulice Akacyjowa, Grabowa, Orzeska, Żabik. Ilość budynków mieszkalnych w 2020 r. w gminie wynosiła 1247 szt.,⁷ zaś ilość mieszkań w zasobie wielorodzinnym 577 szt.⁸

II. Realizacja obowiązujących w 2020 roku strategii, programów oraz planów

Rolą gminy w zakresie realizacji założonych zadań jest podejmowanie – za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb – działań zmierzających do niwelowania różnic w procesie zaspokajania potrzeb mieszkańców. Raport ilustruje ogół zidentyfikowanych przedsięwzięć realizowanych w Gminie Ornontowice w roku 2020. Jego celem jest określenie stopnia wykonania przyjętych i realizowanych celów strategicznych. Jego funkcja sprowadza się do uzyskania odpowiedzi na pytanie: czy strategię i programy skutkują pozytywnymi zmianami? czy dokonano właściwego doboru działań? Daje również obraz sprawności działania podmiotów zaangażowanych w realizację poniższych dokumentów.

II.1. Realizacja programów i strategii w obszarze polityki społecznej

Poniżej zaprezentowano główne cele strategiczne poszczególnych dokumentów. Uzupełnieniem działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są informacje przedstawione w części IV niniejszego Raportu.

7 Wg danych GUS na 31.12.2018 (1.01.2019) <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica> dostęp 11.05.2020 r.

8 Wg danych RK.

II.1.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025⁹

Strategia przyjęta 24 lutego 2016 r. jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, w szczególności osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z zapisami Strategii jej monitorowanie odbywa się w cyklach rocznych, a odpowiedzialnym za przygotowanie sprawozdania jest Zespół ds. Opracowania monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.¹⁰

W Strategii wyznaczono działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach.

Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:
 - wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - zapewnienie osobom zagrożonym procesem pauperyzacji bezpieczeństwa socjalnego,
 - pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym;
2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:
 - wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
 - pomoc rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia,
 - wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju;
3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:
 - usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych;
4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:
 - zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
 - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:
 - przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:
 - wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
 - wyzwalanie aktywności obywatelskiej,
 - wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Monitoring Strategii jest stałym procesem obserwacji, która ma na celu zapewnienie informacji na temat słuszności i skuteczności podejmowanych działań. Rozwiązywanie problemów jest wypadkową kompleksowych działań podejmowanych przez podmioty działające na różnych szczeblach samorządu, a nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego mieszkańcom. Gmina Ornontowice dysponuje bazą kulturalno-oświatową i rekreacyjno-sportową, która tworzy dogodne warunki do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej. Założone cele realizowane są konsekwentnie i rzetelnie, a działania podejmowane przez różne instytucje przyczyniają się do poprawy warunków życia mieszkańców

⁹ Uchwała Nr XVIII/134/16 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 lutego 2016 r.

¹⁰ Zarządzenie Nr 0050.0198.2020 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 14 stycznia 2020 r.

Ornontowic, zmniejszania zjawiska wykluczenia społecznego oraz sprzyjają ograniczeniu zjawiska bezrobocia.

Podsumowując można określić, że stan realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zadowalający pomimo braku realizacji niektórych zadań, co spowodowane jest trudną sytuacją finansową gminy. Ocenia się, że dokument stanowiący system szerokiego wsparcia społecznego dla mieszkańców gminy, obok doraźnej pomocy pozwala zaktywizować społeczność do własnych inicjatyw, a poprzez współpracę społeczną utrwała pozytywne zmiany wynikające z założeń Strategii. Warto w tym miejscu również wskazać, że polityka społeczna jest zagadnieniem obszernym i wielowątkowym. Niezależnie od skali podejmowanych działań gwarantem ich skuteczności jest właściwa współpraca pomiędzy realizującymi je podmiotami. Ważne zatem w przyszłości będzie wzmocnienie zadań dotychczas realizowanych oraz proponowanie nowych przedsięwzięć dostosowanych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z obszarów polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i aktywnej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej oraz organizacji samorządowych.

II.1.2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020¹¹

Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny nakłada ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,¹² zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania. Adresatami są rodziny wychowujące dzieci, które są niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, a także rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny było prowadzone przez asystenta rodziny w formie pracy z rodziną i jej poszczególnymi członkami, za ich zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 r. zatrudnił na umowie o pracę **1 asystenta rodziny**, który objął wsparciem **12 rodzin**. Realizacja zadania wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotycząca zatrudnienia asystenta rodziny wynosiła w 2020 r. 49 382,61 zł, z czego 47 682,61 zł pokryto z budżetu Gminy. Gmina Ornontowice otrzymała w 2020 r. środki finansowe z Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin w okresie pandemii COVID-19 w ramach "Programu Asystent Rodziny na rok 2020" w wysokości 1 700,00 zł na podstawie umowy nr PSVI.943.8.111.2020.

Dzięki podjęciu współpracy przez rodziny z asystentem rodziny nastąpiła częściowa poprawa funkcjonowania rodzin w zakresie kompetencji rodzicielskich i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Ponadto w 2020 r. Gmina Ornontowice współfinansowała **pobyt 11 dzieci w pieczy zastępczej**,

11 Uchwała Nr XXXVIII/320/17 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 grudnia 2017 r.

12 t.j. Dz.U. z 2020 poz. 821

z czego 8 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 4 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 136 378,61 zł.

Monitoring Programu umożliwia wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Analiza zebranych danych z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz wskaźników monitorowania stopnia wdrażania Programu pozwala stwierdzić, że większość zaplanowanych w nim działań została zrealizowana i nadal będzie kontynuowana. Program Wspierania Rodziny jest uzupełnieniem zadań realizowanych na rzecz rodzin mieszkających w Ornontowicach, zadań zapisanych w dokumentach strategicznych i innych programach. Podkreśla się, że skuteczność ich realizacji będzie możliwa wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy wszystkich instytucji oraz organizacji realizujących zadania na rzecz dzieci i rodzin. Ponadto w roku 2020 podjęto prace na stworzeniem programu wspierania rodziny na kolejne lata. Uchwałą Nr XXIV/207/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 16 grudnia 2020 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ornontowice na lata 2021-2023.

II.1.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019–2021¹³

Program przyjęty dnia 24 stycznia 2019 r. stanowi realizację zadań określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.¹⁴ Ustawa ta określa przemoc jako pojedyncze lub powtarzające się umyślne działanie lub też zaniechanie, które narusza prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Ustawodawca w szczególności ma tu na myśli zagrożenie utraty życia lub zdrowia, naruszenie godności i nietykalności fizycznej oraz wolności – także seksualnej. Działania te powodują szkody zdrowotne, jak również wywołują cierpienie i krzywdy moralne osób, wobec których przemoc jest stosowana. Przemoc, opierając się na dominacji i podporządkowaniu, zakłada nadużycie lub złe użycie władzy, autorytetu, siły fizycznej czy psychicznej, a także zadawanie cierpienia. Ustawa równocześnie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób ją stosujących.

Celem głównym Programu jest zintegrowane profesjonalne i systemowe przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie w Gminie Ornontowice. Działania w ramach jego realizacji podejmowane są na wielu płaszczyznach przez instytucje i organizacje wyznaczone do realizacji zadań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób jej doznających.

Powołany został Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,¹⁵ którego celem jest zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych lub uwikłanych w przemoc w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele placówek oświatowych, służby zdrowia, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych¹⁶ sądu, policji oraz pomocy społecznej. W 2020 r. odbyły się cztery spotkania Zespołu. Założono **14 nowych Niebieskich Kart**. Ogółem w okresie sprawozdawczym procedurą Niebieskich Kart objęto 16 rodzin.

13 Uchwała Nr IV/27/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 stycznia 2019 r.

14 t.j. Dz.U. z 2020 poz. 218.

15 Zarządzenie Nr 0050.0123.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 20 sierpnia 2019 r.

16 Zarządzenie Nr 0050.0122.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 20 sierpnia 2019 r.

II.1.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok¹⁷

Program opracowano w oparciu o lokalną diagnozę problemów i obejmuje działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Środki na realizację zadań wynikających z Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków własnych gminy.

W 2020 r. w ramach Programu podjęto m.in. niżej wymienione działania:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:
 - współpracę oraz dofinansowanie organizacji pożytku publicznego, tj. Klubu Abstynenta „Powrót” w Mikołowie oraz Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „ZMIANA”, oferujących w swoim zakresie pomoc psychologiczną, terapeutyczną, rehabilitacyjną i prawną dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy; koszt udzielonych dotacji: **4 500,00 zł**,
 - działalność Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz sprawców i ofiar przemocy; dyżury pełniło **4 specjalistów** (terapeuta uzależnień, terapeuta rodziny, psycholog i prawnik), koszt wyniósł **7 531,07 zł**;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin w ramach postępowania o zobowiązaniu do leczenia odwykowego oraz w ramach procedury niebieskiej karty. Skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **5 wniosków** o zobowiązanie do leczenia odwykowego; ogółem w 2020 r. komisja prowadziła postępowania wobec **16 osób**, w tym 2 osoby poddały się badaniu biegłych psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; koszt badań wyniósł **880,00 zł**, wobec dwóch osób wszczęto postępowanie przez sądem o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu, koszt wniosków do sądu wyniósł 200,00 zł.
 - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, którego zadaniem jest informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego oraz motywowanie do leczenia osób uzależnionych, jak i udzielanie porad i wsparcia osobom współuzależnionym oraz osobom dotkniętym przemocą domową,
 - współdziałanie służb społecznych m.in. przez działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności wychowawczej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
 - prowadzenie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej i Terapeutycznej dla dzieci i młodzieży (wiek 6-16 lat) zamieszkujących na terenie gminy. Celem Świetlicy PWiIT jest podejmowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i korekcyjnych.
Zapewnieniu uczestnikom zajęć bezpiecznych warunków pobytu, sprzyjających rozwojowi zainteresowań, wzmacnianiu prawidłowych wzorców relacji społecznych, nabywaniu nowych umiejętności i postaw oraz uzupełnianiu braków edukacyjnych. Zorganizowano 7 rodzajów

¹⁷ Uchwała Nr XIV/122/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 grudnia 2019 r.

alternatywnych form spędzania wolnego czasu (w tym cykl zajęć profilaktycznych oraz 5 rodzajów warsztatów). W roku 2020 na działalność Świetlicy przeznaczono kwotę: 120 798,00 PLN.

- realizowanie w szkołach Gminy Ornontowice programów profilaktyczno-dydaktycznych i warsztatów informujących o uzależnieniu i jego skutkach oraz promujących trzeźwość: w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ornontowicach przeprowadzono konkurs profilaktyczny pod nazwą: *“Świat bez alkoholi i narkotyków – wybieraj, zmieniaj, myśl pozytywnie”*;
- podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych służb społecznych poprzez udział w szkoleniach.

II.1.5. Wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”¹⁸

Celem tego Programu jest wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu ogółem objęto pomocą **44 osoby** w formie posiłków dla dzieci w przedszkolu i szkole oraz dla osób dorosłych pomoc w postaci zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności oraz świadczeń rzeczowych. Na realizację Programu w okresie sprawozdawczym wydatkowano ogółem **14 784,74 zł**, na co wydatkowano środki własne gminy w wysokości 6 600,00 zł, pozostałą część stanowi dotacja.

II.1.6. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny¹⁹

Program skierowany jest do wszystkich rodziców oraz małżonków rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. To system zniżek zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych oraz dodatkowych uprawnień dla rodzin mających troje i więcej dzieci. Karta przysługuje rodzinie niezależnie od dochodu i na jej podstawie rodziny mogą korzystać z uprawnień, jakie znajdują się w katalogu ulg i zwolnień zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 107 kart tradycyjnych i 73 karty elektroniczne.

II.1.7. Program Operacyjny "Pomoc Żywnościowa 2014-2020"²⁰

W 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem im. Franciszka Stuska w Orzeszu w celu rozszerzenia oferty pomocowej dla mieszkańców gminy.

Pomocą żywnościową były objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej²¹ których dochód nie przekracza 200%

18 Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z 18 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, MP z 2018 poz. 1007.

19 Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1348, 2400.

20 Krajowy program operacyjny oferujący żywność lub podstawową pomoc materialną, o którym mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014 r., str. 1).

21 Dz.U. z 2019 poz. 1507, 1622, 1690, 1818, 2473.

kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni wydali 38 skierowań uprawniających do otrzymania pomocy żywnościowej dla **90 osób**.

II.1.8. Program „WSPIERAJ SENIORA”

Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowaliby się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem obejmującym artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku przystąpił do programu „Wspieraj Seniora”, był w gotowości świadczyć wsparcie i pomoc dla osób tego potrzebujących.

II.2. Realizacja programów i strategii w obszarze rozwoju gminy

Poniżej scharakteryzowano monitoring realizacji wskaźników kluczowych dokumentów strategicznych i programowych traktujących o głównych nurtach rozwojowych gminy. Uzupełnieniem poniższych informacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

II.2.1. Strategia Rozwoju Gminy Ornontowice na lata 2018-2025²²

Strategia jest pokłosiem „Zintegrowanej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem planu operacyjnego na lata 2018-2025”, opracowanej w ramach projektu pn. „J-ednolita S-trytacja T-erytariałna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014.

Dokument strategiczny został przyjęty w dniu 7 listopada 2018 r. Zgodnie z założeniami Strategii monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach rocznych. Odpowiedzialnym za przygotowanie Raportu z monitoringu zawierającego rekomendacje dotyczące ewentualnych zmian w zakresie sposobu realizacji Strategii jest Zespół utworzony w tym celu.²³ Obowiązki Zespołu mają charakter ciągły. Zespół ds. wdrażania, zarządzania, monitoringu i ewaluacji Strategii ukonstytuował się w grudniu 2018 r., a jego skład osobowy podlegał rotacjom, formalizowanym w drodze kolejnych Zarządzeń Wójta Gminy. W 2020 r. Zespół odbył jedno spotkanie w dniu 11 marca. Wyniki pracy Zespołu w roku 2020:

- Zapoznanie ze znowelizowanym składem Zespołu,
- Omówienie horyzontu sprawozdawczego – wskaźniki za 2018 i 2019 wg stanu na 31.12.2019,
- Dyskusja – oraz przedstawienie sprawozdania na sesji RG w kwietniu 2020,
- Przedłożenie propozycji zmian w tekście Strategii, planie inwestycyjny.

22 Uchwała Nr XLVIII/406/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 7 listopada 2018 r.

23 Zarządzenie Nr 120.012.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 2 września 2019 r.

Strategia obejmuje monitoring 5 celów strategicznych:

1. Ornontowice gminą z infrastrukturą społeczną oraz przestrzenią dostosowaną do potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców,
2. Ornontowice gminą atrakcyjną do zamieszkania,
3. Ornontowice gminą nowoczesnej gospodarki opartej na innowacji i kreatywności,
4. Ornontowice gminą z dostosowaną infrastrukturą techniczną do potrzeb odbiorców,
5. Ornontowice gminą o wysokiej skuteczności i jakości sprawnego zarządzania,

w ramach których wyspecyfikowano przedsięwzięcia zaopatrzone w indywidualne wskaźniki. Wskaźniki mierzone są jako wskaźniki nominalne, metodą zaawansowania realizacji. W 2020 roku w okresie sprawozdawczym odnotowano 100% realizację następujących zadań 4.10. (Budowa ul. Grabowej), 4.12. (Budowa ul. Tartacznej II – sięgacze), 4.13. (Wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem nawierzchni sięgacza ul. Orzeskiej w rejonie nr 63 i 65), 4.17. (Słoneczna Gmina Ornontowice), oraz część 4.18. (Wymiana oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji w Ornontowicach).

II.2.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023 (LPR)²⁴

LPR, jako część Podstrategii „Przestrzeń” jest jednym z produktów projektu pn. „J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014. Beneficjentami projektu były gminy powiatu mikołowskiego: Łaziska Górne, Mikołów, Orzesze, Ornontowice, Wiry oraz Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

Dokument programowy został przyjęty przez Radę Gminy Ornontowice w dniu 7 listopada 2018 r. Zgodnie z założeniami LPR monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach rocznych. Odpowiedzialnym za przygotowanie Raportu z monitoringu zawierającego rekomendacje dotyczące ewentualnych zmian w zakresie sposobu realizacji LPR jest Zespół utworzony w tym celu.²⁵ Obowiązki Zespołu mają charakter ciągły. Zespół ds. wdrażania, zarządzania, monitoringu i ewaluacji LPR ukonstytuował się w marcu 2020 r. W 2020 r. Zespół odbył jedno spotkanie w dniu 11 marca. Wyniki pracy Zespołu w roku 2020:

- Zapoznanie ze składem Zespołu,
- Zapoznanie z treścią Zarządzenia Wójta Gminy Ornontowice nr 0050.0230.2020 z dnia 3.03.2020 r. w sprawie powołania Zespołu ds. wdrażania, zarządzania, monitoringu i ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ornontowice do roku 2023.
- Omówienie horyzontu sprawozdawczego – wskaźniki za 2018 i 2019 wg stanu na 31.12.2019.
- Dyskusja – oraz przedstawienie sprawozdania na sesji RG w kwietniu 2020,

LPR obejmuje monitoring 8 grup celów:

1. Dogodne warunki do wszechstronnego rozwoju mieszkańców gminy,
2. Wysoki poziom integracji społecznej mieszkańców,
3. Wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy,
4. Wzrost poziomu atrakcyjności gospodarczej gminy,
5. Rozwinięta infrastruktura techniczna dla potrzeb mieszkańców i osób odwiedzających gminę,

²⁴ Uchwała Nr XLVIII/407/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 7 listopada 2018 r.

²⁵ Zarządzenie Nr 0050.0230.2020 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 3.03.2020 r.

6. Wysoki poziom zachowania i wykorzystania walorów przyrodniczych gminy,
7. Wysoki poziom ładu przestrzennego,
8. Dostosowanie warunków komunikacyjnych do potrzeb mieszkańców,

w ramach których wyspecyfikowano 13 wskaźników. Wskaźniki mierzone są w cyklach rocznych, jako wskaźniki nominalne.

II.2.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Ornontowice na lata 2018-2020²⁶

Plan określa główne kierunki działań związanych z gospodarowaniem mieniem gminy. Zawiera wskazanie, które nieruchomości w latach 2018-2020 są przedmiotem działań gminy związanych z nabyciem nieruchomości do zasobu lub zbyciem nieruchomości z zasobu. Plan zawiera ogólne wskazanie, względem których nieruchomości winny być podejmowane działania, jednak nie zakłada ich 100% realizacji. Dopuszcza realizację, w kolejnych latach, zadań wskazanych na lata wcześniejsze, które z różnych przyczyn nie zostały zrealizowane w prognozowanym okresie. Nie wyklucza również możliwości podejmowania działań względem innych nieruchomości nie objętych Planem.

W 2020 r. podjęto działania, które pozwoliły Gminie Ornontowice na częściowe zrealizowanie zapisanych w Planie zadań z zakresu gospodarowania mieniem gminy, w tym związanych z nabyciem i ze zbyciem nieruchomości do i z zasobu oraz uzyskaniem dochodów z gospodarki nieruchomościami.

Tabela 2: Wykaz działań w obrocie nieruchomościami w roku 2020

Prognozowana liczba [szt.]		Liczba nieruchomości względem których podjęto działania (i zakończono wynikiem pozytywnym w 2020) [szt.]	Prognozowany dochód [zł]		Wykonany w 2020 dochód [zł]
przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości gruntowych	16	2	sprzedaży nieruchomości gruntowych	210 625,00	239 470,63
przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości lokalowych (mieszkań)	4	1	sprzedaży nieruchomości lokalowych (mieszkań)		
nieruchomości przeznaczone do oddania w dzierżawę	16	27	oddania nieruchomości w dzierżawę	255 598,64	255 689,75
nieruchomości przeznaczone do oddania w najem	12	17	oddania nieruchomości w najem		
nieruchomości przeznaczone do oddania w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd	0	0	użytkowania wieczystego i trwałego zarządu oraz z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego	3 308,53	4 875,10

26 Zarządzenie Nr 0050.0399.2018 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 27 marca 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WSiGN i RK

Jednocześnie Plan zakładał nabycie do zasobu w 2020 r. 20 działek o pow. 5.8354 m². W 2020 r. zasób nieruchomości Gminy Ornontowice powiększył się o 5 **działek o łącznej pow. 5527 m²**. Szczegółowe informacje dotyczące gospodarowania nieruchomościami w 2020 r. zawarto w innym dokumencie, tj. w „*Informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za rok 2020*”.

Ze względu na zmieniającą się sytuację i ustalenie innych priorytetów w trakcie 2020 r. zaktualizowano zamierzenia dostosowując je do najpilniejszych potrzeb i zadań gminy, w związku z czym z zasobu zbyto mniej nieruchomości aniżeli pierwotnie planowano, przy czym prognozowany dochód gminy z tego tytułu został przewyższony, a także nabyto do zasobu inne nieruchomości, niż te ujęte w Planie na 2020 r. Ponadto, z uwagi na przedłużające się procedury związane z wydaniem przez Wojewodę Śląskiego decyzji stwierdzających nabycie nieruchomości z mocy prawa, nie udało się pozyskać do zasobu niektórych działek wykazanych w Planie. Zwiększyła się również liczba nieruchomości oddanych w najem i dzierżawę.

Zakłada się, że nie realizowane w 2020 r. zadania będą kontynuowane w kolejnych latach.

II.2.4. Wieloletni Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice na lata 2019-2023²⁷

Program przyjęty 25 kwietnia 2019 r. określa podstawowe zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ornontowice, tworząc warunki do racjonalnego gospodarowania i zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty mieszkaniowej.

W wyniku przeprowadzonego przetargu w dniu 17 czerwca 2020 r. zostało sprzedane mieszkanie przy ulicy Żabik 9/104.

Tabela 3: Prognozowane zasoby gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Ornontowice w poszczególnych latach	Ogółem zasób mieszkaniowy [szt.]	Liczba lokali socjalnych [szt.]
2019	78	14
2020	77	14
2021	75	14
2022	73	14
2023	71	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RK

II.2.5. Gminny Program opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków²⁸ wójt sporządza gminny program opieki nad zabytkami. Program ma m.in. na celu uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,

27 Uchwała Nr VII/62/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 kwietnia 2019 r.

28 Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków, t.j. Dz.U. z 2020 poz. 282.

podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków. Gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Program opieki nad zabytkami wraz z Gminną Ewidencją Zabytków (GEZ) przygotowany został w ramach projektu „J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST”, jako załączenia do wymaganych prawem dokumentów. GEZ i Program, zgodnie z opinią Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wymagały uzupełnienia. Na podstawie wytycznych ŚWKZ karty zabytków zostały poprawione i ostatecznie uzgodnione. Po ich podpisaniu przez autora oraz ŚWKZ, GEZ (stanowiący zbiór kart) przyjęty zostanie Zarządzeniem Wójta Gminy. Dopiero po przyjęciu GEZ, gmina przystąpi do korekty Programu opieki nad zabytkami celem przedłożenia do zatwierdzenia Radzie Gminy.

II.2.6. Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033²⁹

Dokument programowy został przyjęty w dniu 30 maja 2018 r. jako kolejna – wynikająca z Prawa energetycznego³⁰ - aktualizacja.

Zgodnie z założeniami Planu monitorowanie wskaźników odbywa się w cyklach 3-letnich (po każdej aktualizacji). Odpowiedzialnym na przygotowanie Raportu z monitoringu jest ustanowiona przez Wójta Gminy Ornontowice jednostka organizacyjna i wyznaczona osoba odpowiedzialna za zarządzanie Gospodarką Energetyczną Gminy. W strukturach Gminy Ornontowice brak takowej komórki/osoby, a działania związane z monitoringiem są rozproszone pomiędzy Wydziałem Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej.

Treść Planu wskazuje obszary monitoringu obejmujące 3 zasadnicze grupy:

- wskaźniki realizacji dla systemu elektroenergetycznego,
- wskaźniki realizacji dla systemu ciepłowniczego,
- wskaźniki realizacji dla systemu gazowego.

Dane statystyczne dotyczące powyższego zawarto w części IV niniejszego Raportu.

II.3. Realizacja programów i strategii w obszarze ochrony środowiska

Poniżej przytoczono katalog dokumentów strategicznych i programowych funkcjonujących w gminie w roku 2020 w obszarze szeroko pojętej ochrony środowiska. Dopełnieniem informacji o ich wdrażaniu i realizacji są dane opisowe i analityczne zawarte w części IV niniejszego Raportu.

²⁹ Uchwała Nr XLIV/376/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 maja 2018 r.

³⁰ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, t.j. Dz.U. z 2019 poz. 755, 730, 1435, 1495, 1517, 1520, 1524, 1556, 2166, z 2020 poz. 284.

II.3.1. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020³¹

Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska³² organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, opracowanie programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

W 2020 r. obowiązywała Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020. W grudniu 2020 r. podpisano umowę z Firmą Podgórska Beata ALBEKO z siedzibą w Opolu na opracowanie nowego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ornontowice.

W ramach obowiązującego w 2020 r. POŚ podjęte były m. in. działania tj.:

- nasadzenia 52 szt. na terenach gminnych (w sąsiedztwie Gminnego Ośrodka Zdrowia oraz w obrębie parkingu w centrum Gminy - lilak pospolity – 24 szt., ul. Cicha – lipa drobnolistna – 8 szt., ul. Nowa – dąb szypułkowy – 5 szt., ul. Działkowa – robinia akacjowa – 15 szt.),
- dotacje do wymiany źródeł ciepła – 37 kotłów/99 856,25 zł,
- prace przy zieleni: pielęgnacja 3 drzew (jesion wyniosły i lipa drobnolistna przy ul. Cichej, dąb szypułkowy przy ul. Grabowej),
- nasadzenia bżów na posesjach mieszkańców – 34 szt. na wskazanych 17 posesjach mieszkańców oraz 24 szt. na terenach gminnych (wskazane w ppkt „nasadzenia”), koszt jednej sadzonki – 31,86 zł., łączny koszt realizacji zadania 1 847,88 zł., z czego kwotę 1 600,00 zł stanowiła darowizna z Fundacji JSW,
- W wyniku corocznej akcji „Sprzątanie świata”, na terenie Gminy zainstalowano tablice z informacją: „Posprzątaaliśmy, nie zaśmiecaj!”. Trzy tablice umieszczone zostały na jednym z uporządkowanych terenów tj. przy ulicy Leśnej, wzdłuż linii lasu. Dodatkowo tablice pojawiły się także przy ul. Cichej, na odcinku od zabudowy szeregowej do skrzyżowania z ul. Spokojną. Informacja: „Teren Gminy Ornontowice wraz z zadrzewieniem niszczenie zieleni podlega karze” umieszczony został w celu ochrony, jedynej na terenie Gminy, alei lipowej.

Na początku lipca 2020 r., na pniu złamanego pomnikowego dębu czerwonego, rosnącego w części zabytkowej Parku Gminnego, zawieszono budki lęgowe dla ptaków. Skrzynki lęgowe zawieszono w celach ekologicznych i edukacyjnych, z myślą o upowszechnianiu idei czynnej ochrony ptaków. Wykonaniem domków dla ptaków zajęli się uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ornontowicach, natomiast pracownicy Urzędu Gminy umieścili na skrzynkach informacje o ich typie (typ A, B), a także zdjęcia i nazwy ptaków, które je zasiedlają. Działania uzgodnione zostały z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Katowicach.

31 Uchwała Nr XXV/249/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 grudnia 2012 r.

32 Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.

II.3.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ornontowice (PGN)³³

PGN był dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zakresem całkowity obszar terytorialny Gminy Ornontowice. Działania w nim ujęte miały przyczynić się do realizacji celów określonych na różnych szczeblach administracyjnych. Zadaniem Planu było uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez gminę, sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny sytuacji w gminie w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości.

Działania podjęte w 2020 r.:

1. Opracowanie Regulaminu przyznawania dotacji celowych z budżetu Gminy Ornontowice na realizację przedsięwzięć służących ograniczeniu niskiej emisji³⁴
2. Dotacje do wymiany źródeł ciepła – **37 kotłów/99 856,25 zł**, (24 szt. paliwo stałe, 11 szt. gazowe, 2 szt. pompy ciepła).
3. Prowadzenie kontroli spalania paliw przez pracowników Urzędu Gminy (również w ramach realizacji zapisów uchwały antysmogowej) – ogółem w 2020 r. **9 kontroli** (niższa ilość przeprowadzonych kontroli względem roku 2019, spowodowana jest wystąpieniem epidemii).
4. Podpisanie umowy z Centralnym Laboratorium Pomiarowo-Badawczym Sp. z o.o. z Jastrzębia-Zdroju na pobór i badanie próbek popiołów z domowych kotłów c.o. w sytuacji podejrzenia spalania odpadów.

II.3.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ornontowice na lata 2012-2032³⁵

Uzupełnieniem Programu był następujący dokument dotyczący azbestu:

- *Gmina Ornontowice – inwentaryzacja budynków zawierających azbest jako materiał budowlany, sporządzona w 2006 r.*

Działania podjęte w 2020 r.:

1. Coroczna informacja³⁶ skierowana do użytkowników azbestu o obowiązku złożenia Wójtowi Gminy, do dnia 31 stycznia, Informacji o wyrobach zawierających azbest (przypomnienie o złożeniu informacji na stronie internetowej www.ornontowice.pl zakładka: Dla mieszkańców -> Ochrona środowiska -> Azbest),
2. Bieżąca aktualizacja danych w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii³⁷ aktualizacja danych w Bazie realizowana jest na podstawie informacji uzyskanych od mieszkańców.

33 Uchwała Nr VI/50/15 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 marca 2015 r.

34 Uchwała Nr XXII/192/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 22 października 2020 r.

35 Uchwała Nr XXII/209/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 3 października 2012 r.

36 Wynikająca z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz. U. z 2011, Nr 8, poz. 31.

37 Baza Azbestowa ma na celu monitorowanie realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

3. Przesłanie do wszystkich użytkowników/właścicieli nieruchomości na terenie gminy, którzy wykorzystują wyroby azbestowe, pisma informującego o planowanym złożeniu wniosku do WFOŚiGW o dofinansowanie kosztów usuwania azbestu; osoby zainteresowane uzyskaniem dotacji w 2021 r. zobowiązane były z do złożenia, przesłanego wraz z pismem, druku deklaracji (do Urzędu wróciło 15 wypełnionych deklaracji),
4. Zamieszczono w lokalnej gazecie „Głos Ornontowic” artykuł pt. „groźny AZBEST” – informujący o obowiązkach gminy, jak i użytkowników azbestu, planowanym pozyskaniu środków zewnętrznych na dofinansowanie kosztów usunięcia odpadów azbestowych.

II.3.4. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2020³⁸

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin zgodnie z art. 11 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³⁹. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten obejmuje:

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt.
2. Opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.
3. Odławianie bezdomnych zwierząt.
4. Obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla zwierząt.
5. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
6. Uspianie ślepych miotów.
7. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.
8. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Projekt programu przygotowuje wójt i najpóźniej do dnia 1 lutego danego roku przekazuje do zaopiniowania:

- właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy,
- dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Projekt „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ornontowice na rok 2020” został wysłany do zaopiniowania:

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Tychach,
- Kołu Łowieckiemu „Szarak” z Knuruwa,
- Kołu Łowieckiemu „BÓR” z Rudy Śląskiej,
- Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami „FAUNA” z Rudy Śląskiej,
- Stowarzyszeniu Przyjaciół Zwierząt Powiatu Mikołowskiego „Pro Animalii” z Łazisk Górnych.

Koszt realizacji Programu w 2020 r. wynosił:

- **9 900,00 zł** – usługi schroniska,
- **13 443,00 zł** – usługi weterynaryjne.

38 Uchwała Nr VI/53/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 marca 2019 r.

39 t.j. Dz.U. 2020 poz. 268.

W celu zminimalizowania kosztów i tym samym bezdomności zwierząt, regularnie zamieszczano na stronie internetowej zdjęcia bezdomnych psów/kotów, które trafiają do schroniska, aby właściciel mógł odnaleźć swoje zwierzę i szybko je odebrać. Jeżeli odbiór następuje do 24 godzin, gmina nie ponosi kosztów utrzymania zwierzęcia w schronisku. Gmina także zleca sterylizację wolno żyjących kotów, przy współpracy z mieszkańcami, którzy wskazują miejsce bytowania zwierząt. Działanie to ma również na celu ograniczenie populacji kotów wolno żyjących. W 2020 r. Zlecono 1 sterylizację, 1 kastrację, uśpienie ślepego miotu wolno żyjących kotów. Ponadto gmina realizuje zapisy Programu opieki poprzez przekazywanie karmy mieszkańcom opiekującymi się kotami wolno żyjącymi.

II.4. Realizacja programów i strategii w obszarze współpracy

Współpraca partnerska to spotkanie dwóch gmin w celu realizacji wspólnych interesów, i zacieśniania więzów przyjaźni z uwzględnieniem europejskiej perspektywy – to definicja współpracy partnerskiej stworzona po II wojnie światowej przez Jeana Baretha, jednego z założycieli Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).⁴⁰ Współpraca partnerska jest niezwykle elastycznym instrumentem. Może być prowadzona przez gminy i instytucje publiczne, ale także organizacje społeczne i zrzeszenia nieformalne. W niniejszym rozdziale przedstawiono zakres współpracy pomiędzy gminami powiatu mikołowskiego, ale także wskazano na aspekty współpracy gmina-organizacje pozarządowe.

II.4.1. Zintegrowana Strategia Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2017-2025⁴¹

Pakiet dokumentów opracowanego w ramach projektu partnerskiego "J-ednolita S-strategia T-erytorialna = spójny obszar funkcjonalny powiatu mikołowskiego poprzez wzmocnienie mechanizmów efektywnej współpracy JST". Liderem projektu było Starostwo Powiatowe w Mikołowie.

W ramach projektu powstały następujące dokumenty:

1. Podstrategia Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych na lata 2016–2025 wraz z pełnobrażową dokumentacją projektową i studium wykonalności dla kluczowej inwestycji pn. „Przebudowa ciągu drogowego Nr 5314S Powiat Mikołowski” w obszarze funkcjonalnym Powiatu Mikołowskiego.
2. Podstrategia Informatyzacji Obszaru Funkcjonalnego Powiatu Mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
3. Podstrategia ds. Lokalnego Rynku Pracy, Wspieranie Zatrudnienia I Mobilności Pracowników wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016–2025.
4. Podstrategia Wzmacnianie Potencjału Instytucjonalnego i Skuteczności Administracji Publicznej na lata 2016-2025 obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego.
5. Podstrategia Promocji obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025 (w tym Strategii Marki Powiatu Mikołowskiego).

40 www.twinning.org, dostęp 24.04.2019.

41 Uchwała Nr XXXI/264/17 Rady Gminy Ornontowice z dnia 26 kwietnia 2017 r.

6. Podstrategia Rozwiązywania problemów demograficznych (dostosowanie oferty samorządów do cyklu życia człowieka, projekty na rzecz dzieci i młodzieży, osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, rozwój usług z zakresu edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i rekreacji) obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
7. Podstrategia Przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego wraz z przygotowaniem Planu Operacyjnego na lata 2016-2025.
8. Podstrategia Kształtowania przestrzeni publicznej (w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych i działania na rzecz rozwoju przestrzeni publicznych służących wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych oraz opieki nad zabytkami) na lata 2016-2025 wraz z Planem Operacyjnym.
9. Podstrategia Ochrony środowiska naturalnego i wspierania efektywności wykorzystania zasobów na lata 2016-2032.
10. Zintegrowana strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego powiatu mikołowskiego na lata 2017-2025.

Wszystkie ww. dokumenty stanowią dowód i potwierdzają wolę współpracy władarzy gmin powiatu mikołowskiego na gruncie wielokierunkowych działań infrastrukturalnych i społecznych inicjowanych na obszarze funkcjonalnym powiatu.

W 2020 r., ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, odstąpiono od spotkań Zespołu Roboczego. Działania w obszarze ww. Podstrategii Promocja mają być kontynuowane w roku następnym.

II.4.2. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴² za 2020 r.⁴³

Program Współpracy jest jedną z form kształtowania idei samorządności, opartej na zasadzie suwerenności stron, partnerstwa, pomocniczości, odpowiedzialności i jawności działania. Program wyznacza cel podstawowy: kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Sfera zadań priorytetowych na 2020 r. obejmowała zadania z zakresu:

- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- ochrony i promocji zdrowia,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- turystyka i krajoznawstwo.

Podstawową formą współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. było ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, a następnie udzielanie dotacji. Dwie organizacje

⁴² t.j. Dz.U. z 2019 poz. 688, 1570, 2020, z 2020 poz. 284.

⁴³ Uchwała Nr XIII/111/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r.

pozarządowe złożyły w 2020 r. oferty w trybie pozakonkursowym (z pominięciem kwalifikacji) na tzw. „małe granty”. W skład Komisji Konkursowych powoływanych przez Wójta Gminy wchodziłi przedstawiciele Wójta Gminy oraz przedstawiciel organizacji pozarządowych.

Oferty złożone w trybie pozakonkursowym – tzw. *mały grant*:

1. Zadanie publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia: oferta złożona przez Fundację *Brajłówka* z siedzibą w Łaziskach Górnych – XVIII Integracyjny Rajd Rowerowy „DUET 2020 – BORY TUCHOLSKIE”, Umowa dotacji nr RUD.032.051.2020 z dnia 02.07.2020 r., kwota dotacji: **7 700,00 zł**.
2. Zadanie publiczne z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu: oferta złożona przez Górnicy Klub Sportowy *GWAREK* Ornontowice – Rajdy turystyczne dla mieszkańców Gminy Ornontowice, Umowa dotacji nr RUD.032.066.2020 z dnia 02.09.2020 r., kwota dotacji: **2 000,00 zł**.

W ramach otwartych konkursów ofert na 2020 r. ogłoszono **3 konkursy**:

1. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2020 r. (31.03.2020) – zawarto **1 umowę** na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą „*Teraz Naumiony – ROZWÓJ AMATORSKIEGO RUCHU TEATRALNEGO W Gminie Ornontowice*”, umowa Nr RUD.032.016.2020 z dnia 08.04.2020 r., kwota dotacji: **80 000,00 zł**, Zleceniobiorca: Fundacja *Szafa Gra*.
2. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu ochrony zdrowia – przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym w 2020 r. (17.01.2020) – zawarto **2 umowy**: (1) „*Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom. Organizowanie i prowadzenie działalności psychospołecznej, psychoedukacyjnej, rehabilitacyjnej, prozdrowotnej dla osób uzależnionych od alkoholu innych substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków oraz udzielanie pomocy osobom współuzależnionym, w tym rodzinom*” - umowa Nr RUD.032.012.2020 z dnia 26.02.2020 r., kwota dotacji: **2 500,00 zł**, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie Klub Abstynenta „*POWRÓT*”; (2) „*Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym w 2020 r.*” - umowa Nr RUD.032.013.2020 z dnia 26.02.2020 r., kwota dotacji: **2 000,00 zł**, Zleceniobiorca: Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „*ZMIANA*”,
3. Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne Gminy Ornontowice z zakresu pomocy społecznej w 2020 r. (25.09.2020) – zawarto **2 umowy** na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: (1) „*Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin poprzez wsparcie zadań publicznych w zakresie organizowania pomocy rzeczowej i żywnościowej dla osób ubogich, bezdomnych, bezrobotnych oraz rodzin wielodzietnych*” – umowa Nr RUD.032.003.2020 z dnia 08.01.2020 r., kwota dotacji: **4 000,00 zł**, Zleceniobiorca: Stowarzyszenie im. Franciszka Stuska w Orzeszu; (2) umowa Nr RUD.032.069.2020 z dnia 29.10.2020 r., kwota dotacji: **2 400,00 zł** (dotacja została zwrócona w całości, zadanie nie zostało zrealizowane).

Ponadto poddano **22 projekty aktów prawa miejscowego konsultacjom z organizacjami**, na mocy odrębnej Uchwały Nr III/13/10 Rady Gminy Ornontowice z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania z radami pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Dla mieszkańców Gminy Ornontowice, zarówno na terenie gminy, jak poza jej granicami w 2020 r. realizowały swoje zadania publiczne organizacje:

- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „*POWRÓT*” z siedzibą w Mikołowie,
- Mikołowskie Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „*ZMIANA*”,
- Fundacja *Szafa Gra* z siedzibą w Ornontowicach,
- Górnicy Klub Sportowy *GWAREK* Ornontowice,
- Fundacja *Brajłówka* z siedzibą w Łaziskach Górnych.

II.5. Kształtowanie ładu przestrzennego

Prowadzenie i kształtowanie polityki przestrzennej oraz kreowanie ładu przestrzennego stanowi istotny obszar działania gminy. Podstawowymi aktami polityki przestrzennej jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz plan miejscowy, sporządzane na podstawie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W studium określone są wszystkie kluczowe zasady związane z zagospodarowaniem przestrzennym w gminie. To ono stanowi podstawę do dalszych zamierzeń jednostki samorządu terytorialnego na swoim terenie. Założenia studium uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dlatego wprowadzenie w studium określonego ograniczenia lub zakazu skutkuje bezpośrednio na treść mpzp, wykluczając możliwość sporządzenia planu miejscowego, który by te ograniczenia wbrew postanowieniom studium uwzględniał. Także wskazanie konkretnego przeznaczenia terenu w studium ma znaczenie przy uchwalaniu planu.

W 2020 r. dla obszaru Gminy obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ornontowice przyjęte Uchwałą Nr XLIV/334/09 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 września 2009 r., zmienione Uchwałą Nr XXX/257/17 z dnia 29 marca 2017 r.

Drugim dokumentem tj. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 28 listopada 2019 roku, pozycja 7967.

Natomiast 24 września 2020 r. Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę Nr XXI/184/20 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, po czym rozpoczęły się prace związane ze sporządzeniem nowego dokumentu obejmującego obszar w granicach administracyjnych Gminy Ornontowice.

III. Informacja o działalności organów gminy

III.1. Aktywność regulacyjna i organizacyjna Rady Gminy i Wójta

III.1.1. Rada Gminy Ornontowice

Skład Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023:

1. Henryk Nieużyła – Przewodniczący Rady Gminy,
2. Ryszard Milanowski – Wiceprzewodniczący Rady Gminy,
3. Marian Blacha,
4. Grzegorz Hawełka,
5. Eugeniusz Kaczor,
6. Aleksandra Krzemińska,
7. Wojciech Kubicki,
8. Łukasz Machulik,
9. Zbigniew Machulik,
10. Grzegorz Pałka,
11. Sebastian Spyra,
12. Patryk Szwechowicz,
13. Katarzyna Walczak,
14. Adam Widenka,
15. Tadeusz Zientek.

Radni pracują w **czterech Komisjach Stałych** Rady Gminy Ornontowice:

Tabela 4: Skład osobowy Komisji Stałych Rady Gminy Ornontowice w kadencji 2018-2023

Lp.	Nazwa Komisji Stałej Rady Gminy	Skład osobowy
1.	Komisja Rewizyjna ⁴⁴	Katarzyna Walczak – Przewodnicząca Komisji Zbigniew Machulik – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Grzegorz Pałka – Członek
2.	Komisja Skarg, Wiosków i Petycji ⁴⁵	Zbigniew Machulik – Przewodniczący Komisji Sebastian Spyra – Wiceprzewodniczący Komisji Łukasz Machulik – Członek Patrik Szwechowicz – Członek
3.	Komisja Budżetu i Inwestycji ⁴⁶	Eugeniusz Kaczor – Przewodniczący Komisji Marian Blacha – Wiceprzewodniczący Komisji Henryk Nieużyła – Członek Patrik Szwechowicz – Członek Tadeusz Zientek – Członek
4.	Komisja Spraw Społecznych ⁴⁷	Sebastian Spyra – Przewodniczący Komisji Aleksandra Krzemińska – Wiceprzewodnicząca Komisji Grzegorz Hawełka – Członek Wojciech Kubicki – Członek Ryszard Milanowski – Członek Adam Widenka – Członek ⁴⁸

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

W 15-osobowym składzie Rady Gminy Ornontowice 4 radnych zrzeszonych jest w Klubie Radnych "Dla Ornontowic", pozostałych 11 radnych nie jest zrzeszonych.

III.1.2. Uchwały i zarządzenia

W 2020 r. odbyło się **10 sesji zwyczajnych** i **1 sesja nadzwyczajna** Rady Gminy, podczas których podjęto łącznie **86 uchwał**. Uchwały były terminowo wysyłane do organów nadzoru prawnego i finansowego. W roku 2020 Wojewoda Śląski wydał **3 rozstrzygnięcia nadzorcze** uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice. Przeprowadzono 22 **konsultacji** społecznych projektów uchwał. Poniższa tabela prezentuje statystykę podjętych uchwał wg obszarów tematycznych:

Tabela 5: Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Ornontowice w 2020

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	35
kwestie formalno-organizacyjne	6
1) edukacja publiczna	5
2) gospodarka nieruchomościami	10

44 Uchwała Nr II/3/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

45 Uchwała Nr II/4/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

46 Uchwała Nr II/5/18 oraz Uchwała Nr II/6/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

47 Uchwała Nr II/7/18 oraz Uchwała Nr II/8/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r., Uchwała Nr V/32/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2019 r.

48 Uchwała Nr V/33/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2019 r.

Obszar tematyczny	Ilość uchwał [szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	35
3) kultura i zabytki	0
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	1
5) ochrona przyrody	0
6) ochrona zdrowia	0
7) pomoc społeczna	3
8) sport i turystyka	3
9) środowisko i infrastruktura	3
10) transport zbiorowy i drogi	3
11) porządek i bezpieczeństwo	9
12) współpraca i promocja	1
13) inne	7
RAZEM:	86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

W 2020 r. Wójt Gminy wydał łącznie **164 zarządzenia**:

Tabela 6: Zestawienie zarządzeń wydanych przez Wójta Gminy Ornontowice w 2020

Obszar tematyczny	Ilość zarządzeń szt.]
kwestie budżetowo-finansowe	33
kwestie formalno-organizacyjne	58
Pozostałe:	
1) edukacja publiczna	10
2) gospodarka nieruchomościami	16
3) kultura i zabytki	2
4) ład przestrzenny i rewitalizacja	0
5) ochrona przyrody	1
6) ochrona zdrowia	2
7) pomoc społeczna	5
8) sport i turystyka	11
9) środowisko i infrastruktura	5
10) transport zbiorowy i drogi	2
11) porządek i bezpieczeństwo	2
12) współpraca i promocja	1
13) inne	16
RAZEM:	164

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

III.1.3. Aktywność zarządcza Wójta

Zarządzanie procesami oraz personelem Wójt Gminy Ornontowice realizuje poprzez cykliczne spotkania z kadrą zarządzającą podległych komórek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych. W 2020 r. odbyły się **36 posiedzenia Zespołu Kierującego** oraz **13 Narad Dyrektorów**. Przedmiotem ww. spotkań były kwestie związane z finansami gminy, realizacją inwestycji, mieniem gminy, organizacją wyborów oraz bieżącą działalnością podległych komórek i jednostek organizacyjnych.

Zespół Kierujący składa się z 7 członków (z uwzględnieniem rotacji na stanowiskach funkcyjnych):

1. Wójt Gminy – Marcin Kotyczka,
2. Zastępca Wójta Gminy – Dariusz Spyra (od listopada 2020 również jako Naczelnik Wril),
3. Skarbnik Gminy – Aleksandra Sewerin,
4. Sekretarz Gminy – Joanna Jeleń,
5. Naczelnik WRil – Beata Drobny (do listopada 2020),

6. Naczelnik WŚPiGG – Justyna Sittek-Goj,
7. Kierownik RK – Ewa Kurzik.

W 2020 r. Wójt Gminy (lub Zastępca Wójta) w ramach tzw. Indywidualnych przyjęć stron przyjął 39 mieszkańców.

Wójt Gminy przeprowadził także **5 spotkań z mieszkańcami** tj. 2 ogólne w dniach 7 stycznia i 7 października oraz 3 tematyczne, omawiając tematy związane m.in. z finansami gminy, realizacją inwestycji, gospodarką odpadami, rolnictwem.

III.1.4. Działalność administracyjna

W urzędzie gminy, zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązuje system załatwiania spraw tradycyjny, wspierany narzędziami informatycznymi. Struktura dokumentów elektronicznych przedstawia się następująco:

- ilość dokumentów elektronicznych wpływających: **1 187 (wzrost o 33%)**,
- ilość dokumentów elektronicznych wychodzących: **445 (wzrost o 19%)**.

Wg rejestrów systemowych w 2020 r.:

- wpłynęło **9 wniosków**,
- wpłynęło **0 skarg**,
- wpłynęło **10 petycji**,
- wpłynęło **51 wniosków o udzielenie informacji publicznej**,
- zarejestrowano **wpływ 9 685 pism**,
- zarejestrowano **wysyłkę 5 278 pism**,
- prowadzono ogółem **4 576 spraw**,
- zawarto **295 umów**,
- zawarto **5 porozumień**,
- zawarto **72 umów dotacji**,
- udzielono **479 zamówień publicznych** <30 000 euro,

przeprowadzono **5 postępowań** o udzielenie zamówień publicznych >30 000 euro (w tym **3 postępowania elektroniczne**).

III.1.5. Wybory

W 2020 r. w dwóch turach odbyły się Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wybory odbywały się poprzez głosowanie bezpośrednie w lokalach wyborczych, jak również poprzez głosowanie korespondencyjne, z którego mógł skorzystać każdy uprawniony do głosowania wyborca.

28 czerwca 2020 r. odbyła się pierwsza tura wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Frekwencja w wyborach wyniosła 65,83 %. W sumie na uprawnionych do głosowania 4668 wyborców, wydano 2932 karty do głosowania. W pierwszej turze wysłano 177 pakietów wyborczych, natomiast otrzymano 171 kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym. Wybory zostały przeprowadzone w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, a lokale wyborcze były przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Nie zanotowano żadnych zakłóceń i incydentów podczas głosowania mieszkańców.

12 lipca 2020 r. odbyła się druga tura wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Frekwencja w wyborach wyniosła 70,13 %. W sumie na uprawnionych do głosowania 4560 wyborców, wydano 3013 kart do głosowania. W drugiej turze wysłano 209 pakietów wyborczych, natomiast otrzymano

203 koperty zwrotne w głosowaniu korespondencyjnym. Wybory zostały przeprowadzone w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, a lokale wyborcze były przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Nie zanotowano żadnych zakłóceń i incydentów podczas głosowania mieszkańców.

III.2. Struktura zatrudnienia w jednostkach gminnych

Gmina Ornontowice zatrudnia w ramach swoich jednostek organizacyjnych **229 pracowników (193,225 etatów)** oraz **30 pracowników (26,30 etatów)** w Gminnym Ośrodku Zdrowia. Szczegóły zatrudnienia obrazują poniższe tabele (stan na 31.12.2020 r.):

Tabela 7: Zatrudnienie w Urzędzie Gminy na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urloпах macierzyńskich)
1.	Wójt	1	1,0
2.	Zastępca Wójta	1	1,0
3.	Skarbnik Gminy	1	1,0
4.	Sekretarz Gminy	1	1,0
5.	Naczelnicy Wydziałów Kierownicy Referatów	4	3,5
6.	Zastępca Kierownika USC Zastępcy Naczelników Wydziałów	4	3,75
7.	Stanowiska urzędnicze/administracja	34 (w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim i 1 osoba na urlopie rodzicielskim)	30,75
8.	Stanowiska nieurzędnicze pomoc administracyjna	6 (w tym 2 osoby na urlopie rodzicielskim)	4,0
9.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	7	4,75
RAZEM:		59	50,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 8: Zatrudnienie w ARTerii Centrum Kultury i Promocji na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2	1,75
3.	Pracownicy jednostek kultury	2	2,0
RAZEM:		5	4,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 9: Zatrudnienie w Gminnej Bibliotece Publicznej na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	1	0,25
3.	Pracownicy jednostek kultury	2	1,75

RAZEM:	4	3,0
---------------	----------	------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 10: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2	2,0
4.	Pracownik socjalny, asystent rodziny, sekretarka	5	4,75
RAZEM:		9	8,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 11: Zatrudnienie w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urlopie macierzyńskim i zwolnieniu lekarskim)
1.	Kierownik	3 (w tym 2 osoby na urlopie rodzicielskim)	0,5
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	2 (w tym 1 osoba na urlopie rodzicielskim)	0,25
3.	Nauczyciele	1	0,5
4.	Stanowisko nieurzędnicze/obsługa	1	0,125
RAZEM:		7	1,375

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 12: Zatrudnienie w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osoby na urlopie macierzyńskim)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Główna księgowa	1	1,0
4.	Stanowiska urzędnicze/administracja	4 (w tym 1 na urlopie macierzyńskim)	3,0
5.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	16 (w tym 2 osoby na dłuższym zwolnieniu lekarskim)	12,75
RAZEM:		23	18,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 13: Zatrudnienie w Zakładzie Usługowo-Pomocniczym dla Jednostek Oświatowych na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	2,25
3.	Stanowiska nierzędnicze kucharz i pomoc kuchenna	7	7,0
RAZEM:		11	10,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 14: Zatrudnienie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty (bez osób na urloпах)
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	2	2,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	7 + 1 nauczyciel zatrudniony także w administracji	6,43
4.	Nauczyciele	70 (w tym 4 nauczycieli przebywających na różnych urloпах)	64,02
5.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	31 (w tym 3 osoby przebywające na dłuższych urloпах)	22,15
RAZEM:		111	95,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

Tabela 15: Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Zdrowia na 31.12.2020

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych pracowników	Etaty
1.	Dyrektor	1	1,0
2.	Zastępca Dyrektora	1	1,0
3.	Stanowiska urzędnicze/administracja	3	3,0
4.	Lekarze/fizykoterapeuta	8 + 1 lekarz na stanowisku Zastępcy Dyrektora	6,55 (w tym 1 pediatra zatrudniony na umowę gabinetową – 6 godzin dziennie)
5.	Pielęgniarki	9	8,25
6.	Stanowiska nieurzędnicze rejestracja	5	5,0
7.	Stanowiska nieurzędnicze stanowiska gospodarcze i obsługa	3	1,5
RAZEM:		30	26,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przekazanych przez WO

III.3. System kontroli

Zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,⁴⁹ organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego – wójt gminy, zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.⁵⁰ Zgodnie z art. 68 ww. ustawy, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

49 t.j. Dz.U. z 2019 poz. 869, 1622, 1649, 2020, Dz.U. z 2020 poz. 284, 374, 568.

50 Zarządzenie Nr 0050.0188.2019 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 11 grudnia 2019 r.

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- 2) skuteczności i efektywności działania,
- 3) wiarygodności sprawozdań,
- 4) ochrony zasobów,
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- 7) zarządzania ryzykiem.

W Gminie Ornontowice wprowadzono szereg rozwiązań, których celem jest uporządkowanie działań, oraz które stanowią zbiór wskazówek do tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej dla osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie kontroli zarządczej.

Wójt Gminy Ornontowice w dniu 13 kwietnia 2020 r. złożył oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2020 r., w którym oświadczył, że w Urzędzie Gminy Ornontowice w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza (część A). Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2020 r. zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ornontowice w dniu 15.04.2020 r.⁵¹

III.3.1. Zarządzanie ryzykiem⁵²

Realizacja zadań przez Urząd Gminy Ornontowice wymaga odpowiedzialnego i kompleksowego podejścia do wydarzeń, które występują w trakcie wykonywanych przez pracowników urzędu zadań. Zdarzenia te zachodzą zarówno wewnątrz urzędu, jak i w jego bliższym i dalszym otoczeniu i mają wpływ na możliwość osiągnięcia zakładanych celów. Obowiązującym standardem działania Urzędu Gminy Ornontowice jest określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego wydarzenia, bądź wydarzeń oraz przygotowania się do następstw (skutków) ich wystąpienia, ujętych w ramach procedury zarządzania ryzykiem. Procedurą tą objęte są wszystkie dziedziny działania urzędu i wszyscy pracownicy zatrudnieni w urzędzie i realizujący wyznaczone mu zadania.

Celem zarządzania ryzykiem w urzędzie jest:

1. Usprawnienie procesu planowania.
2. Zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów.
3. Zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej.
4. Zapewnienie kierownictwu urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka.
2. Analizę ryzyka.
3. Odniesienie ryzyka do akceptowanego poziomu.
4. Ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku.
5. Przeciwdziałanie ryzyku.

51 <https://www.bip.ornontowice.pl/bipkod/023/012>

52 Zarządzenie Wewnętrzne Nr 120/05/2011 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 10 lutego 2011 r.

6. Monitorowanie wpływu zastosowanych mechanizmów reakcji na ocenę wagi zdarzenia, analizę wpływu oraz raportowanie procesu.
7. Monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywanie zmian.

Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom urzędu oraz realizacji budżetu gminy. Dla zidentyfikowania ryzyka ustalono następujące jego obszary:

1. Ryzyko finansowe.
2. Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich.
3. Ryzyko działalności.
4. Ryzyko zewnętrzne.

Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, a następnie na ustaleniu jego istotności. Ocena ryzyka jest wykonywana w Urzędzie Gminy Ornontowice corocznie w terminie **do 31 marca**.

III.3.2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach i audytach

Poniższe tabele prezentują wykazy kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w 2020 r. w Urzędzie Gminy Ornontowice, kontroli dokonanych przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy, przeprowadzonych audytów zewnętrznych oraz kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych Gminy Ornontowice.

Tabela 16: Wykaz kontroli zewnętrznych w Urzędzie Gminy

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
1.	18.02-30.04.2020	Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach	Gospodarka finansowa i funkcjonowanie urzędu – zalecenia pokontrolne
2.	08.09.2020	Państwowa Inspekcja Pracy	Prawo pracy i ocena ryzyka zawodowego obejmująca zagrożenie związane z czynnikami biologicznymi dotyczącymi COVID-19 – zalecenia pokontrolne

Tabela 17: Wykaz kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy

Lp.	Data kontroli	Przedmiot kontroli i wynik
1.	12.02.2020	kontrola rozliczenia dotacji dla Fundacji Szafa Gra za zadanie publiczne „Teatr Naumiony”
2.	21.04.2020	kontrola rozliczenia dotacji dla GKS Gwarek na zadania publiczne w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy
3.	17.06.2020	kontrola zadania: Modernizacja dróg gminnych w 2019 r
4.	26.08.2020	kontrola zadania: Wymiana nawierzchni chodnika przy ul. Zwycięstwa w 2019r
5.	08.10.2020	kontrola Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej i Terapeutycznej w zakresie struktury zatrudnienia i finansów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Tabela 18: Wykaz audytów zewnętrznych

Lp.	Data audytu	Audytork	Cel audytu i wynik
1.	01.04-30.04.2020	AUDIT CONSULTING MUNICIPAL	Prawidłowość przeprowadzania w 2019 roku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego – Urząd Gminy Ornontowice – pozytywny z zastrzeżeniami
2.	12.05-26.06.2020	jw.	Naliczanie opłat za wyżywienie – Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych – pozytywny z zastrzeżeniami
3.	24-30.09.2020	jw.	Wyliczenie przez Zespół Szkolno-Przedszkolny oraz Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych kwoty wydatków bieżących zaplanowanych na rok budżetowy 2020 na prowadzenie przez gminę przedszkola, stanowiących podstawę do obliczania podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli na podstawie art. 12 ustawy z 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – pozytywny z zastrzeżeniami
4.	12.11-21.12.2020	jw.	Rozliczenie dotacji celowej udzielonej z budżetu Gminy Ornontowice organizacji pozarządowej „Szafa Gra” – pozytywny z zastrzeżeniami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych

Tabela 19: Wykaz kontroli w jednostkach organizacyjnych

Lp.	Data kontroli	Podmiot kontrolujący	Cel kontroli i wynik
Gminny Ośrodek Zdrowia			
1.	15.09.2020	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy Katowice	Procedury medycyny pracy – pozytywny
2.	01.10.2020	jw.	jw.
3.	04.12.2020	jw.	jw.
4.	15.12.2020	jw.	jw.
ARTeria Centrum Kultury i Promocji			
1.	17.02.2020 – 06.03.2020	Państwowa Inspekcja Pracy	Prawo pracy, płaca minimalna
Gminna Biblioteka Publiczna			
1.	20.10.2020	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach	Pierwsza kontrola PIP w Gminnej Bibliotece Publicznej w Ornontowicach. Sprawdzano realizację uprzednich decyzji i wystąpień organów Państwowej Inspekcji Pracy oraz wniosków, zaleceń i decyzji organów kontroli i nadzoru nad warunkami pracy – pozytywny Prawo pracy i ocena ryzyka zawodowego obejmująca zagrożenie związane z czynnikami biologicznymi dotyczącymi COVID-19 – zalecenia pokontrolne
Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej			
1.	18.02.2020	Okręgowy Urząd Miar Katowice	Kontrola przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej – stwierdzono nieprawidłowości związane z wygasłymi dowodami metrologicznymi 376 szt. wodomierzy z

			ogólnej liczby 1633 szt., co stanowi 23,02% ogólnej ilości wodomierzy zainstalowanych w sieci.
2.	24.02.2020	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Pobranie próbki wody w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w punkcie monitoringowym: Ornontowice komora wodociągowa – badanie.
Zespół Szkolno-Przedszkolny			
1.	03.03.2020 r.	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny Tychy	Ocena stanu sanitarnego placówki, ocena realizacji wymogów w pracowni chemicznej, ocena przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu – pozytywny bez uwag.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostek organizacyjnych

III.3.3. System ocen pracowniczych⁵³

Co do zasady, zgodnie z obowiązującym Regulaminem,⁵⁴ ocenę przeprowadza się raz na dwa lata, w tym samym czasie dla wszystkich pracowników (za wyjątkiem pracowników nowoprzyjętych i powracających po dłuższej nieobecności). Ocenę w 2020 r. przeprowadzono dla kilku osób. Wszyscy oceniani pracownicy uzyskali **ocenę pozytywną**. Kolejna ocena odbędzie się w roku 2021.

III.3.4. Badanie satysfakcji klienta zewnętrznego i wewnętrznego⁵⁵

W 2020 r., ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19, odstąpiono od przeprowadzenia corocznych badań ankietowych.

IV. Dane analityczne

IV.1. Finanse gminy

Uchwałą Nr XIV/117/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 grudnia 2019 r. uchwalono Budżet Gminy Ornontowice na 2020 r.

Dochody budżetowe na rok 2020 uchwalono w wysokości:	39 952 886,55 zł
dochody bieżące w kwocie	37 947 543,69 zł
dochody majątkowe w kwocie	2 005 342,86 zł
w tym :	
ze sprzedaży majątku	215 425,00 zł
Wydatki budżetowe na rok 2020 uchwalono w wysokości:	42 979 878,57 zł
wydatki bieżące w kwocie	37 403 444,38 zł
wydatki majątkowe w kwocie	5 576 434,19 zł
Przychody na rok 2020 uchwalono w wysokości:	3 055 749,42 zł
Rozchody na rok 2020 uchwalono w wysokości:	28 757,40 zł

53 Zarządzenie Wewnętrzne Nr 120/017/2017 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 17 października 2017 r.

54 Ibidem.

55 Zarządzenie Nr 120/25/2011 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 24 listopada 2011 r.

W ciągu roku budżet ulegał zmianom, których dokonywano na podstawie uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń Wójta Gminy zgodnie z jego uprawnieniami.

Tabela 20: Zestawienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów wynikających z zamknięcia budżetu Gminy Ornontowice

Wyszczególnienie	Plan po zmianach [zł]	Wykonanie od początku roku [zł]	% wykonania
Dochody ogółem	40 813 605,94	40 403 656,09	99,00 %
Wydatki ogółem	55 785 856,35	39 706 053,63	71,18%
Nadwyżka / Deficyt	- 14 972 250,41	697 602,46	x
Przychody ogółem	17 001 007,81	27 444 570,94	161,43%
Rozchody ogółem	2 028 757,40	2 028 757,40	100,00 %

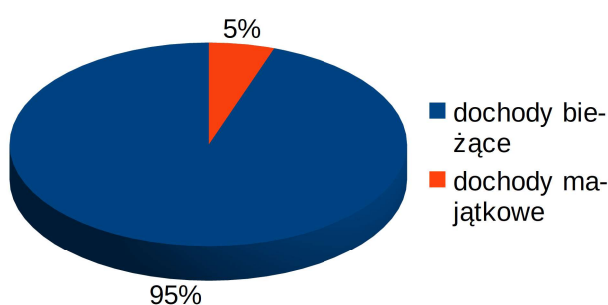
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

IV.1.1. Analiza dochodów i wydatków, analiza przychodów i rozchodów

Dochody ogółem na plan **40 813 605,94 zł** w 2020 roku wykonano w wysokości **40 403 656,09 zł** co stanowi **99,00%** planu, z czego:

- dochody bieżące na plan **38 373 818,64 zł** wykonano w wysokości **38 251 623,64 zł** co stanowi **99,68 % planu**,
- dochody majątkowe na plan **2 439 787,30 zł** wykonano w wysokości **2 152 032,45 zł** co stanowi **88,21 % planu**, w tym: ze sprzedaży majątku na plan **215 425,00 zł** wykonano w kwocie **239 729,17 zł**, co stanowi **111,28 % planu**.

Rysunek 1: Struktura wykonania dochodów gminy

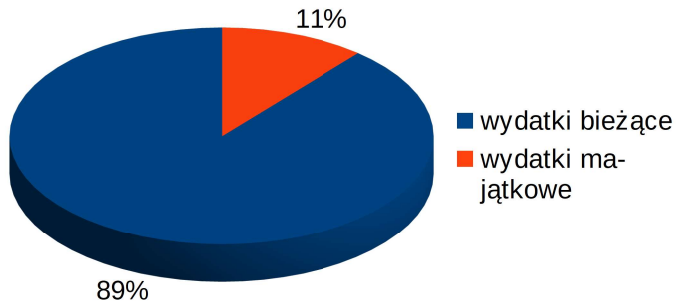

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

Wydatki ogółem na plan **55 785 856,35 zł** w 2020 roku wykonano w wysokości **39 706 053,63 zł** co stanowi **71,18%** planu, z czego:

- wydatki bieżące na plan **37 730 975,53 zł** wykonano w wysokości **35 284 670,78 zł** co stanowi **93,52% planu**,
- wydatki majątkowe na plan **18 054 880,82 zł** wykonano w wysokości **4 421 382,85 zł** co stanowi **24,49% planu**.

Rysunek 2: Struktura wykonania wydatków budżetu gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

Rozchody ogółem na plan **2 028 757,40 zł** w 2020 roku wykonano w wysokości **2 028 757,40 zł**, co stanowi **100%** planu, z czego:

- z tytułu spłaty pożyczki – 28 757,40 zł,
- z tytułu wykupu obligacji - 2 000 000,00 zł.

Tabela 21: Analiza przychodów

	Plan [zł]	Wykonanie [zł]	%
Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach	258,39	258,39	100,00 %
Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	15 000 000,00	15 000 000,00	100,00 %
Wolne środki, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy	2 000 749,42	5 528 757,40	276,33 %
Nadwyżki z lat ubiegłych	0,00	6 915 554,85	0,00 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

IV.1.2. Analiza wydatków majątkowych

W 2020 roku wydatki majątkowe stanowiły 11,14% wydatków ogółem, i tak:

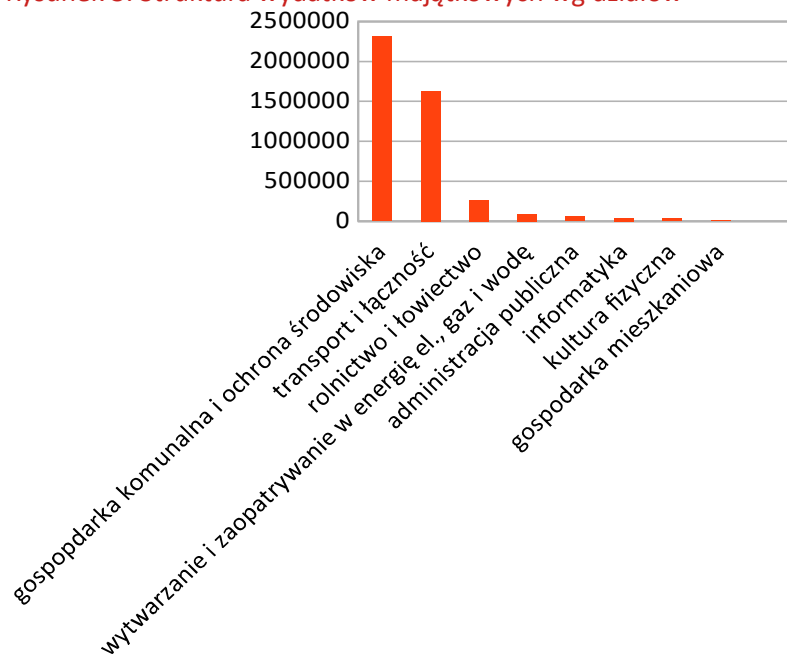
Tabela 22: Wydatki majątkowe wg działów

Lp.	Dział	Nazwa działu klasyfikacji budżetowej	Wykonanie [zł]
1.	010	Rolnictwo i łowiectwo	263 954,46
2.	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	86 526,65
3.	600	Transport i łączność	1 627 948,46
4.	700	Gospodarka mieszkaniowa	7 534,84
5.	720	Informatyka	36 701,02
6.	750	Administracja publiczna	54 639,68

7.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 309 688,87
8.	926	Kultura fizyczna	34 388,87
Razem:			4 421 382,85

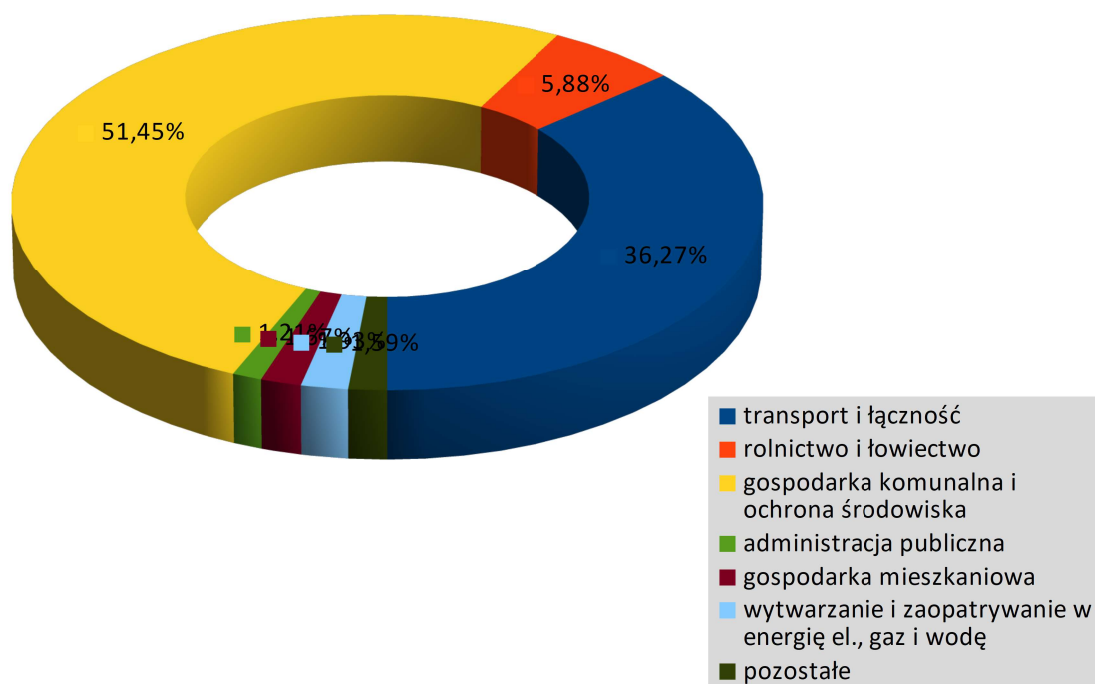
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

Rysunek 3: Struktura wydatków majątkowych wg działów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

Rysunek 4: Struktura wydatków majątkowych procentowo wg działów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

IV.1.3. Zadłużenie

Zobowiązania ogółem na dzień 31.12.2020 roku wynosiły **18 500 000,00 zł**.

Tabela 23: Wykaz zobowiązań

Lp.	Seria obligacji	Kwota pozostała do spłaty [zł]	Przeznaczenie	Termin i kwota spłaty [rok/zł]
1.	C15	500 000,00	Sfinansowanie planowanego deficytu budżetu roku 2015 i roku 2020 oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	2021 – 500 000,00
2.	D15	1 000 000,00		2022 – 1 000 000,00
3.	G15	1 000 000,00		2024 – 1 000 000,00
4.	H15	1 000 000,00		2024 – 1 000 000,00
5.	A20	1 875 000,00		2025 – 1 875 000,00
6.	B20	1 875 000,00		2026 – 1 875 000,00
7.	C20	1 875 000,00		2027 – 1 875 000,00
8.	D20	1 875 000,00		2028 – 1 875 000,00
9.	E20	1 875 000,00		2029 – 1 875 000,00
10.	F20	1 875 000,00		2030 – 1 875 000,00
11.	G20	1 875 000,00		2031 – 1 875 000,00
12.	H20	1 875 000,00		2032 – 1 875 000,00
SUMA:		18 500 000,00		18 500 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFiB

IV.1.4. Różne rozliczenia

1. Gmina Ornontowice w 2020 roku na podstawie otrzymanego zawiadomienia od Naczelnika Urzędu Skarbowego w Bielsku - Białej dokonała zwrotu nadpłaconych udziałów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie **907 016,84 zł**.

2. Ponadto w 2020 roku, na mocy wcześniejszych rozstrzygnięć sądowych dokonano zwrotu na rzecz spółki górniczej kwot:

- 1 320 040,41 zł jako zwrot oprocentowania za 2004 rok,
- 3 279 701,00 zł jako zwrot nadpłaty wraz z oprocentowaniem za rok 2004 poprzez zaliczenie na bieżące należności podatkowe (IV-VI.2020 r. i VIII-XII.2020 r.),
- 45 372,48 zł jako zwrot nadpłaty wraz z oprocentowaniem za rok 2004.

IV.1.5. Analiza udzielonych dotacji

Łączna kwota udzielonych dotacji w 2020 roku na plan **2 214 008,00 zł** została wykonana w kwocie **2 145 708,73 zł**, co stanowi **96,92%** planu, w tym:

1. Udzielone dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych:

- dotacje celowe na plan **602 651,00 zł** wykonano w kwocie **562 642,77 zł**, co stanowi **93,36%** planu (w tym dotacje do komunikacji pasażerskiej, dotacje do utrzymania trwałości projektów pn.: *Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Gmin Górnego Śląska wraz z punktami dostępu Hot-Spot (opłata roczna), Rozwój e-usług na terenie powiatu mikołowskiego (zapewnienie dostaw Internetu w sieci SilesiaNet), SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w Subregionie Centralnym Województwa Śląskiego: Powiat Mikołowski oraz Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice,*

- Wyry), Promocja jednostek samorządu terytorialnego, utrzymanie trwałości projektu *Budowa zintegrowanego systemu zarządzania Gminami Powiatu Mikołowskiego i Powiatem Mikołowskim w oparciu o system informacji o terenie (GIS)*, dotacja do nr 112, dotacja do organizacja i prowadzenie Izby Wyrzeźwień dla osób nietrzeźwych z terenu Gminy Ornontowice, dotacja na Program wsparcia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych 25plus, dotacja na dofinansowanie zakupu sprzętu ratującego życie dla szpitala w Mikołowie, dotacja na rzecz Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutyczno-Wychowawczego w Wyrach),
- dotacje podmiotowe na plan **845 657,00 zł** wykonano w kwocie **845 657,00 zł**, co stanowi **100,00%** planu (dotacje na działalność statutową dla samorządowych instytucji kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna),
2. Udzielone dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych:
 - dotacje celowe na plan **409 700,00 zł** wykonano w kwocie **401 432,00 zł**, co stanowi **97,98%** planu (w tym dotacje do: organizacji Rajdu turystycznego dla mieszkańców Gminy Ornontowice, Rajdu rowerowego „DUET 2020 – Bory Tucholskie”, działalności związanej z przeciwdziałaniem narkomanii i alkoholizmowi, działalności Teatru „Naumiony”, na realizację zadania w zakresie rozwoju sportu na terenie gminy),
 - dotacje podmiotowe na plan **356 000,00 zł** wykonano w kwocie **335 976,96 zł**, co stanowi **94,38%** planu (dotacja na prowadzenie niepublicznego przedszkola).
 3. Dotacja na dofinansowanie zakupu sprzętu ratującego życie na potrzeby szpitala powiatowego w Mikołowie w kwocie 10 000,00 zł (**UCHWAŁA NR XVII/147/20 RADY GMINY ORNONTOWICE** z dnia 30 kwietnia 2020 r.)

IV.1.6. Analiza wydatków, o których mowa w ustawie Prawo Ochrony Środowiska⁵⁶

Wydatki finansowane z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 403 ustawy Prawo Ochrony Środowiska na plan **414 243,23 zł** wykonano w kwocie **99 856,25 zł**, co stanowi **24,11%** planu. Wydatki te stanowiły formę dotacji do zakupu nowego ekologicznego systemu grzewczego.

W 2020 roku zrealizowano 37 wniosków o dofinansowanie do wymiany na ekologiczny system grzewczy z czego:

- 24 do kotłów na paliwa stałe,
- 11 do kotłów gazowych,
- 2 do pomp ciepła.

Wydatki sfinansowano, wykorzystując środki pochodzące z dochodów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4 - 6 ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz z własnych środków gminy.

IV.1.7. Analiza dochodów i wydatków gospodarki odpadami komunalnymi

Dochody z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan **1 581 201,00 zł** wykonano w kwocie **1 633 575,89 zł**, co stanowi **103,31%** planu.

Wydatki z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi na plan **1 885 692,84 zł** wykonano **1 825 883,87 zł**, co stanowi **96,83 %** planu. Różnica pomiędzy wykonanymi dochodami, a wykonanymi wydatkami w wysokości **192 307,98 zł** została pokryta z środków własnych gminy.

56 t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1219, 1378, 1565, 2127, 2338.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokryła koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują przede wszystkim koszty:

1. Odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych, jak i z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
2. Utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
3. Obsługi administracyjnej.

W ramach realizacji zadań przeprowadzono działania z zakresu edukacji ekologicznej o tematyce związanej z prawidłową segregacją odpadów, ponadto podjęto czynności mające na celu usprawnienie działania systemu gospodarowania odpadami (obsługa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych).

IV.1.8. Analiza dochodów i wydatków przeznaczonych na oświatę

Subwencja ogólna z budżetu państwa w roku 2020 wynosiła **6 817 235,00 zł**. Pozostałe dochody na zadania oświatowe to kwota **475 896,56 zł**. Wydatki ponoszone na szeroko pojętą oświatę wyniosły **10 073 808,25 zł**. W związku z tym gmina dofinansowała funkcjonowanie oświaty kwotą **2 780 676,69 zł**.

Tabela 24: Dochody i wydatki na oświatę w 2020

Rozdział wydatków	Kwota wydatków [zł]	Rozdział dochodów	Kwota dochodów [zł]
80101	5 479 688,54	75801	6 817 235,00
80104	2 301 326,42	80104	286 916,00
80113	72 179,60	80104	18 653,97
80146	31 183,59	80153	62 933,81
80148	1 051 898,61	80148	83 596,50
80149	167 482,02	80148	23 796,28
80150	672 499,07		
80153	62 933,81		
80195	45 300,0		
85401	189 316,59		
85404	18 994,53		
Suma:	10 073 808,25		7 293 131,56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.9. Analiza zaległości

Na dzień 31.12.2020 r. zaległości w głównej mierze dotyczyły:

- podatku od nieruchomości 103 062,31 zł
- podatku od środków transportowych 63 621,54 zł
- opłat z tytułu dostarczania ciepła 46 488,84 zł
- opłat za odprowadzanie ścieków 20 159,20 zł
- opłat za dostarczanie wody 34 437,87 zł
- opłat z najmu i dzierżawy 78 652,04 zł
- opłat z tytułu odpadów komunalnych 47 818,45 zł
- funduszu alimentacyjnego 540 644,91 zł

Tabela 25: Analiza zaległości

	analogiczny okres roku ubiegłego [zł]	stan na koniec okresu [zł]	wzrost / spadek [zł]
Ogółem	1 331 836,42	1 557 167,38	225 330,96
w tym m.in.:			
podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	18 764,00	17 711,69	-1 052,31
podatku od nieruchomości	89 850,78	103 062,31	13 211,53
podatek rolny	2 622,03	2 045,83	-576,20
podatku od środków transportowych	57 045,28	63 621,54	6 576,26
podatek od czynności cywilnoprawnych	5 750,45	6 033,30	282,85
opłat z tytułu dostarczania ciepła	44 919,81	46 488,84	1 569,03
opłata za odprowadzanie ścieków	21 766,64	20 159,20	-1 607,44
opłata za dostarczanie wody	44 638,47	34 437,87	- 10 200,60
opłat z najmu i dzierżawy	75 856,09	78 652,04	2 795,95
opłat z tytułu odpadów komunalnych	36 990,83	47 818,45	10 827,62
fundusz alimentacyjny	520 983,47	540 644,91	19 661,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WFIB

IV.1.10. Analiza dochodów i wydatków pochodzących z budżetu UE i innych bezzwrotnych źródeł zagranicznych i krajowych

Dochody na programy realizowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 na plan **1 995 363,73 zł** wykonano w kwocie **551 864,85 zł**, co stanowi **27,66%** planu z czego:

1. Dotacja na zadanie pod nazwą „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +” na plan **104 999,95 zł** wykonano w kwocie **102 072,75 zł** co stanowi **97,21 %** planu.
2. Dotacja na zadanie pod nazwą „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach” na plan **200 000,00 zł** wykonano w kwocie **200 000,00 zł** co stanowi **100,00 %** planu.
3. Dotacja na zadanie pod nazwą „Wymiana oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji w Ornontowicach” na plan **249 792,10 zł** wykonano w kwocie **249 792,10 zł** co stanowi **100,00 %** planu.
4. W ramach zadania pod nazwą „Program Słoneczna Gmina Ornontowice II.” na plan **1 440 571,68 zł** wykonano w kwocie **0,00 zł**. Wymieniona dotacja nie wpłynęła na konto gminy, gdyż skomplikowany charakter kompletowania dokumentacji projektu spowodował, że rozliczenie nastąpi w następnym roku budżetowym.

Wydatki realizowane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na plan **2 460 754,58 zł** wykonano w kwocie **2 357 859,97 zł**, co stanowi **95,82%** planu. Z czego na zadania pod nazwą:

1. „Zdalna szkoła” oraz „Zdalna szkoła +” na plan **104 999,95 zł** wykonano w kwocie **102 072,75 zł** co stanowi **97,21 %** planu.
2. „Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach” na plan **224 841,00 zł** wykonano w kwocie **130 922,31 zł** co stanowi **58,23 %** planu.
3. „Program Słoneczna Gmina Ornontowice II.” na plan **1 867 762,40 zł** wykonano w kwocie **1 866 722,85 zł** co stanowi **99,94 %** planu. Całość kwoty sfinansowano z środków własnych gminy. Ze względu na skomplikowany charakter kompletowania dokumentów, rozliczenie projektu nastąpiło w następnym roku budżetowym po zakończeniu inwestycji.
4. „Wymiana oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji w Ornontowicach” na plan **263 151,23 zł** wykonano w kwocie **258 142,06 zł** co stanowi **98,10 %** planu.

Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL) to program, w ramach którego rządowe środki trafiają do gmin, powiatów i miast w całej Polsce na inwestycje bliskie ludziom. Wsparcie jest bezzwrotne i pochodzi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Dochody w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19:

1. W ramach środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na plan **531 342,00 zł** wykonano w kwocie **1 658 668,35 zł** co stanowi **312,17 %** planu.

Wydatki w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19:

Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach RFIL nastąpi w kolejnym roku budżetowym.

IV.2. Gospodarka mieniem gminy

IV.2.1. Mienie komunalne

Gospodarowanie mieniem komunalnym stanowi jedno z zadań wójta, zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Mienie komunalne jest szerszym pojęciem niż mienie gminy. Oznacza „*własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw*”.⁵⁷ Podstawowym składnikiem mienia komunalnego są nieruchomości stanowiące własność gminy, jak i inne prawa majątkowe (np. użytkowanie wieczyste). Gmina zobowiązana jest co roku do przedstawiania informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, co wynika z art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.⁵⁸

Na mienie komunalne Gminy Ornontowice składają się nieruchomości zabudowane, nieruchomości niezabudowane (w tym przeznaczone pod drogi gminne), nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste osobom prawnym, udziały w spółkach, budynki i budowle oraz inne stanowiące własność gminy przedmioty.

Do najważniejszych nieruchomości zabudowanych (służących głównie zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy) należą budynki Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, budynek Urzędu Gminy, budynek

57 np. spółek komunalnych – art. 43 Ustawy o samorządzie gminnym z 1990 r.

58 Dz.U. z 2019 poz. 303 z późn. zm.

ARTerii Centrum Kultury i Promocji, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia, szalety komunalne, budynki związane z realizacją usług sportu i rekreacji, w tym: budynek na boisku w centrum gminy (Gwarek), budynki na boiskach (Orlik), amfiteatr parkowy oraz budynki przeznaczone na potrzeby mieszkaniowe.

Gmina jest właścicielem również innych obiektów użyteczności publicznej, do których zaliczyć można m.in. wielofunkcyjne boiska, place zabaw, miejsca rekreacji takie jak park, bulodrom, siłownię zewnętrzne, Zestaw street workout Fit-Park, ławka Niepodległości, Stacja naprawy rowerów wraz z ławką solarną itp. Ponadto do majątku gminy wchodzi sieci wodociągowe, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci elektryczne (oświetlenie na drogach gminnych).

Szczegółowe informacje o składnikach mienia komunalnego publikowane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: „*Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice*”.

Tabela 26: Nieruchomości zabudowane Gminy Ornontowice

Lp.	Przedmiot	Wartość księgową [zł]
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	13 535 376,55
2.	Budynek Urzędu Gminy	6 844 755,21
3.	Zabytkowe Założenie Pałacowo-Parkowe	6 401 558,35
4.	Oświetlenie na terenie gminy	3 494 420,36
5.	Gminny Ośrodek Zdrowia	2 574 984,36
6.	Budynek GKS "Gwarek"	2 422 760,90
7.	Budynek socjalny ul. Żabik	2 034 061,03
8.	Kompleks ORLIK Akacyjowa	1 629 026,10
9.	Kompleks ORLIK Okrężna	1 438 505,07
10.	Chodniki na terenie gminy	1 615 369,36
11.	Remiza OSP	1 341 750,40
12.	Sieć szerokopasmowa wraz z punktami dostępu Hot-Spot	1 259 937,92
13.	Parkingi z kostki brukowej na terenie gminy	1 059 513,22
14.	Wielozadaniowa światłowodowa sieć teleinformatyczna SilesiaNet	1 014 237,80
15.	Świątynia Dumania – Park Archanioła	844 986,71
16.	Centralny przystanek autobusowy	764 950,78
17.	Budynek przy ul. Zwycięstwa 26 (ARTeria)	764 373,80
18.	Sieć tras rowerowych na terenie gminy	475 022,96
19.	Wielorodzinne budynki mieszkalne przy ul. Akacyjowej (15 lokali mieszkalnych wraz z pomieszczeniami przynależnymi oraz 4 lokale użytkowe)	444 169,13
20.	Plac zabaw przy ZSP Ornontowice wraz z ogrodzeniem	423 648,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WSiG

Tabela 27: Nieruchomości niezabudowane Gminy Ornontowice, w tym grunty pod drogami dojazdowymi

Lp.	Przedmiot (położenie, nazwa ulicy)	Oznaczenie działki [nr ewid.] pow. [ha]	Szacunkowa wartość rynkowa [zł]
1.	Działkowa	3611/60 3,6711	1 352 596,96
2.	Orzeska – Park	2071/26 1,7224	861 200,00

3.	Nowa	1606/325 4,5000	450 200,00
4.	Orzeska – Park	1970/30 0,7621	381 050,00
5.	Zamkowa – łącznik	3083/19 0,7147	335 389,66
6.	Zamkowa	3067/12 0,9061	308 888,00
7.	Skośna	3017/12 0,8748	298 218,09
8.	Zamkowa	3068/12 0,8568	292 081,50
9.	Akacyjowa	2411/30 0,6821	264 200,00
10.	Akacyjowa – ogródki	2724/26 2,4752	233 700,00
11.	Skośna	3456/12 0,6336	215 993,33
12.	Zwycięstwa – boisko	1916/4 0,4948	206 100,00
13.	Zwycięstwa – Anatol	2224/37 0,4163	195 300,00
14.	Nowa – łańcuchownia	1477/325 0,2985	193 100,00
15.	Solarnia	1770/21 0,2830	169 800,00
16.	Polna	67 0,4864	161 410,00
17.	Skośna	3015/12 0,4288	146 177,31
18.	Okrężna	2227/33 0,4058	140 700,00
19.	Jarzębinowa	2955/187 0,4386	134 256,00
20.	Orzeska – Park	2054/26 0,2666	133 300,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

Tabela 28: Nieruchomości nabyte w 2020

Lp.	Przedmiot nabycia	Wartość [zł]
1.	Prawo własności do działki nr 2095/9 położonej w Ornontowicach przy ul. Granicznej, nabytej na podstawie decyzji komunalizacyjnej	150 180,00
2.	Prawo własności do działki nr 1352/22 położonej w Ornontowicach przy ul. Kolejowej i Polnej, nabytej na podstawie decyzji komunalizacyjnej	93 900,00
3.	Prawo własności do działki nr 1064/101 położonej w Ornontowicach przy ul. Orzeskiej, nabytej na podstawie decyzji komunalizacyjnej	73 800,00
4.	Prawo własności do działki nr 3491/39 położonej w Ornontowicach przy ul. Marzankowice nabytej na podstawie aktu notarialnego w drodze darowizny	16 444,48
5.	Prawo własności do działki nr 2462/313 położonej w Ornontowicach przy ul. Granicznej, nabytej na podstawie umowy kupna	3 563,66

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

Tabela 29: Nieruchomości zbyte w 2020

Lp.	Przedmiot zbycia	Wartość [zł]
1.	Prawo własności działki 2827/12 położonej w Ornontowicach przy ul. Skośnej (dawniej Zamkowej) na podstawie aktu notarialnego	99 888,30
2.	Prawo własności działki 2830/12 położonej w Ornontowicach przy ul. Skośnej (dawniej Zamkowej) na podstawie aktu notarialnego	99 888,30
3.	Lokal mieszkalny usytuowany w budynku wielorodzinnym położonym w Ornontowicach przy ul. Żabik 9/104, na podstawie aktu notarialnego	69 690,00
4.	Zwrot bonifikat udzielonych przy sprzedaży lokali mieszkalnych	7 360,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

Z dokumentu pt. "Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ornontowice za 2020 r." (stan na 31.12.2020 r.) wynika, że:

- wartość rynkowa mienia komunalnego wynosiła **124 486 477,27 zł** (z uwzględnieniem wartości szacunkowych dla tych składników majątku, które pozostają bez wyceny),
- wartość księgowa mienia komunalnego wynosiła **121 898 882,19 zł**.

Tabela 30: Zestawienie porównawcze mienia komunalnego między 2019 a 2020

	ROK 2019 [zł]		ROK 2020[zł]		Różnica [zł]
WARTOŚĆ RYNKOWA					
Wartość posiadanego mienia komunalnego Gminy Ornontowice	Nieruchomości zabudowane	57 924 387,54	Nieruchomości zabudowane	55 270 681,61	-2 653 705,93
	Nieruchomości gruntowe	13 960 575,63	Nieruchomości gruntowe	13 972 260,81	11 685,18
	Sieci wod-kan	31 878 114,14	Sieci wod-kan	32 221 567,99	343 453,85
	Zestawienie ulic	17 399 075,85	Zestawienie ulic	18 570 989,47	1 171 913,62
	Udziały w spółkach	100,00	Udziały w spółkach	100,00	0,00
	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	0,00
	Razem:	121 250 810,16	Razem:	120 124 156,88	-1 126 653,28
	Nieruchomości nabyte	360 873,08	Nieruchomości nabyte	337 888,14	0,00
	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2018 r.	1 561 286,85	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2019	4 024 432,25	0,00
	Razem:	123 172 970,09	Razem:	124 486 477,27	0,00
Dochody uzyskane przez Gminę Ornontowice	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 167 433,39	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 080 517,32	0,00
	Użytkowanie wieczyste	2 607,26	Użytkowanie wieczyste	4 728,40	0,00
	Nieruchomości zbyte netto	267 717,65	Nieruchomości zbyte netto	239 470,63	0,00
	Razem:	4 437 758,30	Razem:	4 324 716,35	0,00
WARTOŚĆ KSIĘGOWA					
	ROK 2019		ROK 2020		Różnica
Wartość posiadanego mienia komunalnego Gminy Ornontowice	Nieruchomości zabudowane	57 802 952,34	Nieruchomości zabudowane	55 149 246,41	-2 653 705,93
	Nieruchomości gruntowe	11 652 777,05	Nieruchomości gruntowe	11 666 391,67	13 614,62
	Sieci wod-kan	31 878 114,14	Sieci wod-kan	32 221 567,99	343 453,85
	Zestawienie ulic	17 238 785,11	Zestawienie ulic	18 410 698,73	1 171 913,62
	Udziały w spółkach	100,00	Udziały w spółkach	100,00	0,00
	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	Grunty użytkowanie wieczyste	88 557,00	0,00
	Razem:	118 661 285,64	Razem:	117 536 561,80	-1 124 723,84
	Nieruchomości nabyte	360 873,08	Nieruchomości nabyte	337 888,14	0,00
	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2017	1 561 286,85	Zdarzenia wpływające na stan mienia za 2019	4 024 432,25	0,00

	Razem:	120 583 445,57	Razem:	121 898 882,19	0,00
Dochody uzyskane przez Gminę Ornontowice	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 167 433,39	Dochody uzyskane z tytułu prawa własności netto	4 080 517,32	0,00
	Użytkowanie wieczyste	2 607,26	Użytkowanie wieczyste	4 728,40	0,00
	Nieruchomości zbyte netto	267 717,65	Nieruchomości zbyte netto	239 470,63	0,00
	Razem:	4 437 758,30	Razem:	4 324 716,35	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WŚiGN

IV.2.2. Zabytki

Zabytek – w języku potocznym – to każdy wytwór działalności człowieka, będący świadectwem minionej epoki (pamiątką przeszłości), posiadający wartość historyczną, artystyczną lub naukową, przy czym kryterium czasu powstania, choć najważniejsze, nie przesądza o zdefiniowaniu zabytku.

Ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy, należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej precyzuje Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.⁵⁹ Gminy m.in. mają dbać "o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków". Również do obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na gminy jest "uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska". Temu zadaniu ma służyć gminna ewidencja zabytków (GEZ), o której jest mowa w art. 22 ww. Ustawy. PPkt 4 tego artykułu mówi, iż "wójt (...) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy".

Obiekty zabytkowe, chronione na mocy ustaleń planu, wpisane do GEZ, ujęte są w Rozdziale 5 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ornontowice.⁶⁰ W wykazie tym wskazano obiekty zabytkowe (m.in. obiekty kultu religijnego, budynki gospodarcze - przysięgacze oraz budynki mieszkalne), obiekty małej architektury tj. kapliczki, krzyże i pomniki oraz strefy obserwacji archeologicznej. GEZ prowadzona przez Wójta Gminy Ornontowice, która stanowić będzie zbiór kart, jest w ostatniej fazie ustaleń z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zgodnie z art. 7 Ustawy o ochronie zabytków, inną formą ochrony zabytków jest wpis do rejestru zabytków. Rejestr zabytków, dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Do rejestru wpisuje się zabytki nieruchome na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wpisami, do rejestru zabytków, prowadzonego przez Śląskiego Konserwatora Zabytków, na terenie Gminy Ornontowice objęte są:

- pałac w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych decyzją nr A/1278/81,
- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomych decyzją nr A/1278/81,

59 t.j. Dz.U. z 2020 poz 282.

60 Uchwała Nr XIII/109/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 21 listopada 2019 r.

- park krajobrazowy w stylu angielskim, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości decyzją nr A/1277/81.

IV.2.3. Mieszkaniowy zasób gminy

Mieszkaniowym zasobem gminy zajmuje się Referat Komunalny, działający jako komórka Urzędu Gminy.

Na dzień 31.12.2020 r. Gmina Ornontowice posiadała **77 lokali mieszkalnych** w swoim zasobie, w tym **9 lokali socjalnych**. Lokale te są usytuowane na osiedlu przy ul. Żabik oraz przy ul. Akacjowej. Do dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach należą 1 lokal w budynku przy ulicy Żabik 6, oraz 2 lokale przy ul. Żabk 9. Lokale te są niezbędne do prowadzenia działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Budynki przy ul. Akacjowej oraz przy ul. Żabik powstały w latach 80-tych XX w. W związku z tym ich stan techniczny jest zróżnicowany oraz uzależniony od utrzymania budynków przez Zarządców Nieruchomości, czy też w przypadku budynku znajdującego się przy ul. Żabik 6 – od gminy. Zarządzaniem i administrowaniem budynkami i lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zajmują się następujące jednostki:

- lokalami mieszkaniowymi przy ul. Żabik 6 – Wójt,
- lokalami mieszkaniowymi przy ul. Żabik 9, 11 i 13 – Zarządca Nieruchomości,
- lokalami mieszkaniowymi przy ul. Akacjowej 3, 4, 7, 9, 19, 20, 23, 24 – Zarządca Nieruchomości.

Nad przydziałem mieszkań oraz czynnościami związanymi z przedłużaniem umów najmu czuwa Komisja Mieszkaniowa, która w roku 2020 zbierała się dwukrotnie. Komisja Mieszkaniowa, jako doraźna Komisja Rady Gminy Ornontowice pracowała w składzie:⁶¹

1. Patryk Szwechowicz – Przewodniczący,
2. Aleksandra Krzemińska – Wiceprzewodnicząca,
3. Ryszard Milanowski – Członek.

W 2020 r. wpłynęło 5 wniosków o przydział lokalu. Pozytywnie rozpatrzono **2 wnioski**. W jednym przypadku przyznano lokal po zmarłym najemcy. Ponadto kilka wniosków było do ponownego rozpatrzenia w celu zebrania większej liczby informacji. Każdy wniosek jest opiniowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Głównym powodem odmowy przyznania lokalu było niespełnienie określonych wymogów, które zawarte są w Uchwale NR LIX/498/10 Rady Gminy Ornontowice z dnia 27 października 2010 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ornontowice. Kolejnymi problemami, na jakie Komisja Mieszkaniowa się natknęła było niespełnienie warunków formalnych wniosku.

IV.3. Inwestycje i inicjatywy w zakresie zadań własnych gminy

IV.3.1. Inwestycje i rozwój

Poza zadaniami wynikającymi z obowiązujących dokumentów strategicznych i programowych, w 2020 r. kontynuowano lub podjęto następujące przedsięwzięcia:

61 Uchwała Nr II/9/18 oraz Uchwała Nr II/10/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 listopada 2018 r.

Tabela 31: Zadania inwestycyjne 2020 (jednoroczne wydatki majątkowe)

Lp.	Zadanie/przedsięwzięcie	Opis	Wydatki 2020 [zł]
1.	Modernizacja dróg gminnych	Wykonanie nawierzchni z masy bitumiczno-asfaltowej na odcinkach ulic: Solarnia (od nr 29 do nr40), Grabowa (ok. 80 mb), Leśna (4 odcinki południowego pobocza), Kolejowa (wschodnie pobocze od nr 6), Polna (3 odcinki od nr 8a do nr 16a). Wykonanie 3 progów zwalniających (Polna, Kolejowa, Grabowa) wraz z oznakowaniem poziomym i pionowym	309 502,19
2.	PBW ul. Bankowej	PBW budowy drogi, branża drogowa, instalacyjna i elektryczna (oświetlenie)	12 300,00
3.	Budowa miejsc postojowych przy ulicy Żabik	Wykonanie 10 miejsc postojowych (w tym 1 miejsce dla osób niepełnosprawnych)	58 257,17
4.	Zakup mienia	Odpłatne przejęcie sieci wodociągowej przy ul. Grabowej	158 397,89
5.	Zakup taboru samochodowego	Zakup samochodu służbowego Opel Combo na potrzeby ZGKIW	76 526,65
6.	Zakup wiaty przystankowej	Wiaty przystankowa z gablotą na rozkład jazdy i miejscem na reklamy	13 997,40
7.	Odszkodowanie za przejęte grunty i zakup mienia	Uregulowanie własności gruntów	7 534,84
8.	Modernizacja okablowania sieci strukturalnej i bezprzewodowej w budynku UG	Poprawa jakości pracy i funkcjonowania urzędu	16 123,68
9.	Dotacje do ekologicznego ogrzewania budynków mieszkalnych	Dotacje dla mieszkańców na wymianę kotłów C.O.	99 856,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Tabela 32: Zadania inwestycyjne 2020 (wieloletnie wydatki majątkowe)

Lp.	Zadanie/przedsięwzięcie	Opis	Planowane łączne nakłady finansowe (wg WPF) ⁶² [zł lata]	Wydatki 2020[zł]
1.	PBW i budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Gminie Ornontowice	Dokumentacja kanalizacji sanitarnej i deszczowej dla 3 zlewni na terenie około 300 ha	764 879,20	0,00
2.	Budowa oczyszczalni ścieków Ornontowice Północ wraz z systemem kanalizacji	Dokumentacja projektowa	18 670 484,00	86 426,49
3.	PBW i budowa oczyszczalni ścieków Ornontowice Północ	Analiza alternatywnych wariantów realizacji; opracowanie Oceny Efektywności przedsięwzięcia w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)	564 083,81	0,00
4.	PBW sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej przy ul. Polnej	Dokumentacja techniczna budowy sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej na odcinku od ul. Dworcowej do nr 18	1 063 000,00	0,00
5.	Przebudowa sieci	Projekt przebudowy odcinka sieci	5 565 668,20	10 630,08

62 Uchwała Nr XIV/114/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 grudnia 2019 r.

	wodociągowej w Gminie Ornontowice	wodociągowej przy ul. Solarnia		
6.	Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej Orzeska – Zamkowa wraz z przepompowniami	Umożliwienie przerzutu ścieków z Oczyszczalni Ornontowice Południe na oczyszczalnię Bioblok	870 000,00	8 500,00
7.	PBW i budowa sieci ciepłowniczej w Gminie Ornontowice	Dokumentacja projektowa sieci ciepłowniczej w centralnej części gminy	56 226,81	10 000,00
8.	Budowa drogi dojazdowej – dwóch sięgaczy ul. Tartacznej wraz z urządzeniami odwadniającymi	Budowa dwóch sięgaczy o nawierzchni z kostki betonowej o długości 163m i 123m z wpustami ulicznymi. Na odcinku 123 m zabudowano 4 lampy oświetlenia ulicznego o wys. 4,5m wraz z oprawami LED o mocy 51W	430 000,00	419 224,45
9.	Przebudowa ul. Orzeskiej (sięgacz w rejonie posesji 63 i 65) wraz z budową kanalizacji deszczowej	Prace zostały zakończone. Wykonanie kanalizacji sanitarnej o średnicy 200mm i długości 182m (9 studni o średnicy 1000mm), kanalizacji deszczowej o średnicy 315mm i długości 310m (13 studni o średnicy 800m) wraz z wpustami ulicznymi (7 studni o średnicy 500mm); 9 lamp oświetlenia ulicznego LED o wysokości 4,5 m i mocy 51W; drogę o nawierzchni z kostki betonowej o długości 326m	1 140 481,00	803 745,95
10.	Aktualizacja projektu łącznika drogowego wraz z dwoma rondami, etap I	Dokumentacja projektowa	434 914,18	12 484,50
11.	PBW i budowa sięgaczy ul. Leśnej (w rejonie nr 5 i 17)	Dokumentacja projektowa dwóch odcinków dróg: w rejonie nr 5 – wykonanie nawierzchni z kostki, z odwodnieniem i oświetleniem; w rejonie nr 17 – wykonanie nowej nawierzchni z kanalizacją deszczową	760 000,00	0,00
12.	PBW wydzielenia stref pożarowych w budynku Urzędu Gminy	Zakończono przygotowanie dokumentacji technicznej ws dostosowania dróg ewakuacyjnych w budynku UG do obowiązujących przepisów	61 456,00	23 109,60
13.	Wykonanie dokumentacji oraz ekspertyzy technicznej dotyczącej ochrony pożarowej w budynku OSP oraz UG Ornontowice	Wykonano dokumentację techniczną dostosowania budynków OSP oraz UG do obowiązujących przepisów ppoż.	54 493,91	15 406,40
14.	Modernizacja kotłowni w budynku Urzędu Gminy	Wykonanie dokumentacji projektowej wewnętrznej instalacji gazowej	80 000,00	0,00
15.	Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ornontowice	Wymiana 279 opraw oświetleniowych na oprawy typu LED na odcinkach następujących ulic: Cicha, Chudowska, Cyprysowa, Dworcowa, Działkowa, Grabowa, Jarzębinowa, Marzankowice, Nowa, Polna, Świerkowa, Tartaczna, Zwycięstwa	470 653,00	0,00

16.	Wymiana oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji	Wymiana 218 opraw oświetlenia drogowego na oprawy LED na odcinkach następujących ulic: Bankowa, Boczna, Dworcowa, Działkowa, Grabowa, Jasna, Nowa, Orzeska, Słoneczna, Zamkowa, Zwycięstwa, Żabik.	273 360,23	258 142,06
17.	PBW oświetlenia ul. Okrężna	Budowa 19 nowych słupów o wysokości 5m wraz ze źródłem światła LED o mocy 39 i 55W. Wymiana 3 opraw na istniejących słupach w rejonie Orlika	295 000,00	0,00
18.	Program Słoneczna Gmina Ornontowice II	Budowa 81 instalacji fotowoltaicznych na nieruchomościach osób fizycznych	1 897 036,40	1 866 722,85
19.	Modernizacja kotłowni w budynku GOZ	Dokumentacja projektowa wewnętrznej instalacji gazowej	181 566,46	959,40
20.	Projekt odbudowy Potoku Solarnia	Dokumentacja techniczna odbudowy Potoku Solarnia i jego dopływu bocznego.	26 076,00	0,00
21.	Budowa kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni sięgacza ul. Bujakowskiej (w rejonie nr 31-35)	Budowa kanalizacji deszczowej o średnicy 250mm, dł. 170mb oraz budowa 7 studni o średnicy 1000mm	380 000,00	84 008,31
22.	Fit Park	PBW i montaż urządzeń typu street work out na placu zabaw przy ul. Żabik	42 000,00	34 887,87
23.	Realizacja monitoringu	Budowa monitoringu w rejonie Parku Gminnego - bulodrom	120 000,00	36 701,02

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

Finansowe sprawozdanie ujęte zostało w Sprawozdaniu z realizacji budżetu Gminy Ornontowice za rok 2020.

IV.3.2. Środki zewnętrzne

Rok 2020 to wsparcie na poziomie **4 170 154,08 zł** pozyskane z różnych źródeł zewnętrznych. Szczegółowy zakres pozyskania funduszy ze środków zewnętrznych przedstawia poniższa tabela wraz z podaniem źródła wsparcia. Dane dotyczą środków pozyskanych na działania majątkowe realizowane w ramach Wydziału Rozwoju i Inwestycji Urzędu Gminy oraz prezentują najważniejsze inicjatywy miękkie inicjowane przez inne wydziały urzędu i jednostki organizacyjne. Największym źródłem środków zewnętrznych dla gminy w 2020 r. były fundusze unijne, które stanowią niemal 49 % pozyskanych dochodów, następnie Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych ok. 28%, Fundusz Dróg Samorządowych ok. 12%. Znacząca część realizowanych projektów to projekty tzw. twarde, inwestycyjne podnoszące majątek gminy. Część z tych środków będzie wykorzystana i wydatkowana w latach następnych. W 2020 roku otrzymaliśmy pierwszą transzę środków finansowych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Tabela 33: Środki zewnętrzne pozyskane w 2020

Projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych	Jednostka dofinansowująca	Forma udzielenia pomocy	Wartość projektu [zł]	Kwota dofinansowania/darowizny [zł]
Wymiana oświetlenia na obszarze rewitalizacji	RPO WSL 2014-2020	Dofinansowanie 95% kk	264 292,06	249 792,10
Program Słoneczna Gmina Ornontowice II	RPO WSL 2014-2020	Dofinansowanie 85% kk	1 836 174,13	1 440 571,68

Budowa drogi dojazdowej – dwóch sięgaczy ulicy Tartacznej wraz z urządzeniami odwadniającymi	Fundusz Dróg Samorządowych	Dofinansowanie 50% kk	418 923,45	182 112,48
Przebudowa ul. Orzeskiej (sięgacz w rejonie budynków 63 i 65) wraz z budową kanalizacji deszczowej	Fundusz Dróg Samorządowych	Dofinansowanie 50% kk	833 050,65	314 925,06
"Zdalna szkoła" I "Zdalna szkoła +"	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	Dofinansowanie	102 072,75	102 072,75
Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym	RPO WSL 2014 - 2020	Dofinansowanie	444 435,00	352 193,25 20 717,25
Przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Ornontowice	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Dofinansowanie	531 342,00	531 342,00
Przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Ornontowice (Solarnia)	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Dofinansowanie		658 668,35
Fit Park	Fundacja JSW	Darowizna	34 388,87	20 000,00
Sztandar dla OSP	Fundacja JSW	Darowizna	13 000,00	11 700,00
Ochrona zabytkowych krzyży przydrożnych	Fundacja JSW	Darowizna	42 000,00	37 800,00
Naturalnie Senior!	Fundacja JSW	Darowizna	22 850,00	20 000,00
Tańczę, więc jestem sprawny	Fundacja JSW	Darowizna	7 000,00	6 300,00
I Ty możesz zostać programistą	Fundacja JSW	Darowizna	6 506,00	5 855,40
W krainie Świętego Mikołaja	Fundacja JSW	Darowizna	9 677,80	8 710,02
"Ja - Szkoła - Wakacje"	Fundacja JSW	Darowizna	10 161,00	8 585,00
"Młodzi i Silni"	Fundacja JSW	Darowizna	11 190,00	10 071,00
"Czytanie - kapitał na całe życie"	Fundacja JSW	Darowizna	10 000,00	9 000,00
"Aby nasze dzieci pięknie mówiły"	Fundacja JSW	Darowizna	13 700,00	11 000,00
KONKURS „Wakacje z Fundacją JSW” SMAK LETNIEJ PRZYGODY	Fundacja JSW	Darowizna	3 180, 00	2 860,00
„Samodzielni na przyszłość” - aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin	Fundacja JSW	Darowizna	16 670,00	15 000,00
PAKA – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii	Fundacja JSW	Darowizna	73 149,00	49 993,00
„Kobieta w pędzącym świecie”	Fundacja JSW	Darowizna	76 348,65	49 000,00
Wyposażenie "kąpielni malucha" w części pediatrycznej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach	Fundacja JSW	Darowizna	28 364,64	15 000,00
Wyposażenie "poczekalni dedykowanej Seniorom" w holu Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach	Fundacja JSW	Darowizna	37 297,65	19 990,74
Przeciwdziałanie pandemii COVID-19 w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Ornontowicach	Fundacja JSW	Darowizna	9 526,74	7 894,00
Każde dziecko o tym wie – chcesz być zdrowy ruszaj się !	Fundacja JSW	Darowizna	10 000,00	9 000,00
			Razem:	4 170 154,08 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WRiI

W 2020 roku otrzymaliśmy darowiznę z Polskiej Grupy Górniczej S.A. w postaci:

"PGG dla gminy" Projekt wsparcia Polskiej Grupy Górniczej S.A dla gmin górniczych w postaci dostarczenia i przekazania zabudowy rekreacyjno-sportowej dla wskazanego przez Gminę "placu zabaw" przeznaczonego

dla mieszkańców. Plac zabaw przy ul. Chudowskiej w Ornontowicach obejmował dostawę i montaż następujących elementów: zestaw Marlenka Premium, huśtawka Bocianie gniazdo Premium, huśtawka wahadłowa Mix Premium, Bujawka na sprężynie (Słonik, Skuter), 2 szt. - Bujawka Ważka na sprężynie Premium, pociąg z dwoma wagonami i ze zjeżdżalnią Premium, regulamin Placu Zabaw, metalowy kosz na śmieci, ławka z oparciem dł. 200 cm - 3 szt., piaskownica 3m x 3m.

IV.4. Infrastruktura techniczna

IV.4.1. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej dalej Zakład prowadził działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, polegającą na zakupie wody pitnej od jej dostawcy tj. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego S.A. w Katowicach, a następnie jej sprzedaży odbiorcom indywidualnym, instytucjom na terenie Ornontowic jak i odbiorcom z poza terenu Gminy Ornontowice. Nad jakością dostarczanej wody do naszego systemu wodociągowego prowadzony jest ciągły nadzór ze strony dostawcy. Niezależnie od tego nad jakością wody czuwa także Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tychach prowadząc monitoring, już na sieci rozdzielczej na terenie Ornontowic. W 2020 r. Zakład prowadził również badania wody zgodnie w zakresie Rozporządzenia w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi tj. monitoringu kontrolnego w ramach którego pobrano dziesięć prób wody oraz ramach monitoringu przeglądowego pobrano dwie próby. Pobrane próby wody badane są pod względem fizykochemicznych, bakteriologicznych i promieniotwórczych dopuszczalnych wartości, zgodnie z rozporządzeniami i dostarcza do laboratorium Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego oraz pod zlecane do innych laboratoriów. Wyniki badań są jawne i w każdej chwili nasz odbiorca ma wgląd do sprawozdań poprzez stronę internetową www.zgkiw.bip.gov.pl, jak również w siedzibie Zakładu. Zawierane są także umowy na dostawę wody z nowymi odbiorcami. Prowadzona jest kontrola stanu technicznego sieci, wydawane są warunki wykonania nowych przyłączy wodociągowych. Prowadzony jest nadzór nad poprawnym wykonaniem przyłączy oraz głównych sieci wodociągowych. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego dokonywany jest odbiór techniczny wykonanej sieci pod względem zgodności z warunkami wydanymi przez Zakład. System opłat za dostarczoną wodę odbywa się na podstawie prognozowanego zużycia wody z analogicznego okresu roku poprzedniego. Każdemu odbiorcy program komputerowy wyliczył średnioroczne zużycie wody, które zostało wpisane do indywidualnych książeczek opłat za wodę i ścieki (jeśli budynek jest przyłączony do kanalizacji sanitarnej). Po wypełnieniu oświadczenia odbiorcy mogą zrezygnować z wyliczenia średniego zużycia wody podając osobiście, telefonicznie lub e-mail do Zakładu stan swego wodomierza. Na tej podstawie wystawiana jest faktura VAT. Comiesięczne (radiowe odczyty) wodomierzy prowadzone przez pracowników Zakładu odbywają się w punktach hurtowego zakupu oraz sprzedaży wody oraz instytucjach. W 2020 r. Zakład prowadził ciągły nadzór nad stanem technicznym sieci wodociągowej na terenie Gminy Ornontowice korzystając również z systemu telemetrii zabudowanym w komorach wodomierzowych. W wyniku tych działań uzyskaliśmy wiele informacji na temat charakteru sieci w poszczególnych częściach Ornontowic ich awaryjności i reakcji na powstałe sytuacje np. w pewnych rejonach wzrost zużycia wody świadczy jednoznacznie o powstałej awarii wodociągowej, co pozwala mimo braku zgłoszeń ze strony mieszkańców z niemal stu procentową pewnością stwierdzić, iż jest to spowodowane uszkodzeniem rurociągu, a w konsekwencji przeprowadzenie kontroli, zlokalizowanie uszkodzenia i natychmiastowe jego usunięcie. Tego typu działania wraz z pomocą mieszkańców, którzy natychmiast informują nas o powstałych awariach, wykryć i usunąć w 2020 r. 7 awarii wodociągowych na sieci administrowanej przez Zakład. Awarię wodociągową usuwali pracownicy grupy gospodarczej Zakładu przy pomocy wynajętej koparki, co pozwoliło znacząco obniżyć koszt usuwanej awarii. Awarie były usuwane w sposób bardzo fachowy i sprawny ciągu kilku godzin od zgłoszenia.

Dostęp do sieci wodociągowej obejmuje 99,8% (brak sieci przy ul. Myśliwskiej) ludności Ornontowic. Źródłem wody jest magistrala fi 1200/1000 relacji Mikołów-Pszów z włączeniem na Górcie Wawrzyńca

w Orzeszu. W miarę rozszerzania terenów zajmowanych pod zabudowę mieszkaniową sieć wodociągowa jest, w miarę potrzeb, sukcesywnie rozbudowywana i modernizowana. W 2020 r. zakupiono **1.000 628 m³** wody, sprzedano **971 004 m³**.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej prowadził działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków systemem kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej i oczyszczaniu ich na instalacji Gminnej Oczyszczalni Ścieków „Ornontowice – Południe” przy ulicy Dworcowa 1A. Oczyszczalnia ścieków „Ornontowice-Południe” posiada przepustowość 180 m³/d. Oczyszczanie ścieków realizowane jest metodą nisko obciążonego osadu czynnego o przedłużonym cyklu napowietrzania. Oczyszczalnia posiada wydzielone strefy beztlenowe i tlenowe w których następują procesy nityfikacji, denityfikacji i defosfatacji. Część ścieków komunalnych powstających na terenie Gminy Ornontowice skierowana jest do oczyszczalni ścieków „Bioblok Bio 1000” prowadzoną przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekułtywacji S.A. z siedzibą w Jastrzębiu - Zdroju 44-335, ul. Chlebowa 22. Ponadto w zakres prac związanych ze zbiorowym odprowadzaniem ścieków wchodzi zawieranie indywidualnych umów na odprowadzanie ścieków, kontrola stanu technicznego urządzeń, wydawanie warunków technicznych wykonania przyłączy kanalizacyjnych i sieci głównych oraz usuwania powstałych awarii na sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z wymaganiami przeprowadzane są badania laboratoryjne osadów ściekowych, podczyszczonych wód opadowych, oraz badania ścieków surowych i oczyszczonych na instalacji oczyszczalni ścieków „Ornontowice – Południe”.

W zakresie dostępu do kanalizacji, stan w roku 2020 nie zmienił się w stosunku do lat ubiegłych, i obejmuje około 50% mieszkańców Ornontowic, tj. wg stanu na 31.12.2019 r. - **597 umów na odbiór ścieków**. Długość zbiorczej sieci kanalizacyjnej na koniec 2020 r. wynosiła **27,10 km**, odebrano **106 293 m³** ścieków.

IV.4.2. Sieć gazowa

Gmina Ornontowice zaopatrywana jest w gaz przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. należącą do Grupy Kapitałowej PGNiG. Klienci zaopatrywani są w gaz ziemny wysokometanowy o wartości opałowej nie mniejszej niż 31 MJ/m³ i ciepłe spalania nie mniejszym niż 34 MJ/m³. Istniejąca sieć spełnia techniczne uwarunkowania dla przyłączy odbiorców o poborze gazu do 65 nm³/h. Zasilanie systemu gazowniczego Ornontowic realizowane jest przez dwa gazociągi:

- Północny – średnioprężny stalowy fi 200 poprowadzony od Knurowa, przechodzący w fi 160PE od północnej granicy gminy po stronie zachodniej ul. Zwycięstwa do wiaduktu kolejowego wraz z wszystkimi ulicami przyległymi dalej ul. Orzeską przez Park i ul. Dworcową (wraz z odejściami w ul. Kolejową, Marzankowice i Polną) w kierunku granicy z Miastem Mikołów; po stronie wschodniej ul. Zwycięstwa do skrzyżowania z ul. Chudowską,
- Południowy – niskoprężny poprowadzony wzdłuż ul. Bujakowskiej (od strony Orzesza) w kierunku ul. Akacyjowej do ul. Grabowej (Zielone Wzgórze).

Sieci średnio- i niskoprężne zarządzane są przez Gazownię Zabrzeńską. Ciśnienie w sieci niskoprężnej wynosi 5 kPa, natomiast w przypadku sieci średnioprężnej waha się w zakresie od 5 kPa do 0,4 Mpa. Obecnie gmina posiada 386 szt czynnych przyłączy gazowych.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. **376 budynków mieszkalnych** na terenie Gminy Ornontowice jest podłączonych do sieci gazowej.

Tabela 34: Infrastruktura gazowa na terenie gminy

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31.12.2020
I.	Ogółem sieć gazowa [m]	23 127

1.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy [m]	14 485
2.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy [m]	3 027
3.	Przyłącza gazowe [m] <ul style="list-style-type: none"> • średniego ciśnienia • niskiego ciśnienia 	5 615 5 020 595
4.	Przyłącza gazowe [szt.] w tym do budynków mieszkalnych	386 376
5.	Stacje gazowe I i II° [szt.]	0
6.	Stopień gazyfikacji gminy [%]	15,52
7.	Rodzaj gazu	E (gaz ziemny wysokometanowy)

Źródło: PSG Sp. z o.o.

Tabela 35: Rozbudowa sieci gazowej

Lp.	Nazwa zadania	Zakres
1.	Rozbudowa sieci s/c ul. Orzeska	Od ul. Działkowej do ul. Tartacznej
2.	Rozbudowa sieci s/c ul. Tartaczna	ul. Tartaczna (pierwszy sięgacz)

Źródło: PSG Sp. z o.o.

IV.4.3. Sieć ciepłownicza

W Gminie Ornontowice zapotrzebowanie na ciepło pokrywane jest zarówno z sieci ciepłowniczej, sieci gazowej jak i kotłowni lokalnych i prywatnych.

Źródłem ciepła sieciowego jest Zakład Produkcji Ciepła „Żory” Sp. z o.o., który dzierżawi sieć należącą do JSW SA KWK „Budryk”. łączna długość sieci ciepłowniczej wynosi **7,8 km** (w tym sieć ciepłownicza C.O., ogrzewanie szybów i sieć technologiczna). Zużycie ciepła sieciowego na terenie gminy wg stanu na 31.12.2019 r. wyniosło **139.147 GJ** (przemysł: 116.880 GJ, mieszkania: 16.476 GJ, użyteczność publiczna: 2.741 GJ, handel/usługi: 3.050 GJ).

W ciepłowni „Budryk” zasilającej sieć ciepłowniczą zabudowane są n/w źródła ciepła:

- 1 kocioł WR-5 o mocy cieplnej 5,820 MW,
- 1 kocioł WR-10 o mocy cieplnej 11,630 MW,
- 1 kocioł WR-15 o mocy cieplnej 17,440 MW
- 4 silniki gazowe o łącznej mocy cieplnej 8,447 MW i elektrycznej 7,998 MW.⁶³

W obiektach użyteczności publicznej na terenie gminy zlokalizowane są kotłownie lokalne:

- **kocioł olejowy:** Urząd Gminy Ornontowice wraz z Orzesko–Knurowskim Bankiem Spółdzielczym, ARTeria Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach wraz z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej, Zespół Szkolno–Przedszkolny, OSP Ornontowice, Gminny Ośrodek Zdrowia, Kościół pw. Św. Michała Archanioła,

63 Dane udostępnione przez ZPC "Żory".

- **kocioł gazowy:** Zespół Szkolno–Przedszkolny, Budynek przy boisku sportowym GKS "Gwarek", Orlik Akacyjowa, Orlik Okrężna,
- **kocioł węglowy:** Plebania (+ rezerwa kocioł olejowy), Klasztor Sióstr Służebniczek NMP wraz z Przedszkolem Niepublicznym,
- **ciepło systemowe:** Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (+ rezerwa kocioł olejowy).

W przypadku budynków prywatnych, większość ogrzewana jest przez kotły węglowe, biomasowe, gazowe oraz pompy ciepła.

IV.4.4. Energia elektryczna i oświetlenie drogowe

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie Gminy Ornontowice odbywa się na średnim napięciu 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN:

- 110/20 kV Orzesze (ORE) zlokalizowanej na terenie Gminy Orzesze,
- 110/20/6 kV Foch (SFO) zlokalizowanej na terenie Gminy Knurów.

Stacje te stanowią własność i są w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach. Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są ponadto obce stacje elektroenergetyczne, niebędące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- SE Budryk (BUD) – rozdzielnia 110 kV, 44
- SE Zamkowa (ZMK) – rozdzielnia 110 kV.

Sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN. Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowymi, które mogą być odpowiednio konfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci.

Przez teren Gminy Ornontowice przechodzą również napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV, będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, następujących relacji: Budryk–Odsalanie, Łaziska–Zamkowa, Orzesze–Budryk.

Na terenie Gminy Ornontowice zlokalizowane są także istniejące oraz będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

- Linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (sN) 20 kV,
- Linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN),
- Linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego niskiego napięcia (nN),
- Stacje transformatorowe sN/nN.⁶⁴

64 Projekt założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ornontowice na lata 2018-2033.

Tabela 36: Wykaz stacji transformatorowych na terenie gminy

Lp.	Lokalizacja stacji oświetlenia ulicznego	Oznaczenie stacji	Zegar
1.	Hutnicza (Klimera)	M 1211	Zegar CPA 3.0.
2.	Dworcowa (Granica)	M 1157	Zegar CPA 4.0.
3.	Kolejowa (Łącznik)	M 1216	Zegar CPA 4.0.
4.	Polna (Kulawik)	M 1209	Zegar CPA 4.0.
5.	Pośrednia (Wieś)	M 1210	Zegar CPA 4.0.
6.	Zwycięstwa (Myto)	M 1208	Zegar CPA 3.1.
7.	Zwycięstwa (Smerczek)	M 1218	Zegar CPA 3.1.
8.	Zwycięstwa (Chałupki)	M 1213	Zegar CPA 3.1.
9.	Nowa (Mozgalik)	M 1206	Zegar CPA 4.0.
10.	Bankowa (Centrum)	M 1222	Zegar CPA 3.1.
11.	Jasna (Boisko)	M 1204	Zegar CPA 3.1.
12.	Zamkowa (PGR)	M 1220	Zegar CPA 4.0.
13.	Leśna (Zdrzątek)	M 1212	Zegar CPA 3.1.
14.	Cyprysowa (Cyprysów)	M 1221	Zegar CPA 4.0.
15.	Orzeska (Działki)	M 1215	Zegar CPA 3.1.
16.	Dworcowa (Oczyszczalnia)	M 1217	Zegar CPA 4.0.
17.	Akacyjowa (Błoki)	M 1223	Zegar CPA 3.1.
18.	Marzankowice (Marzankowice)	M 1202	Zegar CPA 4.0.
19.	Tartaczna (Tartak)	M 1214	Zegar CPA 3.1.
20.	Solarnia (Solarnia)	M 1207	Zegar CPA 4.0.
21.	Tartaczna (plac budowy)		
22.	Karola Miarki (działka nr 835/146)	ZK 208142	Zegar CPA 4.0. n

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej

Stan oprav oświetleniowych na dzień 31.12.2020 wynosi **1274 oprav**.

W roku 2020 zrealizowano nakładem ponad 260 tys. zł wymianę **218 oprav** oświetleniowych sodowych na oprawy LED na obszarze rewitalizacji.

IV.4.5. Infrastruktura drogowa

W 2020 r. Urząd Gminy w ramach swoich obowiązków przeprowadził Modernizację dróg gminnych. Całkowity koszt wykonanych prac zawarł się w kwocie 308 tys. zł. Zakresem robót objęto następujące ulice: ul. Grabowa, ul. Solarnia etap I (od nr 29-40), ul. Leśna pld. Pobocze (4 odcinki), ul. Polna 3 odcinki (od nr 8a-16a), ul. Kolejowa (wschodnie pobocze od nr 6), ul. Polna, progi zwalniające na ul. Polnej, ul. Kolejowej, ul. Grabowej, wraz z oznakowaniem poziomym i pionowym.

Wśród inwestycji zakończonych sukcesem możemy wymienić także:

- wykonanie 10 miejsc postojowych (w tym 1 miejsce dla osób niepełnosprawnych) przy ul. Żabik,

- Przebudowę sięgacza ul. Orzeskiej w rejonie nr 63 i 65,
- Budowę drogi dojazdowej – dwóch sięgaczy ul. Tartacznej wraz z oświetleniem.

Bez problemów przeprowadzona została Akcja Zima – zimowe utrzymanie dróg gminnych. Sukcesywnie przy współpracy z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej były prowadzone prace remontowe związane z uzupełnianiem ubytków w nawierzchni asfaltowej masą asfaltową na zimno.

Kontynuowano prace projektowe związane z Aktualizacją projektu łącznika drogowego wraz z dwoma rondami (etap I), PBW ul. Bankowej, PBW sięgaczy ul. Leśnej w rejonie nr 5 i 17).

Tabela 37: Ilość dróg wg stanu na 31.12.2020

Lp.	Status drogi	Ilość
1.	Drogi gminne [szt./km] <i>Akacyjowa, Bankowa, Boczna, Brzozowa, Bukowa, Cicha, Cyprysowa, Działkowa, Grabowa, Graniczna, Hutnicza, Jarzębinowa, Jasna, Karola Miarki, Klasztorna, Klonowa, Kolejowa, Krótka, Kwiatowa, Leśna, Lipowa, Łąkowa, Marzankowice, Myśliwska, Nowa, Ogrodowa, Okrężna, Polna, Pośrednia, Skośna, Słoneczna, Solarnia, Sosnowa, Spokojna, Świerkowa, Tartaczna, Zachodnia</i>	37/29,6
2.	Drogi powiatowe [szt./km] <i>Chudowska, Dworcowa, Orzeska, Zamkowa, Zwycięstwa</i>	5/8,8
3.	Drogi wojewódzkie [szt./km] <i>Bujakowska</i>	1/1,0
RAZEM [szt./m]		43/39,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zarządców dróg

Przez Gminę Ornontowice przebiega także sieć linii kolejowej służącej jedynie do ruchu towarowego z KWK „Budryk” w kierunku północnym. Istniejący w minionych latach ruch pasażerski obecnie nie istnieje, a część torowiska została rozebrana.

IV.4.6. Informatyka

Wykorzystanie infrastruktury sieciowej wybudowanej w ramach projektu „Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie Górnego Śląska wraz z punktami Hot-Spot” pozwoliło na uruchomienie na terenie Gminy Ornontowice 11 **punktów monitoringu wizyjnego**:

- Boisko Orlik, ul. Akacyjowa (2 kamery),
- Boisko Orlik, ul. Okrężna (2 kamery),
- Wieża zegarowa przy pawilonie handlowym Anatol, ul. Zwycięstwa 2a (2 kamery),
- Budynek pawilonu handlowego Anatol od strony Parku Gminnego (2 kamery),
- Bulodrom (3 kamery).

Przy zastosowaniu dostępu do internetu dzięki projektowi „SilesiaNet – budowa społeczeństwa informacyjnego w subregionie centralnym województwa śląskiego: Powiat Mikołowski oraz Gminy Powiatu Mikołowskiego (Mikołów, Łaziska Górne, Orzesze, Ornontowice, Wiry)” ww. infrastruktura wykorzystuje dotychczasową strukturę i dzięki temu gmina nie ponosi dodatkowych kosztów finansowych.

IV.5. Ochrona przyrody i ochrona wód

IV.5.1. Zieleń i zadrzewienia

Zieleń jest jednym z głównych czynników kształtujących środowisko człowieka. Tereny zieleni spełniają doniosłą funkcję biologiczno-sanitarną, regulują bioklimat, wpływają na czystość powietrza, oczyszczają atmosferę z zanieczyszczeń gazowych, wyciszają hałas uliczny tworząc naturalne ekrany akustyczne, chronią przed wiatrami. Zieleń spełnia ponadto inne funkcje. Zaspakaja potrzeby estetyczne człowieka w najbliższym jego otoczeniu, ożywia miejscowość, tworzy ciekawe wnętrza przestrzenne, podkreśla wartość architektury. Wypoczynek w otoczeniu zieleni jest źródłem regeneracji sił człowieka, a przy tym uczy poszanowania tej zieleni. Tereny zieleni zdecydowanie wpływają na klimat lokalny oraz kształtują sylwetkę miejscowości. Zgodnie z art. 78 Ustawy o ochronie przyrody,⁶⁵ rada gminy jest obowiązana zakładać i utrzymywać w należyłym stanie tereny zieleni i zadrzewienia.

Na terenie gminy znajduje się:

- Zabytkowy Park Gminny o powierzchni ok. 4,2 ha, wpisany do rejestru zabytków,
- 37 pomników przyrody (dęby szypułkowe, graby pospolite i lipy drobnolistne, a także takie gatunki egzotyczne, jak jodła jednobarwna, gledicja trójcierniowa, metasekwoja chińska, cedr himalajski czy buk pospolity w odmianie purpurowej),
- szpaler 72 dębów szypułkowych, zwany powszechnie Aleją Dębów (ul. Nowa),
- obszary chronionego krajobrazu (jary i doliny potoków: potok Od Solarni łącznie z dopływami: 31 ha, Potok Ornontowicki łącznie z dopływami: 23 ha, potok Z Bujakowa łącznie z dopływami: 17 ha, potok Leśny łącznie z dopływami: 9,4 ha, potok Łąkowy łącznie z dopływami: 4,4 ha).

Za utrzymanie zieleni gminnej odpowiedzialne są dwie grupy gospodarcze prowadzone przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej oraz przez Referat Komunalny Urzędu Gminy.

IV.5.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe znajdujące się na terenie Gminy Ornontowice są elementem zlewni Kłodnicy będącej częścią dorzecza rzeki Odry. Głównym ciekim przepływającą przez gminę jest Potok Ornontowicki oraz jego dopływy tj.: potok Z Bujakowa, potok Leśny, potok Od Solarni, potok Łąkowy. Na terenie Gminy Ornontowice są też zlokalizowane wody stojące – stawy paciorkowe założone na potoku Leśnym, usytuowane na terenie Parku Gminnego i Parku Pałacowego.

Na terenie gminy zlokalizowane są oczyszczalnie ścieków:

- gminna oczyszczalnia ścieków „Ornontowice-Południe” usytuowana przy ul. Dworcowej, jest to oczyszczalnia typu Cov-SH3x60, o średniej przepustowości 180 m³/dobę (z podwyższonym usuwaniem biogenów),
- oczyszczalnia „Bioblok-Bio” zlokalizowana przy ul. Nowej, zarządzana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji SA z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, średnia wydajność oczyszczalni wynosi ok. 700 m³/d, projektowa 1000 m³/dobę, oczyszczanie ścieków metodą niskoobciążonego osadu czynnego z podwyższoną redukcją związków biogenych oraz tlenową stabilizacją osadu

65 t.j. Dz.U. z 2020 poz. 55, 471.

nadmiernego; ścieki oczyszczone w 99% kierowane są na Kopalnię „Budryk”, gdzie wykorzystywane są do celów technologicznych, nadmiar odprowadzany jest do potoku Od Solarni.

W 2020 r. zezwolenie Wójta Gminy Ornontowice na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na Gminy Ornontowice posiadało **9 przedsiębiorców**. Zgodnie z zapisami art. 90 Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁶⁶ ww. przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, są obowiązani do sporządzania kwartalnych sprawozdań, które przekazują wójtowi gminy w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczą.

W 2020 r. Przeprowadzono przez pracowników Urzędu Gminy, przy udziale funkcjonariusza Policji, cztery kontrole na posesjach mieszkańców, związane z odprowadzaniem nieczystości ciekłych, które zakończyły się nałożeniem mandatu oraz ustnym pouczeniem.

Na ostatniej sesji, w dniu 30 grudnia 2020 roku, Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru i granicy Aglomeracji Ornontowice, i tym samym część Gminy Ornontowice, znajduje się w Aglomeracji, dla której obowiązują inne wytyczne dotyczące gospodarki ściekowej. Wyznaczenie Aglomeracji związane jest z zamiarem przystąpienia do Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, dzięki czemu Gmina, ma nadzieję, pozyskać zewnętrzne środki finansowe na realizację projektów dotyczących budowy kanalizacji.

IV.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z art. 6c i 6d Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁶⁷ w roku 2020 usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Ornontowice, realizowana była przez podmiot wybrany w drodze przetargu – konsorcjum firm: REMONDIS Górny Śląsk Sp. z o. o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej i KOMART Sp. z o. o. z siedzibą w Knurowie.

W ramach zawartej umowy, bezpośrednio sprzed posesji – podobnie jak w roku ubiegłym – odbierane były następujące frakcje odpadów: zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne, odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metal, szkło oraz odpady spożywcze ulegające biodegradacji), a także popiół. Wymienione odpady odbierane były z następującą częstotliwością:

zabudowa jednorodzinna

- zmieszane odpady komunalne – 1 raz na dwa tygodnie,
- odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metal oraz szkło) – 1 raz na cztery tygodnie,
- odpady spożywcze ulegające biodegradacji – 1 raz na dwa tygodnie,
- popiół i żużel paleniskowy – w okresie od stycznia do końca maja i od połowy września do końca grudnia – 1 raz na dwa tygodnie;

66 t.j. Dz.U. z 2019 poz. 2010, 2020, z 2020 poz. 150, 284.

67 Ibidem.

zabudowa wielorodzinna

- zmieszane odpady komunalne – 1 raz w tygodniu,
- odpady zbierane selektywnie (papier, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe i metal) – 1 raz w tygodniu,
- odpady zbierane selektywnie (szkło) – 1 raz na dwa tygodnie,
- odpady spożywcze ulegające biodegradacji – 1 raz na dwa tygodnie.

W lutym 2020 r. udostępniono mieszkańcom usługę EcoHarmonogram, powiadamiającą o terminach wywozu odpadów oraz zawierającą treści edukacyjne z zakresu segregacji odpadów. Aplikacja usprawniła również system zgłaszania przez mieszkańców nieprawidłowości w sposobie świadczenia usług przez firmę wywozową.

W celu zbilansowania finansów związanych z gospodarką odpadami, na mocy Uchwały Nr XIV/126/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz Uchwały Nr XV/132/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30 stycznia 2020 r. zmieniającej wyżej przywołaną uchwałę, zostały wprowadzone nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości:

- 25,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej,
- 24,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej w przypadku złożenia przez właściciela nieruchomości deklaracji z oświadczeniem, że powstające na terenie nieruchomości bioodpady są kompostowane w przydomowym kompostowniku,
- 24,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obowiązywały następujące stawki opłaty podwyższonej:

- 75,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy jednorodzinnej,
- 72,00 zł osoba/miesiąc dla zabudowy wielolokalowej.

Wiosną 2020 r. została przeprowadzona kampania edukacyjna dotycząca prawidłowej segregacji odpadów. Zakupiono 11 tablic informacyjnych, które zostały umieszczone przy punktach gromadzenia odpadów w zabudowie wielolokalowej (ul. Akacyjowa, ul. Grabowa, ul. Żabik) oraz przy wjeździe do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego przy ul. Brzozowej. W ramach kampanii zakupiono również 1000 ulotek, których treść poświęcona była tematyce prawidłowej segregacji odpadów. Ulotki zostały rozprowadzone wśród mieszkańców m. in. za pośrednictwem lokalnej gazety.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2020 Gmina prowadziła Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy ul. Brzozowej. Punkt ten świadczył usługi 5 dni w tygodniu w określonych godzinach. Do Punktu mieszkańcy Ornontowic mogli na bieżąco, we własnym zakresie, dostarczać powstające w gospodarstwach domowych odpady:

- papier, szkło, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe i metal,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (igły, strzykawki),
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne.

W okresie jesiennym, na przełomie października i listopada, odbyła się zbiórka liści, w ramach której – po wcześniejszym poinformowaniu mieszkańców i zaopatrzeniu ich w odpowiednie worki – odpady w postaci liści zostały odebrane przez firmę wywozową bezpośrednio sprzed posesji.

W 2020 r. Gmina odebrała od mieszkańców łącznie **2 587,417 Mg** odpadów, w tym 1 924,990 Mg z nieruchomości oraz 662,427 Mg w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Odpady te zostały przekazane do zagospodarowania do właściwych instalacji, tj. instalacji komunalnych oraz instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego odebrane w PSZOK w ilości 9,694 Mg zostały przekazane firmie Enviropol PL Sp. z o. o. z siedzibą w Gliwicach, zaś złom w ilości 3,230 Mg przekazano do Skupu Surowców Wtórnych Zbigniew Klimala w Czerwionce-Leszczynach. Pozostałe odpady w ilości 2 574,493 Mg zostały odebrane i zagospodarowane przez firmę świadczącą usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie umowy z Gminą. Ilości poszczególnych frakcji odpadów odebranych od mieszkańców Gminy Ornontowice przedstawia Tabela 41.

Tabela 38: Podział frakcji odpadów odebranych od mieszkańców gminy w 2020

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów [Mg]	Masa odpadów przypadająca na 1 mieszkańca wg deklaracji [Mg]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	65,040	0,01138
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	11,460	0,00201
3	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	171,620	0,03003
4	15 01 07	Opakowania ze szkła	154,420	0,02702
5	16 01 03	Zużyte opony	5,740	0,00100
6	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	213,880	0,03742
7	17 04 05	Żelazo i stal	3,230	0,00057
8	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,320	0,00006
9	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	108,820	0,01904
10	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	Urządzenia zawierające freony; Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki; Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	9,694	0,00170
11	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,113	0,00002
12	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	75,720	0,01325
13	ex20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popiół i żużel	461,140	0,08069
14	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	973,780	0,17039
15	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	332,440	0,05817
		razem	2 587,417	0,45274

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RGO

Na dzień 31.12.2020 r. liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Ornontowice wynosiła 5715. Na ten sam dzień liczba

osób zameldowanych (meldunek stały i czasowy) wynosiła 6070. Różnica w ilości osób zameldowanych, a wskazanych w deklaracjach na koniec 2020 roku wynosiła 355. Rozbieżność ta wynika m. in. z faktu, że część osób zameldowanych w Ornontowicach przebywa/zamieszkuje poza obszarem Gminy.

W związku koniecznością dostosowania aktów prawa miejscowego do obowiązujących przepisów prawa, w 2020 roku Rada Gminy Ornontowice Uchwałą Nr XX/178/20 z dnia 27 sierpnia 2020 r. przyjęła nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ornontowice. Tego samego dnia przyjęta została Uchwała Nr XX/177/20 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Natomiast Uchwałą Nr XXIII/197/20 z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przyjęto stawki opłat obowiązujące w 2021 r.

W grudniu 2020 r. podjęto działania zmierzające do wdrożenia w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oprogramowania służącego do ewidencjonowania ilości przyjmowanych w PSZOK odpadów, jak również identyfikacji mieszkańców objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Dzięki wprowadzonemu rozwiązaniu do korzystania z PSZOK uprawnieni są wyłącznie mieszkańcy Ornontowic, którzy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i posiadają karty użytkownika PSZOK.

Pod koniec roku Gmina, za pośrednictwem firmy wywozowej, wyposażyła nieruchomości zamieszkałe w zabudowie jednorodzinnej w pojemniki przeznaczone do zbierania bioodpadów. Przejście z systemu workowego na pojemnikowy, podyktowane jest wymaganiami instalacji, które przetwarzają odebrane z terenu gminy odpady.

Ponadto w 2020 roku pracownicy Referatu Komunalnego przeprowadzili kontrole 200 losowo wybranych nieruchomości zamieszkałych, w zakresie obowiązku selektywnego zbierania odpadów. W przypadku 25 nieruchomości, stwierdzono znaczące nieprawidłowości polegające przede wszystkim na ujawnieniu odpadów opakowaniowych oraz bioodpadów w pojemnikach na odpady zmieszane. Właściciele tych nieruchomości zostali pouczeni na piśmie o obowiązku właściwej segregacji odpadów.

Od września 2020 Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych podpisał umowę na wywóz odpadów pokonsumpcyjnych z firmą Forest z Tych.

IV.7. Rolnictwo i łowiectwo

Obszar Gminy Ornontowice objęty jest działaniem m. in. Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, oddział w Mikołowie oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Biuro Powiatowe w Mikołowie.

W I kwartale 2020 roku w Urzędzie Gminy Ornontowice odbyło się szkolenie specjalistyczne dla rolników. Program szkolenia obejmował między innymi propozycje PROW 2014-2020, dopłaty do dobrostanu zwierząt, dofinansowanie do wapniowania gleb „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb przez ich wapnowanie”, temat Nowego Rynku Towarów Rolno-Spożywczych Platforma żywnościowa oraz Program Rolno-Środowiskowo-Klimatyczny w ramach PROW 2014-2020. Szkolenie to zostało zorganizowane przez Urząd Gminy Ornontowice wraz z Powiatowym Zespołem Doradztwa Rolniczego w Mikołowie.

W terminie od 1 września do 30 listopada 2020 roku, według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r., odbył się Powszechny Spis Rolny. Liczba Gospodarstw objętych spisem w Gminie Ornontowice wynosiła 81. W wywiadzie bezpośrednim prowadzonym przez rachmistrza terenowego z użyciem interaktywnej aplikacji formularzowej na urządzeniu przenośnym (CAPI) udział wzięło 64,29% respondentów. W wywiadzie telefonicznym prowadzonym przez rachmistrza spisowego przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania komputerowego (CATI) udział wzięło 14,29% respondentów. W metodzie polegającej na pozyskiwaniu informacji od respondentów poprzez samospis internetowy z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, za pośrednictwem interaktywnej aplikacji formularzowej (CAWI) udział wzięło 21,42% respondentów.

Wojewoda Śląski Zarządzeniem Nr 3983/15 z dnia 29 lipca 2015 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 358/18 z dnia 5 października 2018 oraz Nr 237/20 z 21 lipca 2020 r. powołał w Gminie Ornontowice komisję do spraw oszacowania zakesu i wysokości szkód doznanych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

Na terenie Gminy są dwa obwody łowieckie: Koła Łowieckiego "Szarak" z siedzibą w Czerwionce-Leszczynach (obszar zachodniej części Ornontowic) oraz Koła Łowieckiego "Bór" z siedzibą w Rudzie Śląskiej (obszar wschodniej części Ornontowic).

IV.8. Górnictwo

Obszar Gminy objęty jest eksploatacją górnictwem:

- Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Budryk” w Ornontowicach, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 13/94 z dnia 21.03.1994 zmienionej Decyzją z dnia 12.12.2018 r. z terminem ważności do 31.12.2043 r., oraz Planu ruchu na lata 2019-2021,
- Polskiej Grupy Górniczej S.A., Kopalnia Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały”, która prowadzi działalność na podstawie Koncesji nr 116/94 z dnia 27 lipca 1994 r. zmienionej Decyzją z dnia 19.06.2020 r. z terminem ważności do 31.12.2040 r., oraz Planu ruchu na okres od 01.01.2017 r. do 31.07.2020 r. oraz od 01.08.2020 r. do 31.12.2023 r.

Ponad to na terenie gminy znajduje się obszar Górniczy „Dębieńsko 1” wraz Terenem Górniczym „Dębieńsko 1” dla których została wydana koncesja nr 8/2008 z dnia 24.06.2008 r. na rzecz (obecnie) NWR Karbonia S.A., na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dębieńsko 1”, z terminami: budowy zakładu do 01.01.2018 r. i wydobywaniem kopaliny – okres 40 lat.

W 2020 r., w związku z prowadzoną eksploatacją górnictwem, przez JSW SA KWK „Budryk”, występowały liczne wstrząsy wysokoenergetyczne, w tym największy 13.01.2020 r. o energii $E=3,0 \times 10^3$ J. Tematowi wstrząsów poświęcona była właśnie styczniowa sesja Rady Gminy Ornontowice, która zgromadziła przedstawicieli władz Gminy, górnictwa oraz mieszkańców. Pokłosiem tego spotkania było m. in. złożenie przez Wójta Gminy, wniosku do Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach, o powołanie Zespołu porozumiewawczego dla oceny wpływów eksploatacji górnictwem na powierzchnię terenu w granicach Gminy Ornontowice.

IV.9. Pomoc społeczna

Celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia. Do zadań

pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Czynniki warunkujące wsparcie to:

- przyczyny ekonomiczne (ubóstwo, bezrobocie),
- przyczyny zdrowotne (długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność),
- przyczyny rodzinne (bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, narkomania, przemoc).

W 2020 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie **176 rodziny** (366 osób w rodzinach). Spadek liczby rodzin objętych świadczeniami pieniężnymi spowodowany był m.in. ogólnym spadkiem osób bezrobotnych oraz wprowadzeniem, a od lipca 2019 r. rozszerzeniem, uprawnień do świadczenia wychowawczego /500+/, które pozwoliło rodzicom z dziećmi na rezygnację z innych świadczeń pomocowych.

Ponadto jednostka realizowała:

1. Świadczenia rodzinne – łączne kwota wydatkowana w 2020 r. **1 374 222,95 zł** tj. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznano dla **69 rodzin/243.770,25 zł**, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka dla **29 osób/29 000,00 zł**, świadczenie rodzicielskie dla **30 osób/201 401,50 zł**, zasiłki pielęgnacyjne dla **112 osób/251 296,50 zł**, świadczenia pielęgnacyjne dla **31 osób/648 754,60 zł**.
2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych – wsparciem objęto **14 rodzin/92 700,00 zł**.
3. Dodatki mieszkaniowe – wsparciem objęto **24 rodziny/40 539,63 zł**.
4. Pomoc materialną o charakterze socjalnym uczniom z terenu gminy.
5. Zadania przypisane gminie w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej otrzymały 4 osoby.
6. Zapisy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Zapisy gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.
8. Zapisy gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Zadania przypisane gminie w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – koszt pobytu **11 dzieci w pieczy zastępczej/136 378,61 zł**.
10. Dodatek energetyczny – wsparciem objęto **14 rodzin/1 852,65 zł**.
11. Zasiłki dla opiekunów.
12. Świadczenia wychowawcze – wsparciem objęto **1365 osób, tj. 826 rodzin/7 637 438,50 zł**.
13. Ustalanie i przyznawanie Karty Dużej Rodziny – wydano **107 kart tradycyjnych I 73 karty elektroniczne**.
14. Zadania przypisane gminie w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
15. Zadania gminy określone w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” - wsparciem objęto **807 dzieci/242 100,00 zł**.

IV.10. Oświata – edukacja publiczna

IV.10.1. Oświata gminna

Gmina Ornontowice jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice, w skład którego wchodzi:

- Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice
 - ilość oddziałów – **11**,
 - ilość wychowanków – **255**,
- Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Gminie Ornontowice

- ilość oddziałów – **26**,
- ilość uczniów – **548**.

Awans zawodowy nauczycieli ww. placówek:

- nauczyciele dyplomowani – **49**,
- nauczyciele mianowani – **7**,
- nauczyciele kontraktowi – **15**,
- nauczyciele stażyści – **2**.

W uznaniu za szczególny wkład w pracę zawodową i wzorowe wypełnianie obowiązków, Wójt Gminy przyznał nagrody następującym nauczycielom i pracownikom jednostek oświatowych:

- Monika Orłowska - Przybyła,
- Bożena Kubica,
- Bożena Płaszczuk,
- Justyna Podbielska - Smolorz
- Klaudia Matuszek

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dniach 16-18 czerwca 2020 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w dniach 7-9 lipca 2020 r.

Tabela 39: Wyniki egzaminu ósmoklasisty 2020

Liczba zdających	Średnia [%]		
	Język polski	Matematyka	Język angielski
58 (język polski) 57 (matematyka i język angielski)	57,79 (62,58 – Powiat mikołowski)	42,14 (47,92 – Powiat mikołowski)	55,14 (58,09 – Powiat mikołowski)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie

W ramach projektu „Zdalna Szkoła- wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” zespół otrzymał wsparcie dwukrotnie:

- umowa użyczenia z dnia 18.05.2020 r. 22 laptopy Dell Latitude L3500 oraz 5 tabletów Huawei MediaPad T3 10,
- umowa użyczenia dnia 17.08.2020 r. 14 laptopów Dell Latitude L3500.

Celem projektu było otrzymanie powszechnego dostępu do Internetu, wyeliminowanie terytorialnych różnic możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach. Uczniom, którzy nie posiadają sprzętu umożliwiono wypożyczenie go i realizację zdalnych lekcji.

Tabela 40: Wydarzenia i inne informacje z życia szkoły z 2020 r.

Ważniejsze imprezy zorganizowane w placówce oświatowej	<p>Akademia z okazji zakończenia roku szkolnego 2019/2020.</p> <p>Akademia inaugurująca rozpoczęcie roku 2020/2021.</p> <p>Sztab XVIII WOŚP.</p> <p>Akcja "Szlachetna paczka".</p> <p>Europejski Dzień Języków Obcych.</p> <p>XXVI Sportowy Turniej Miast i Gmin - Test Coopera.</p> <p>Śpiewanie hymnu w ramach akcji "Szkoła do hymnu".</p> <p>Bezpieczny Uczestnik Ruchu Drogowego - spotkanie z policjantem.</p> <p>Kampania informacyjno - edukacyjna "Depresja" Rozumiesz – Pomagasz.</p> <p>Akcja Sprzątanie Świata.</p> <p>Wizyta przedszkolaków w Urzędzie Gminy w Ornontowicach - spotkanie z Wójtem Gminy.</p>
---	---

	Spotkanie z rdzennym Indianinem z plemienia Kichwa Otavalo - Jorge Salazar. Spotkanie z członkiem Towarzystwa Miłośników Ornontowic - prelekcja na temat 75 Rocznicy Tragedii Górnośląskiej.
Projekty, granty, programy	Realizacja projektów Fundacji JSW: " Młodzi i silni", "I Ty, możesz zostać programistą", "Tańczę, więc jestem sprawny". Projekt edukacyjny Europejskiego Funduszu Społecznego: Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Gminie Ornontowice. Granty Centrum Mistrzostwa Informatycznego. Grant Fundacji Orange "#SuperKoderzy".
Remonty i modernizacje	Modernizacja ogrodzenia oraz bramy głównej. Wyposażenie sal lekcyjnych w nowe meble, sprzęt, pomoce dydaktyczne oraz malowanie Zakup nowego sprzętu do siłowni w ramach projektu JSW. Zakup sprzętu i środków dydaktycznych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zakup środków dydaktycznych oraz sprzętu do gabinetu logopedy w ramach projektu JSW. Doposażenie sal w multimedia i pomoce dydaktyczne (przedszkole i szkoła). Aktywne kącki w czasie przerw (przy wsparciu Rady Rodziców).

Prace wykonane w ramach szkód górniczych w 2020 r.:

- remont/malowanie ścian przy sali gimnastycznej segmentu A,
- remont/malowanie ścian przy klatce schodowej segmentu A,
- remont/malowanie ścian gabinetu pedagoga w segmencie A,
- malowanie sali nr 4 oraz sali nr 6 na parterze segmentu A,
- malowanie części korytarza na parterze segmentu A.

Wykaz darowizn z Fundacji JSW za 2020 r. został przedstawiony w tabeli nr 33, str. 52-53.

COVID - Zasady funkcjonowania szkoły:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Dyrektor placówki przygotował odpowiednie dokumenty regulujące pracę szkoły i przedszkola w czasie epidemii (zarządzenia dyrektora, procedura funkcjonowania szkoły i przedszkola w czasie epidemii).

W zależności od sytuacji oraz stosownie do zmieniających się przepisów prawnych prowadzono pracę stacjonarną lub zdalną zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi. Praca zdalna odbywała się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Placówka korzystała z platformy GSuite, ClassDojo oraz Dziennika Elektronicznego Librus.

Od 16 marca 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice prowadziło zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. placówka prowadziła zajęcia stacjonarne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i przeciwdziałania COVID-19.

W Szkole Podstawowej im. Karola Miarki wprowadzono zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość od dnia 16 marca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. W dniach od 16 marca 2020 r. do 24 marca 2020 r. zapewniono zadeklarowanym uczniom zajęcia opiekuńczo wychowawcze na terenie świetlicy szkolnej.

W dniach od 25 maja 2020 r. do 25 czerwca 2020 r. prowadzono stacjonarnie konsultacje dla uczniów klas ósmych oraz zajęcia rewalidacyjne i indywidualne dla zadeklarowanych uczniów.

Ponownie wprowadzono system pracy zdalnej dla uczniów klas 4 - 8 w dniach od 26 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Zajęcia w klasach 1 do 3 były prowadzone stacjonarnie do dnia 8 listopada 2020 r. z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i przeciwdziałania COVID-19, w dniach od 9 listopada 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. zajęcia były prowadzone zdalnie.

Dla uczniów, którzy ze względu na niepełnosprawność lub np. warunki domowe nie mogli uczyć się

zdalnie w domu, dyrektor szkoły zorganizował nauczanie stacjonarne lub zdalne w szkole (z wykorzystaniem komputerów i niezbędnego sprzętu znajdującego się w szkole).

Pracownicy administracji i obsługi Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Gminie Ornontowice w związku z wprowadzeniem stanu epidemii w kraju zostali zobowiązani do pracy zdalnej w okresie od 16 marca 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r.

Wsparciem dla gminnych jednostek oświatowych jest **Zakład Usługowo-Pomocniczy dla Jednostek Oświatowych**. W 2020 r. realizował swoje zadanie statutowe: żywienie zbiorowe dla uczniów i wychowanków placówek oświatowych na terenie Gminy Ornontowice, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ornontowice. W 2020 r. przygotowano i wydano łącznie 72 772 posiłki (19 664 śniadania, 33 732 obiady, 19 376 podwieczorków).

Wspomaganiem rozwoju dzieci i młodzieży poprzez podejmowanie działań opiekuńczych zajmuje się Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna. Placówka obejmuje pomocą dzieci w wieku od 6 do 16 lat. W 2020 r. w zajęciach Świetlicy uczestniczyło 31 osób.

IV.10.2. Udzielone dofinansowania

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w formie:

- nauki zawodu – **8 081,00 zł** (za 36 m-cy nauki zawodu),
- przyuczenia do wykonywania określonej pracy – **254,00 zł** (za każdy pełny miesiąc kształcenia).

Tabela 41: Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Nauka zawodu		Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
Ilość młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania [zł]	Ilość młodocianych pracowników	Kwota dofinansowania [zł]
4	32 324,00	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, tzw. "dotacja podręcznikowa": Gmina Ornontowice otrzymała **62 934,24 zł**, wykorzystała **62 304,49 zł**.

Tabela 42: Dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego

Dotacja otrzymana [zł]	Dotacja wykorzystana [zł]	Liczba uczniów uwzględniona do naliczenia dotacji (dzieci w wieku 5 lat i mniej)
286 916,00	286 916,00	200 uczniów w tym: - 170 – przedszkole publiczne - 30 – przedszkole niepubliczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina Ornontowice wypłacała dofinansowanie uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczającym do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach:

Tabela 43: Rządowy program pomocy

Szkoła branżowa I stopnia	Technikum
- liczba uczniów – 8	- liczba uczniów – 10
- łączna kwota – 2 058,62 zł	- łączna kwota – 3 728,94 zł

RAZEM: uczniów – 18 kwota: 5 787,56 zł
--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina otrzymywała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego w związku z uczęszczaniem dzieci z innych gmin do Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Gminie Ornontowice:

Tabela 44: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (do Gminy Ornontowice)

Gmina i Miasto Czerwionka - Leszczyny			Gmina Gierałtowiec			Miasto Zabrze		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla Gminy Ornontowice [zł]
styczeń – czerwiec 2020; wrzesień – grudzień 2020	1	7 909,60	wrzesień – grudzień 2019	1	3 163,84	Wrzesień – październik 2020	1	1 581,92
RAZEM: 12 655,36 zł								

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Gmina realizowała zwrot kosztów wychowania przedszkolnego dla innych gmin, w związku z uczęszczaniem dzieci zamieszkałych w Ornontowicach do przedszkoli publicznych w innych gminach:

Tabela 45: Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego (dla innych gmin)

Miasto Orzesze			Gmina Gierałtowiec		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]
styczeń – czerwiec 2020	1	4 853,82	październik – grudzień 2019; styczeń – grudzień 2020	2	21 408,22

Miasto Ruda Śląska			Gmina Pilchowice		
Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]	Za okres	Liczba uczniów	Zwrot kosztów dla innych gmin [zł]
styczeń – sierpień 2020	1	6 067,68	wrzesień – grudzień 2020	1	2 136,38
RAZEM: 34 466,10 zł					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

Na podstawie Uchwały Nr XL/343/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Ornontowice dla niepublicznych przedszkoli oraz dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie Gminy Ornontowice oraz trybu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania tej dotacji udzielono:

- dla Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek NMP im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach **dotacji w wysokości 335 976,96 zł, gdzie na miesiąc przypadało 41 dzieci**, z tego **4 dzieci w okresie od 01-02/2020 r., 5 dzieci w okresie 03-08/2020 r. i 6 dzieci w okresie 09-12/2020 z obcych gmin** uczęszczało do Katolickiego Przedszkola Niepublicznego Sióstr Służebniczek i zostały ściągnięte środki finansowe do budżetu Gminy Ornontowice, jako zwrot kosztów dotacji za udział dzieci z obcych gmin na zasadzie not księgowych na łączną kwotę **30 419,82 zł**,
- do obcych gmin (Mikołów, Gliwice, Katowice, Pilchowice) uczęszczało **5 dzieci z Ornontowic**, gdzie łącznie z budżetu Gminy Ornontowice zostały przekazane zwroty kosztów za udział dzieci w łącznej wysokości **19 959,51 zł**.

W Gminie Ornontowice na podstawie Uchwały Nr XXXIX/330/18 Rady Gminy Ornontowice z dnia 30.01.2018 r. w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Dofinansowanie żłobkowe” dla rodzin z dziećmi w wieku do lat 3 i uchwał zmieniających – z dofinansowania skorzystało **37 dzieci**, a koszt dofinansowania łącznie wyniósł **61 000,00 zł**.

Gmina pokrywała koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych:

- Transport zorganizowany przez gminę (Knurów i Gliwice, Wyry, Mikołów i Katowice) – **dane od I-VI 2020 (9 dzieci) i IX-XII 2020 r. (13 dzieci) (dwa lata szkolne)** – dowóz łącznie **22 dzieci** do szkół i placówek specjalnych przez przewoźnika wyłonionego poprzez zapytania ofertowe **na łączną kwotę 64 905,00 zł**,
- Transport indywidualny realizowany przez rodziców na zasadzie zawartych umów za dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych (Mikołów, Katowice, Ziemięcice) – **dane od I-VI 2020 i IX-XII 2020 r. (dwa lata szkolne)** – dowóz łącznie **5 dzieci** na zasadzie zawartych umów z rodzicami, jako zwrot kosztów dowozu do szkół i placówek specjalnych Gmina Ornontowice wypłaciła łącznie **7 274,60 zł**.

Tabela 46: Praktyki uczniowskie/studenckie w Urzędzie Gminy w 2020

UCZNIOWSKIE	STUDENCKIE
1	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

IV.10.3. Stypendia

Gmina Ornontowice od szeregu lat realizuje program wypłaty stypendiów dla dzieci i młodzieży osiągającej wysokie wyniki w nauce. Stypendia specjalne realizowane są na podstawie Regulaminu przyjętego uchwałami Rady Gminy Ornontowice dla uczniów w Gminie Ornontowice⁶⁸ oraz studentów zamieszkałych na terenie Gminy Ornontowice.⁶⁹

Wnioski o przyznanie stypendium specjalnego rozpatruje Komisja Weryfikacyjna ds. stypendium⁷⁰ w składzie:

68 Uchwała Nr IX/77/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 27 czerwca 2019 r.

69 Uchwała Nr XVIII/161/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 28 maja 2020 r.

70 Zarządzenie Nr 0050.0008.2018 Wójta Gminy Ornontowice z dnia 7 grudnia 2018 r.

- Marcin Kotyczka - Przewodniczący Komisji
- Ryszard Milanowski - Członek
- Grzegorz Hawełka - Członek
- Aleksandra Krzemińska - Członek
- Wojciech Kubicki - Członek
- Łukasz Machulik - Członek
- Sebastian Spyra - Członek

Tabela 47: Stypendia specjalne w roku szkolnym 2019/2020

Stypendyści		Ilość [osób]	Kwota [zł]
Uczniowie szkoły podstawowej	kl. IV	1	1 200,00
	kl. V	10	12 000,00
	kl. VI	10	12 000,00
	kl. VII	10	12 000,00
	kl. VIII	4	4 800,00
Studenci uczelni wyższych	-	15	22 200,00
Razem:		50	64 200,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WO

IV.10.4. Oświata powiatowa

Na terenie Gminy Ornontowice mieści się Zespół Szkół Ponadpodstawowych, którego organem prowadzącym jest Powiat Mikołowski.

Kierunki kształcenia:

- technikum 5-letnie (dla uczniów kończących szkołę podstawową): technik automatyk, technik architektury krajobrazu, technik ekonomista, technik elektryk, technik górnictwa podziemnego, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik ogrodnik (architektura krajobrazu), technik rachunkowości, technik robót wykończeniowych w budownictwie, technik żywienia i usług gastronomicznych (dietetyka), technik weterynarii,
- bezpłatna nauka jazdy: technik weterynarii (kat. B), technik ogrodnik, technik hodowca koni, technik architektury krajobrazu (kat. T), technik hodowca koni (nauka jazdy konnej),
- branżowa szkoła I stopnia 3-letnia: ślusarz, automatyk, elektryk, kucharz, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, górnik eksploatacji podziemnej, pracownik obsługi hotelowej.
- oraz w klasie wielozawodowej - rzemieślniczej, która kształci w zawodach: fryzjer, piekarz, stolarz, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, tapicer, elektromechanik pojazdów samochodowych, kamieniarz, betoniarz-zbrojarz, blacharz samochodowy, wędliniarz, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter-elektronik, sprzedawca, fotograf, lakiernik, ślusarz, operator obrabiarek skrawających, mechanik-monter maszyn i urządzeń, kowal oraz w innych zawodach, w których uczeń znajdzie praktyczną naukę zawodu,
- bezpłatna nauka jazdy – mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych (kat. B i T).

Wszystkie spośród 19 zawodów znajdują się na liście zawodów o znacznym lub umiarkowanym zapotrzebowaniu na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Szkoła współpracuje z okolicznymi zakładami pracy w zakresie praktycznej nauki zawodu.

Pisemne egzaminy maturalne odbywały się w czerwcu 2020 roku.

Tabela 48: Wyniki matur 2020 w Zespole Szkół Ponadpodstawowych

Przystąpiło do wszystkich egzaminów	Odsetek sukcesów [%]	Przedmioty obowiązkowe																	
		Język polski					Matematyka					Język angielski							
		Przystąpiło do cz. Ustnej egzaminu	Zdało cz. Ustną egzaminu [%]	Średni wynik egzaminu ustnego [%]	Przystąpiło do cz. Pisemnej egzaminu	Zdało cz. Pisemną egzaminu [%]	Średni wynik egzaminu pisemnego [%]	Przystąpiło do cz. Ustnej egzaminu	Zdało cz. Ustną egzaminu [%]	Średni wynik egzaminu ustnego [%]	Przystąpiło do cz. Pisemnej egzaminu	Zdało cz. Pisemną egzaminu [%]	Średni wynik egzaminu pisemnego [%]	Przystąpiło do cz. Ustnej egzaminu	Zdało cz. Ustną egzaminu [%]	Średni wynik egzaminu ustnego [%]			
27	37				27	85,2	49				27	51,9	33				27	85,2	58
Przedmioty dodatkowe zdawane pisemnie na poziomie rozszerzonym																			
Biologia		Geografia		Historia		Matematyka		WOS		Język angielski									
Przyst. do egz.	Średni wynik [%]	Przyst. do egz.	Średni wynik [%]	Przyst. do egz.	Średni wynik [%]	Przyst. do egz.	Średni wynik [%]	Przyst. do egz.	Średni wynik [%]	Przyst. do egz.	Średni wynik [%]								
8	27	3	9	1	-	2	4	7	10	7	39								
Chemia										J. polski									
Przyst. do egz.	Średni wynik [%]									Przyst. do egz.	Średni wynik [%]								
2	9									1	-								

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie

IV.11. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Ornontowice funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia, którego organem tworzącym jest Gmina Ornontowice. Organem inicjującym i opiniodawczym Gminnego Ośrodka Zdrowia jest Rada Społeczna. W dniu 27 sierpnia 2020 r. na mocy Uchwały Nr XX/175/20 Rady Gminy Ornontowice została powołana nowa Rada Społeczna na 4-letnią kadencję, w składzie:

- Marcin Kotyczka - Przewodniczący Rady Społecznej
- Edyta Nogiec-Karwot - Członek
- Henryk Nieużyła - Członek
- Ryszard Milanowski - Członek
- Katarzyna Walczak - Członek
- Tadeusz Zientek - Członek

W roku 2020 Rada Społeczna obradowała **trzy** razy. W każdym z posiedzeń brali udział zaproszeni goście w osobach: Zastępcy Wójta, Skarbnika Gminy, Dyrektora GOZ, Głównej Księgowej GOZ oraz Radcy Prawnego. W w/w czasie Rada Społeczna podjęła trzy uchwały, które dotyczyły:

- przedstawienia opinii do przedłożonego rocznego sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia za rok 2019 oraz zawartej w nim propozycji podziału zysku netto,
- opinii dotyczących zmiany planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia na 2020
- wydania opinii dotyczącej planu finansowego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach na rok 2021.

Ponadto na posiedzeniach Rady Społecznej szeroko omawiane były tematy związane z:

- sytuacją finansową GOZ,
- sytuacją organizacyjną GOZ,
- prowadzonymi remontami w budynku GOZ,
- bieżącym funkcjonowaniem GOZ.

W ramach ochrony i promocji zdrowia w Gminie Ornontowice przeprowadzono w wyniku panedemii tylko nieliczne imprezy takie jak :

- zajęcia z cyklu "*Akademia Biegania*",
- Biegi przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca,
- fluoryzację wśród uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej,
- profilaktyka zdrowia psychicznego (uczniowie Szkoły Podstawowej klasy I-VIII, rodzice i nauczyciele),
- profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych (uczniowie Szkoły Podstawowej klasy I-VIII, rodzice i nauczyciele),
- promocja zdrowia w zakresie poprawy kondycji fizycznej uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym
- Punkt Konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz ofiar przemocy.

Ponadto Gmina Ornontowice dofinansowała:

- świadczenie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ofiar i sprawców przemocy – dla Mikołowskiego Stowarzyszenia Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "*Zmiana*" w kwocie **2 000,00 zł**,
- XX Jubileuszową Regionalną Edycję Powiatowej Młodzieżowej Szkoły Liderów Młodzieżowych Animatorów Programów Profilaktycznych – Rówieśnicza edukacja zdrowotna, propagowanie postaw trzeźwościowych, w tym abstynenckich w środowiskach młodzieżowych – dla Stowarzyszenia Klub Abstynenta „*Powrót*” w kwocie **2 500,00 zł**,
- XVIII Integracyjny Rajd Rowerowy "*Duet 2020 – Bory Tucholskie*" dla Fundacji Brajlówka w kwocie **7 700,00 zł**,
- rajdy turystyczne dla mieszkańców Gminy Ornontowice dla Klubu Sportowego „*Gwarek*” w kwocie **1 300,00 zł**,

W zawieszeniu do 2020 r. pozostaje program pn: Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Ornontowice w wieku 55 lat i więcej.

W roku 2020 w Gminnym Ośrodku Zdrowia zadeklarowanych było ok. **6753 osób**. Udzielono **32 094 porad lekarskich**, w tym 4203 tys. pacjentom pediatrycznym. Pielęgniarki wykonały łącznie 7309 procedur (w tym 604 wizyt domowych i 509 szczepień dzieci). 330 uczniów objęto profilaktyką fluorkową, 47 noworodki znajdowały się pod opieką położnej środowiskowej, która przeprowadziła 182 wizyty domowe, 31 teleporad i 87 edukacji przedporodowych. Pod opieką pielęgniarek w miejscu nauczania i wychowania znajdowało się codziennie 605 uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i 438 uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych. Fizykoterapia wykonała 9,6 tys. zabiegów. Punkt laboratoryjny przeprowadził 1,5 tys. badań hematologicznych, 5 tys. badań biochemicznych i immunochemicznych w surowicy krwi. Zrealizowano 257 badań EKG, 297 badań USG i zlecono do wykonania 644 zdjęć RTG. Przeprowadzono także 5942 tys. badań medycyny pracy. Gminny Ośrodek Zdrowia zabezpiecza także pod względem medycznym pracę KWK "*Budryk*", w dni robocze samodzielnie, a w dni wolne i święta z pomocą zespołu złożonego z lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych działających w ramach umowy podwykonawczej.

IV.12. Komunikacja publiczna

Zadania z zakresu komunikacji publicznej realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.⁷¹

71 t.j. Dz.U. z 2019 poz. 2475, 2493, z 2020 poz. 400, 462.

Na terenie Gminy organizatorem komunikacji publicznej jest:

- 1) Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia na podstawie podpisanego Porozumienia w sprawie powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pełnienia funkcji organizatora zbiorowego z dnia 09.10.2018 r., w ramach którego obsługiwana jest **linia nr 636** (12 kursów w dni robocze, 4 kursy w dni wolne), **linia nr 505** (10 kursów w dni robocze, 6 w dni wolne), **linia nr 655** (4 kursy w dni robocze, brak kursów w dni wolne), **linia nr K** (6 kursów w dni robocze, brak kursów w dni wolne); praca eksploatacyjna wykonana w 2020 r. na w/w liniach wynosiła **76.816,8 wzm/382 164,00 zł**,
- 2) Marszałek Województwa Śląskiego na podstawie podpisanej Umowy Nr RUD.032.007.2020 z dnia 31.01.2020 r. poprzedzonej Uchwałą Nr XIV/124/19 Rady Gminy Ornontowice z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Województwa Śląskiego na finansowanie zadania własnego na 2020 rok, w ramach której obsługiwane jest **linia nr 309** (3 kursy w dni robocze, 1 kurs w dni wolne), **linia nr 310** (1 kurs w dni robocze, brak kursów w dni wolne), **linia nr 311B** (5 kursów w dni robocze, brak kursów w dni wolne); praca eksploatacyjna wykonana w 2020 r. na w/w liniach wynosiła **12.813,0 wzm/76 878,00 zł**,
- 3) ponadto Gmina Ornontowice zorganizowała własny transport zbiorowy obsługujący teren Ornontowic, tj. „*Bezpłatna komunikacja publiczna*”, realizowana na podstawie Umowy Nr RU.272.0158.2019 z dnia 27.09.2019 r. z Firmą Transportowo-Usługową Karol Drabas. Umowa obowiązywała od dnia 01.10.2019 r. do 31.12.2020 r.; rozkład jazdy obejmował 8 kursów w dni robocze oraz 4 kursy w niedzielę i święta; komunikacja finansowana była w 100% z budżetu gminy; koszt w roku 2020 wyniósł **153 096,54 zł**.

W ramach zadań komunikacyjnych, na podstawie:

- Uchwały Nr XVII/153/20 Rady Gminy Ornontowice w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XXI/198/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XLV/444/14 Rady Gminy Ornontowice z dnia 24 września 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Ornontowice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków dla operatorów i przewoźników transportu zbiorowego,
- Uchwały Nr XXI/199/12 Rady Gminy Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Ornontowice,
- Uchwały Nr XXXII/329/13 Rady Gminy Ornontowice z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany Uchwały Rady Gminy Ornontowice XXI/199/12 w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Ornontowice,

zawarte są umowy z przewoźnikami i pobierane kwartalne opłaty, tj. **0,05 zł** za każde zatrzymanie się na przystankach autobusowych. Umowy zawarte są z PKM Tychy, Andrzej Kłosok P.P.U.H. „*Kłosok*”, Firma Transportowo-Usługowa Karol Drabas, GTV BUS Biuro Przewozowe Grand Tour Venus. W 2020 r. wpływy z opłaty za zatrzymania na przystankach autobusowych wyniosły **8 539,00 zł**. Środki te przekazywane są do Zakładu Gospodarki Komunalnej i Wodociągowej na zadania związane z utrzymywaniem przystanków.

IV.13. Porządek, bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy działa Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach, która liczy 37 członków druhow – strażaków w tym: 7 członków zarządu – 3 komisja rewizyjna, 10 Członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, 22 Strażaków – ratowników w tym 7 kierowców z uprawnieniami wyjeżdża na akcje ratunkowe, Na wyposażeniu znajdują się dwa samochody ratowniczo-gaśnicze – średni Mercedes-benz ATEGO oraz lekki RENAULT.

W ramach poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego Gmina Ornontowice uczestniczyła w zakupie sprzętu dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach w wysokości **34 852,76 zł**. W ramach wydatków zakupiony został sprzęt ratunkowy oraz wyposażenia osobistego strażaków OSP, taki jak: buty gumowe – 4szt., ubranie specjalne- 4 szt., buty specjalne – 4 szt., hełm strażacki – 4 szt., kompresor 150 l. – 1 szt. to tylko te ważniejsze. Sprzęt został przekazany przez władze gminy Ochotniczej Straży Pożarnej protokołem. W roku 2020 komórka ds. BiZK od 16 marca bierze udział w zwalczaniu pandemii COVID-19. W ramach współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną Państwową Strażą Pożarną oraz Policją oraz Państwowej Straży Pożarnej w Mikołowie komórka Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego uczestniczyła w działaniach mających zabezpieczać mieszkańców gminy przed skutkami pandemii COVID-19 między innymi strażacy z OSP Ornontowice poprzez sprzęt nagłaśniający zamontowany na samochodzie ratowniczo-gaśniczym informowali mieszkańców aby pozostawali w domach i nie wychodzili minimalizując przez to zarażenie koronawirusem jak również kilka razy z zachowaniem środków ostrożności interweniowali w sytuacjach pomocy w dostarczeniu butli gazowej czy innych artykułów niezbędnych w czasie izolacji. W ramach zabezpieczenia przed COVID-19 mieszkańcy gminy otrzymali z Urzędu Gminy 1 500 maseczek ochronnych. Łącznie komórka Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego na walkę z pandemią oraz zabezpieczenie mieszkańców oraz pracowników Urzędu Gminy na środki zabezpieczające przed COVID-19 tj. maseczki wielorazowego oraz jednorazowego użytku, płyny dezynfekujące, rękawiczki jednorazowe, przyłbice wydała z budżetu gminy w 2020r. kwotę w wysokości 39 459,29 zł. W miesiącach wrzesień – październik w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Mikołowie oraz Komisariatem Policji w Orzeszu w celu poprawienia bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gminy funkcjonariusze policji w czasie ponadnormatywnych godzin służby pełnili służbę patrolową – 4 800 zł.

Państwowa Straż Pożarna w 2020r. interweniowała na terenie gminy 72 razy z czego 10 w wyniku pożarów oraz 62 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców gminy.

Gminna Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach w 2020r. interweniowała 74 razy z czego 12 w wyniku pożaru oraz 62 razy w innych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców gminy. OSP Ornontowice należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W 2020 roku na terenie gminy Ornontowice policja interweniowała **928** razy w tym 195 interwencji domowych oraz 733 interwencji w miejscach publicznych jak również przestępstwach przeciwko mieniu – kradzieże, kradzieże z włamaniem, kradzież i kradzież z włamaniem do samochodu, rozbojach, niszczenie mienia, uszkodzenie ciała, bójka i pobicia, wypadki w ruchu lądowym oraz przestępczość narkotykowa. Na terenie gminy policja zanotowała również 239 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu, 56 osób odwieziono do izby wytrzeźwień lub do miejsc zamieszkania. Na terenie Gminy doszło do 4 wypadków, 48 kolizji w wyniku których ranne zostały 4 osoby oraz zatrzymano 26 kierujących pod będących pod wpływem alkoholu.

IV.14. Kultura i sztuka

W Gminie Ornontowice funkcjonują dwie instytucje kultury: ARTeria Centrum Kultury i Promocji oraz Gminna Biblioteka Publiczna, które zgodnie ze swoim Statutem prowadzą działania związane z rozwojem i upowszechnianiem szeroko rozumianej kultury i sztuki.

IV.14.1. ARTeria Centrum Kultury i Promocji

Zgodnie ze swoim statutem ARTeria jest organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych w Ornontowicach. Jest miejscem cyklicznych spotkań i różnego rodzaju wydarzeń organizowanych przez wiele grup społecznych oraz jednostki oświatowe działające na terenie Ornontowic. Każde z organizowanych przedsięwzięć odbywa się ze wsparciem pracowników ARTerii, wspieramy m.in. WOŚP, Powiatowy Konkurs Poezji Bożonarodzeniowej, Dzień Zucha – Związek Harcerstwa Polskiego itd.

W związku ze epidemią Covid-19, 2020 rok był pełen ograniczeń dla prowadzenia działalności kulturalnej. Jednak odbyło się wiele ciekawych działań.

W ferie zimowe nasza instytucja zorganizowała cykl warsztatów oraz zajęć dla dzieci młodzieży, jak również warsztatów rękodzielniczych.

W tym roku rozpoczął działalność Klub Kobiet Kreatywnych, czyli grupa kobiet zainteresowana udziałem w warsztatach i spotkaniach związanych z rękodziełem.

Rozpoczęliśmy prowadzenie zajęć dla rodziców z małymi dziećmi w formie Maluszkowego Muzykowania oraz ARTerijnej Akademii Malucha. Przedsięwzięcia te spotkały się dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców.

W ramach działań dla seniorów został zrealizowany projekt **Naturalnie Senior!**, którego realizacja była możliwa dzięki darowiźnie z Fundacji JSW. Całe przedsięwzięcie składało się z różnego rodzaju tematycznych spotkań, mieszczących się w 5 blokach tematycznych:

- 1. Ornontowicka Zielarnia Seniora** - Zajęcia warsztatowe stały się Ziołowym Zakątkiem dla każdego, kto pragnął poznać i zrozumieć znaczenie ziół.
- 2. Herbaciarnia Seniora** - Stworzenie przestrzeni do spotkań przy bezpłatnej kawie i herbacie. Pierwsze spotkanie zaczęło się od warsztatów parzenia herbaty.
- 3. Relaks Seniora** - Ta seria spotkań zawierająca elementy ćwiczeń jakie każdy senior może wykonać przy codziennych czynnościach, nawet siedząc na krześle, czy stojąc obok niego.
- 4. Senioralna giełda przepisów i dobrych praktyk kulinarnych** - Był to cykl spotkań z Remigiuszem Rączką, który ma służyć zarówno wymianie przepisów i „knifów” (jak to się potocznie mawia), ale również zebraniu ulubionych przepisów kulinarnych seniorów. Z zebranych przepisów została wydana publikacja **Przepisy ze starych Heftów**. Na zakończenie projektu trafiła ona do uczestników spotkań oraz innych Seniorów.
- 5. Zdrowy kręgosłup Seniorów** - To cykl zajęć gimnastycznych dla seniorów realizowanych w współpracy z Urzędem Gminy Ornontowice. Oferta stanowiła możliwość podjęcia aktywności fizycznej przez seniorów.

W ramach współpracy z Lokalną Grupą Działania Ziemia Pszczyńska realizowane były działania Akademii Ziemi Pszczyńskiej, w formie bezpłatnych warsztatów dla dzieci z Ornontowic.

W tym roku projekt „PAKA - Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii” otrzymał dofinansowanie z Fundacji JSW. Dzięki temu w wakacyjnych miesiącach odbyły się 23 warsztaty dla dzieci i młodzieży, 2 spektakle teatralne oraz gra terenowa połączona z Holly Festiwalem.

Z racji ograniczeń sanepidowskich, uroczystości Dożynkowe zostały ograniczone tylko do Mszy Św., natomiast niezależnie odbył się w Amfiteatrze Parkowym Festyn na zakończenie lata.

Ponieważ nie było możliwości zorganizowania tradycyjnych Mikołajek i innych imprez świątecznych dla dzieci, pracownicy ARTerii zorganizowały Mikołajkową Poczta ARTerijną.

Tabela 49: Dochody i wydatki ARTerii w roku 2020 w porównaniu z 2019

	2019[zł]	2020 [zł]	Uwagi
W dniu 2 stycznia Plan dochodów opiewał na	135 439,42 zł	134 365,86 zł	

kwotę			
Na dzień 31.12.2018 r. dochody wykonane wyniosły	261 192,45 zł	246 224,11 zł	
Łączne przychody wyniosły:	907 953,04 zł	827 269,26 zł	
W tym:			
Stan początkowy konta	35 239,42 zł	31 315,09 zł	
Dotacja podmiotowa	647 500,00 zł	581 093,00 zł	
Dotacje celowe z środków zewnętrznych	46 000,00 zł	20 000,00 zł	
Przychody z działalności statutowej	122 773,59 zł	67 224,69 zł	
Przychody finansowe	76,00 zł	62,00 zł	
Darowizny rzeczowe	20 496,00 zł	-	
Pozostałe przychody, w tym darowizny	35 868,03 zł	127 574,48 zł	
Łączne koszty wyniosły:	877 305,19 zł	746 238,25 zł	
W tym:			
Koszty osobowe i pochodne	443 167,90 zł	415 195,47 zł	W tym artystów i wykonawców
Działalność podstawowa	158 458,47 zł	144 865,49 zł	
Działalność remontowo-inwestycyjna	48 037,92 zł	61 138,20 zł	
Działalność kulturalna	202 964,64 zł	125 039,09 zł	
Działalność wydawnicza	24 676,26 zł	-	Głos Ornontowic

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RPil

W uzupełnieniu danych wskazanych w rozdziale III.2., oprócz etatowych pracowników jednostki, na dzień 31 grudnia 2020 r. ARTeria Centrum Kultury i Promocji zatrudniała 14 osób, w tym:

- Instruktorzy: 9 osób – umowy cywilno-prawne,
- Obsługa: 5 osoby – umowa zlecenie rozliczana godzinowo,

w ciągu roku jednostka zatrudnia dodatkowo na umowy cywilno-prawne około 10 osób jako realizatorów poszczególnych działań.

Dzięki organizacji w ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach w 2020 r. cyklicznych zajęć stałych, tygodniowo korzystała z tej oferty następująca ilość osób:

Tabela 50: ARTeria - cykliczne zajęcia stałe

Zajęcia indywidualne prowadzone w ramach ogniska muzycznego:	
nauka gry na instrumentach klawiszowych	42 osoby
nauka gry na gitarze	14 osób
nauka gry na perkusji	5 osób
nauka gry na skrzypcach	3 osoby
nauka śpiewu	13 osób
Zajęcia grupowe prowadzone w ramach wspierania aktywności twórczej:	
warsztaty fotograficzne	3 osób
Zajęcia plastyczne	9 osób
W sumie:	89 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARTerii

W związku ze epidemią Covid-19 w miesiącach kwiecień, maj, czerwiec, listopad i grudzień instruktorzy prowadzili zajęcia zdalne. Dotyczyło to lekcji indywidualnych. W ramach pracy zdalnej cała aktywność przeniosła się do Internetu, dzięki temu wiele publikacji zrealizowanych wcześniej, udostępniliśmy mieszkańcom w formie plików do pobrania.

W ramach edukacji kulturalnej kontynuujemy cykl bezpłatnych spotkań z muzykami z Filharmonii Śląskiej dla dzieci. W koncertach uczestniczą dzieci z Ochronki, Przedszkola im. Kubusia Puchatka oraz pierwszych klas Szkoły Podstawowej – w jednym koncercie uczestniczy ok. 100 dzieci, jednak odbyły się one tylko w miesiącach, w których pozwalały na to wprowadzane ograniczenia.

Przy ARTerii działają:

- Towarzystwo Miłośników Ornontowic,
- Chór „Jutrzenka”,
- Zespół folklorystyczny „Marzanki”,
- Kapela Podwórkowa „Śląskie Bajery”,
- Zespół „Manowce”,
- grupa wolontariuszy - Aktywni.ART

Na bieżąco prowadzone są prace remontów-konserwacyjne w obiekcie, w tym pod koniec 2019 r. zakupiono nowe meble do sal zajęciowych. Sale zostały pomalowane i wyposażone na początku 2020 r., gdzie jedno z pomieszczeń zostało przeznaczone na salę zajęć dla rodziców z małymi dziećmi. Została wyremontowana przestrzeń sceny. Zamontowano specjalne bariery ochronne na zapleczu sceny

ARTeria udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia oraz wspiera działalność następujących grup, działających na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice:

- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Teatr „Naumiony”,
- Fundacja Szafa Gra,
- GKS Gwarek,
- OSP Ornotnowice,
- Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku.

W ramach wniosków złożonych do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, udało się pozyskać następujące środki finansowe:

- **20 000,00 zł** na organizację III Śląskiego Taboru w Ornontowicach, w ramach programu „Kultura ludowa i tradycyjna” - projekt zrealizowany został on-line w miesiącu lipcu 2020 r.;

W ramach wniosków złożonych do Fundacji JSW, udało się pozyskać w formie darowizny, następujące środki finansowe:

- **49 993,00 zł** - na projekt „PAKA Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii” w formie wakacyjnych zajęć dla dzieci, które będą realizowane w miesiącach lipcu i sierpniu w Parku Gminnym.
- **49 900,00 zł** - na projekt „Kobieta w biegnącym świecie”, zakładający organizację różnego rodzaju warsztatów i spotkań dla kobiet, którego realizacja (ze względu na wprowadzone ograniczenia) odbędzie się w 2021 roku

IV.14.2. Gminna Biblioteka Publiczna

Drugą instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna. Stan zatrudnienia w jednostce podano w rozdziale III.2. Poniżej informacja o finansach jednostki oraz najważniejszych przedsięwzięciach realizowanych w 2020 r.

Tabela 51: Dochody i wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej

Lp.	Dochody	2019 [zł]	2020 [zł]	Uwagi
1.	Dotacja z Urzędu Gminy Ornontowice	250 000,00	264 564,00	
2.	Dotacja celowa – projekty	15 503,00	3 750,00	2 projekty w 2019 r. i 1 projekt w 2020 r.
3.	Przychody statutowe	1 251,40	678,40	Wydruki
4.	Pozostałe przychody	1 303,00	25 394,51	Darowizna z JSW 2 860,00 zł, zwrot skł. ZUS 21 359,51 zł i kary.
Lp.	Wydatki	2019 [zł]	2020 [zł]	Uwagi
1.	Koszty osobowe i pochodne	190 326,07	206 319,98	
2.	Działalność podstawowa	44 274,40	62 321,58	
3.	Działalność statutowa	33 456,93	25 745,35	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RPil

Na bieżąco prowadzone są prace remontowo-konserwacyjne w obiekcie. Ponadto wyposażono czytelnię komputerową poprzez zakup 5 zestawów komputerowych i 5 stolików.

W ramach złożonych wniosków udało się pozyskać następujące środki finansowe:

- **3 750,00 zł** na zakup nowości wydawniczych; ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- **2 860,00 zł** na realizację zajęć wakacyjnych dla dzieci; ze środków Fundacji JSW.

Realizacja podejmowanych działań w zakresie czytelnictwa:

- gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i ochrona zbiorów bibliotecznych,
- obsługa wypożyczalni w systemie bibliotecznym MAK+, czytelnia komputerowej i czytelnia prasy,
- organizacja tematycznych spotkań czytelniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztatów artystycznych, internetowych akcji czytelniczych, konkursów literackich, zajęć animacyjnych – z wykorzystaniem dostępnych zbiorów i zasobów technologicznych oraz w formie tradycyjnej i on-line,
- realizacja projektów/programów promujących czytelnictwo: "Mała książka – wielki człowiek" – akcja czytelnicza dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowana we współpracy z Instytutem Książki w Krakowie /3. edycja/, "Smak letniej przygody #WakacjezFundacjąJSW" – cykl wakacyjnych warsztatów dla dzieci dofinansowany przez Fundację JSW, "Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa" – zakup, promocja i udostępnianie nowości wydawniczych, ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- informacja o zbiorach oraz promocja działań czytelniczych na miejscu i w środkach masowego przekazu.

Najważniejsze wydarzenia i imprezy cykliczne:

- **Biblioteczne Animacje** - spotkania animacyjne kierowane do dzieci w wieku 2-4 lat.

- **Biblioteczna Akademia Malucha** – zajęcia z edukacji czytelniczej dla przedszkolaków, we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Gminie Ornontowice i Przedszkolem im. Aniołów Stróżów w Ornontowicach.
- **Ferie w Bibliotece 2020** – zajęcia artystyczne i zabawy dla dzieci, bezpłatny dostęp do internetu i gier on-line oraz gry planszowe w czytelnicy.
- **Warsztaty rękodzieła artystycznego** dla młodzieży i dorosłych organizowane we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich w Ornontowicach pt. „Filcowanie na sucho”.
- **Konkurs Walentynkowy** – internetowy konkurs polegający na wskazaniu książki o miłości i uzasadnieniu wyboru.
- **Sleeveface – ubierz się w książkę** – konkurs fotograficzny.
- **Internetowe akcje czytelnicze:** „Zostań w domu i... pochwal się tym, co czytasz”, „Otwórz książkę na 17. stronie i przepisz pierwsze zdanie”, „Wymyśl krótka rymowaną ze słowem „biblioteka”.
- **XVII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek** – pod hasłem „Zasmakuj w bibliotece” - akcje czytelnicze, konkursy: „Dzień Bibliotekarza”, „Zasmakuj w książce”, „Jedzenie może być... kolorowe!”, „Z kroniki Tygodnia Bibliotek”.
- **Smak Letniej Przygody #WakacjezFundacjąJSW** – cykl wakacyjnych warsztatów dla dzieci w wieku 7-14 lat: „Dookoła świata z Cicią Asią” (4 spotkania), Survival z Dziką Drogą (3 spotkania).
- **Narodowe Czytanie „Balladyny”** Juliusza Słowackiego; fragment lektury czytali z podziałem na role przedstawiciele Rady Gminy Ornontowice i Urzędu Gminy Ornontowice (kierownicy i naczelnicy).

Konkurs świąteczny „Podaj 5 polskich autorów książek” - konkurs internetowy na profilu facebook, do wygrania książki pod choinką.

IV.15. Sport, turystyka i rekreacja

IV.15.1. Infrastruktura sportowa

Na terenie Gminy Ornontowice znajdują się:

- **boisko do piłki nożnej** przy ul. Zwycięstwa 7b wraz z zaplaczem sanitarno-szatniowo-administracyjnym,
- **boiska treningowe** przy ul. Klasztornej i ul. Jasnej,
- **boisko trawiaste** przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych przy ul. Dworcowej 1,
- Kompleks sportowy „**Moje Boisko – ORLIK 2012**” przy ul. Akacjowej 1a i przy ul. Okrężnej 6 (w skład każdego z obiektów wchodzi: boisko do piłki nożnej z nawierzchnią syntetyczną o wym. 30x62 m, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową o wym. 32,1x19,1 m, w skład którego wchodzi boisko do koszykówki i siatkówki, budynek socjalno-szatniowy o pow. użytkowej 109,47 m², w skład którego wchodzi pomieszczenie trenera, szatnie z łazienkami przeznaczonymi dla dwóch drużyn, toalety oraz garaż, oświetlenie boisk składających się z 8 słupów oświetleniowych); kompleksy sportowe przystosowane są dla osób niepełnosprawnych, korzystanie z obiektów jest bezpłatne, po wcześniejszej rezerwacji. W 2020 r. obiekty były czynne:
 - w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 15 marca 2020 r.: planowane zajęcia szkolne: pn-pt w godzinach 8:00-16:00, boiska ogólnodostępne: pn-pt w godzinach 16:00-22:00, sob-nd w godzinach 9:00-22:00,
 - w okresie od 16 marca 2020 r. do 3 maja 2020 r. obiekty były zamknięte z uwagi na występujący stan pandemii w Polsce.
 - W okresie od 4 maja 2020 r. obiekty funkcjonowały zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa w godzinach od poniedziałku do niedzieli w godzinach 15:00-21:00.

- **boisko wielofunkcyjne** o nawierzchni syntetycznej i dwa place zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym,
- **cztery place zabaw** usytuowane przy ulicy Akacyjowej o nazwie „Akacjówka”, Chudowskiej o nazwie „Dolinka”, Jasnej o nazwie „Kubusia Puchatka” oraz Żabik o nazwie „Wesołej Żabki”, czynne w 2020 roku w miesiącach czerwiec - listopad, siedem dni w tygodniu w godzinach 8:00-20:00,
- **cztery ogólnodostępne siłownie plenerowe** zlokalizowane w sąsiedztwie kompleksów boisk „Moje boisko – ORLIK 2012” przy ul. Akacyjowej oraz Okrężnej oraz przy ul. Świerkowej i na terenie stadionu sportowego przy ul. Zwycięstwa,
- **Kompleks Bulodrom** usytuowany w rejonie Parku Gminnego (bulodrom – boisko do gry w bule o wym. 15x4 m, siłownia plenerowa – 8 zestawów po 2 urządzenia, plac zabaw – wydzielona i ogrodzona strefa zabaw dla najmłodszych, minigolf – boisko do minigolfa z 8 dołkami, kręgielnia – tor do gry w kręgle o wymiarach 12,5x1,2 m; czynny w 2020 roku w miesiącach czerwiec–wrzesień pn-pt w godzinach 16:00-20:00, sob, niedz i święta w godzinach 10:00-20:00 oraz w październiku w tygodniu w godzinach 16:00-20:00, sob-niedz w godzinach 10:00-16:00.
- **sieć tras rowerowych** powstałych w ramach projektu „Sieć tras rowerowych na terenie Powiatu Mikołowskiego – infrastruktura aktywnych form turystyki”; w ramach projektu zostało wytyczonych prawie 250 km tras rowerowych przebiegających przez miejscowości: Łaziska Górne, Mikołów, Ornontowice, Orzesze i Wiry. W Ornontowicach na przebiegu tras usytuowane są 4 wiaty przy ul. Zachodniej, Orzeskiej, Chudowskiej oraz Okrężnej i 2 miejsca postojowe,
- **Zabytkowy Park Gminny** wraz z Amfiteatrem Parkowym na ok 830 miejsc siedzących i ogólnodostępnym placem zabaw,
- park tematyczny **Świątynia Dumania – Park Archaniola**,
- Zestaw street workout „Fit Park” przy ul. Żabik przekazany do użytku od 2 lipca 2020 r.,
- Stacja naprawy rowerów oraz ławka solarna, przekazana do użytku 6 listopada 2020 r., w rejonie parku gminnego,

IV.15.2. Formy aktywności społeczeństwa

Na terenie gminy funkcjonuje Górniczy Klub Sportowy "Gwarek". Działalność klubu współfinansowana jest z budżetu Gminy Ornontowice w ramach udzielonej dotacji na realizację projektu z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Ornontowice.

W ramach GKS „Gwarek” w 2020 r. funkcjonowały:

- sekcja piłkarska: I drużyna seniorska – **24 osoby**, II drużyna seniorska – **25 osób**,
- sekcja tenisa stołowego: zawodnicy z licencją PZTS – **20 osób**,

GKS „Gwarek” w 2020 r. liczył ponad **160 zawodników** we wszystkich prowadzonych sekcjach sportowych.

W celu integracji mieszkańców gminy wokół sportu, a zwłaszcza wokół wydarzeń związanych z piłką nożną i promocją zdrowego trybu życia, na mocy umowy partnerskiej zawartej pomiędzy Gminą Ornontowice a Górnikiem Zabrze w formie Listu Intencyjnego Gmina Ornontowice należy do Programu Klubu Kibiców Śląskich Miast. W obecnej chwili w Programie Klub Kibiców Śląskich Miast znajduje się 16 gmin. W ramach tej współpracy Gmina Ornontowice ma możliwość wspólnie organizować imprezy sportowe, rekreacyjne i rozrywkowe oraz zapraszać na spotkania przedstawicieli klubu Górnika Zabrze do szkół i przedszkoli, promować Gminę Ornontowice na meczach piłkarskich z możliwością uczestniczenia w tych meczach najmłodszych adeptów piłki nożnej oraz mieszkańców gminy.

W ramach wspierania aktywnego trybu życia mieszkańców Ornontowic, Gmina Ornontowice w 2020 r. organizowała zajęcia Akademii Biegania prowadzone przez profesjonalnych trenerów.

W okresie luty-marzec oraz październik-grudzień w ramach **15 treningów** uczestniczyło **146 osób**, co daje średni udział uczestników na zajęcia w ilości 10 osób.

W roku 2020 Gmina Ornontowice zorganizowała następujące zawody sportowe:

- Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Ornontowice oraz Bieg Samorządowca (12.09.2020) – ilość uczestników **216 osób**.

Ponadto w dniach 1 – 7 października 2020r. Gmina Ornontowice wraz z Zespołem Szkolno – Przedszkolnym w Gminie Ornontowice oraz Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach aktywnie włączyli się w organizację XXVI Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2020 w gminie. W ramach wydarzenia przeprowadzono 10 Testów Coopera, w których uczestniczyło łącznie 237 osób. Gmina Ornontowice dzięki zaangażowaniu uczestników w swojej kategorii: Grupa II (od 5 tys. do 7,5 tys. mieszkańców) w klasyfikacji generalnej XXVI Sportowego Turnieju Miast i Gmin zajęła 11 miejsce na 21 gmin. Jako jedyna w ww. kategorii reprezentowała województwo śląskie.

IV.15.3. Nagrody sportowe

W 2020 r. miała miejsce weryfikacja złożonych wniosków o nagrody sportowe. Podczas posiedzenia w dniu 02.12.2020 r. weryfikacji złożonych wniosków o nagrody sportowe dokonała Komisja Weryfikacyjna ds. Przyznawania nagród sportowych i przyznano 27 nagród. Łączna kwota nagród to 45.950,00 zł.

Komisja Weryfikacyjna ds. Przyznawania nagród sportowych w składzie:

- Marcin Kotyczka - Przewodniczący Komisji
- Ryszard Milanowski - Członek
- Grzegorz Hawełka - Członek
- Aleksandra Krzemińska - Członek
- Wojciech Kubicki - Członek
- Łukasz Machulik - Członek
- Sebastian Spyra - Członek
- Adam Widenka - Członek

weryfikuje złożone wnioski o nagrody sportowe oraz przyznaje je w oparciu o Uchwałę Nr XIX/170/20 Rady Gminy Ornontowice z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości nagród dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe, a także nagród pieniężnych dla trenerów prowadzących szkolenia zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe, a także innych osób (działaczy sportowych) wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.

IV.16. Promocja gminy

Działania informacyjno-promocyjne skupiają się przede wszystkim na przekazywaniu informacji o działalności gminy i promowaniu jej pozytywnego wizerunku za pomocą środków masowego przekazu:

- portal gminy: www.ornontowice.pl
- Biuletyn Informacji Publicznej: www.bip.ornontowice.pl
- kanał YouTube: www.youtube.com/user/GminaOrnontowice
- Facebook: www.facebook.com/Ornontowice
- miesięcznik samorządowy „Głos Ornontowic”
- tablice informacyjne zlokalizowane w siedzibie Urzędu Gminy jak i na terenie gminy (gabloty przystankowe).

W ramach wykonywanych czynności realizowano następujące działania:

- redagowanie oraz kolportaż dwunastu numerów miesięcznika samorządowego „Głos Ornontowic”, w tym pozyskiwanie potencjalnych reklamodawców: w 2020 r. przychód z reklam umieszczanych w „Głosie Ornontowic” wyniósł: **4 717,50 zł**,
- współpraca z innymi urzędami, instytucjami (np. ZUS, KRUS, Urząd Skarbowy, Urząd Statystyczny, Śląska Organizacja Turystyczna, Ministerstwa, Starostwo Powiatowe w Mikołowie, urzędy okolicznych gmin, Śląski Ogród Botaniczny, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, itp.) wspomagając ww. instytucje w docieraniu z informacją do jak największej liczby osób,
- współpraca z mediami w zakresie bieżącej wymiany się informacjami („Dziennik Zachodni”, „Nasza Gazeta”, „Aktualności Powiatu Mikołowskiego”, „Głos Czerwionki-Leszczyn i nie tylko”), a także odpowiedzi na zapytania prasowe, które napływały od przedstawicieli lokalnych mediów,
- prowadzenie monitoringu mediów,
- prowadzenie dokumentacji fotograficznej i jej archiwizacja,
- współpraca z redakcją miesięcznika „Nasza Gazeta”, w ramach której Urząd Gminy co miesiąc przygotowuje materiały do publikacji (1 strona/A3) - roczny koszt tej współpracy wyniósł **7 380,00 zł**,
- współpraca ze Śląską Organizacją Turystyczną,
- ponowienie działań zmierzające do nawiązania współpracy z zagranicą (Miasto Lerici we Włoszech, Miasto Vodice w Chorwacji oraz Miasto Kremnica w Słowacji).

W 2020 r. ze względu na pandemię COVID-19 liczba wydarzeń była ograniczona, jednak Gmina Ornontowice organizowała, koordynowała, współorganizowała, bądź przedstawiciele władz samorządowych uczestniczyli w różnego rodzaju inicjatywach, spotkaniach, wydarzeniach, m.in.:

- 28. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – 12 stycznia,
- Ferie w Bibliotece 2020 - 13-24 stycznia,
- Realizacja projektu „Naturalnie Senior!” – styczeń-marzec,
- Obchody 75. Rocznicy Tragedii Górnośląskiej – 9 lutego,
- Pierwsze spotkanie wóldarzy gmin Powiatu Mikołowskiego „G-6” w Ornontowicach – 18 lutego,
- Spotkanie z kulturą indiańską – 21 lutego,
- Walne Zgromadzenie Spółki Wodnej w Ornontowicach – 27 lutego,
- Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze GKS „Gwarek” – 28 lutego,
- Akcja rozdawania mieszkańcom gminy bezpłatnych maseczek – kwiecień,
- Trashchallenge – plogging w czasie majówki (sprzątanie śmieci w Ornontowicach) – 1-3 maja,
- XVII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek „Zasmakuj w bibliotece” – 8-15 maja,
- Uroczyste wręczenie Statuetek „Ornontowickie Bzy” – 17 czerwca,
- „PAKA” – Parkowa Akademia Kreatywna ARTerii – lipiec-sierpień,
- „Smak Letniej Przygody” w Gminnej Bibliotece Publicznej – lipiec-sierpień,
- Wojewoda Śląski Jarosław Wieczorek z wizytą w Ornontowicach – 7 lipca,
- III Śląski Tabor w Ornontowicach (online) – 12-15 sierpnia,
- Gra terenowa zakończona Holly Festiwalem – 26 sierpnia,
- Akcja „Narodowe Czytanie *Balladyny Juliusza Słowackiego w Świętyni Dumania*” – 5 września,
- Podziękowanie za plony – Msza Św. Dożynkowa – 5 września,
- Plenerowe Zakończenie Lata w Parku Gminnym – 5 września,
- Biegi Przełajowe o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy oraz Bieg Samorządowca – 12 września,
- Obchody 80. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej – „Hołd Śląskim Policjantom” – 13 września,
- Poświęcenie i uroczyste przekazanie nowego sztandaru dla OSP Ornontowice – 19 września,
- Uhonorowanie 25 lat twórczości artystycznej Marii Kulawik podczas sesji Rady Gminy – 24 września,
- Akcja „Sprzątanie Świata 2020 r.” w Ornontowicach – 18-20 września,
- Mobilne Biuro Programu „Czyste Powietrze” z wizytą w Ornontowicach – 29 września,
- Akcja charytatywna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej „Prezent w pudełku po butach” – grudzień,
- ARTeryjna Poczta Mikołajkowa – 6 grudnia,

- Uroczyste wręczenie stypendiów Wójta Gminy dla uczniów i studentów – 9 grudnia.

W 2020 r. Gmina Ornontowice włączała się w różnego rodzaju inicjatywy/wydarzenia zewnętrzne, m.in.:

- Gala 100-lecia Śląskiego Związku Piłki Nożnej (nagrodzono pięcioro ornontowiczów) – 31 stycznia,
- Prymicje diakona Cyriaka Dominika Kotyczki OFM – 20 czerwca,
- Akcja charytatywna "#GaszynChallenge" – czerwiec,
- Kampania społeczna Fundacji JSW: „STOP HEJTOWI! Nie oczerniaj Górnika” – czerwiec,
- „Dziyń ślonskiy fany” – 15 lipca,
- Udział w XXVI Sportowym Turnieju Miast i Gmin 2020 – 1-7 października,
- „Niepodległa do hymnu” – wspólne śpiewanie hymnu online – 11 listopada,
- Udział Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w projekcie społecznym „Szlachetna paczka” – grudzień,
- „Betlejemskie Światło Pokoju” w Ornontowicach – grudzień,
- Współorganizacja I charytatywnego Balu Karnawałowego w Zespole Szkół Technicznych w Mikołowie (*przekazanie gadżetów promocyjnych z przeznaczeniem na licytację zorganizowaną podczas Balu*).

W 2020 r. wpłynęły 4 wnioski o nominację do Statuetki „Ornontowickie Bzy”. Laureatami wyróżnienia zostali:

- w kategorii „Działalność społeczna” – Agnieszka Wojtaś,
- w kategorii „Dla Ornontowic” – Iwona Woźniak oraz Krzysztof Zdrzałek,
- w kategorii „Przedsiębiorczy i operatywni” – PTS PLAST Smerczek Sp. J.

IV.17. Organizacje i stowarzyszenia

Gmina Ornontowice jest członkiem następujących organizacji i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Wspierania Samorządności w Mikołowie,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów w Katowicach,
- Lokalna Grupa Działania "Ziemia Pszczyńska" w Pszczynie,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego w Gliwicach,
- Śląska Organizacja Turystyczna w Katowicach,

IV.18. Przedsiębiorczość w gminie

Wśród największych zakładów produkcyjnych prowadzących działalność na terenie Gminy Ornontowice wymienić należy Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. KWK „Budryk”. Poza tym dominują mikroprzedsiębiorstwa, w których pracuje kilka osób. W Gminie Ornontowice ważny sektor stanowi handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, budownictwo, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz przetwórstwo przemysłowe. Ważny jest również sektor transportu i gospodarki magazynowej. Na terenie Ornontowic swój oddział posiada Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy.

Bazą danych, z której czerpać można informacje jest m. in. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, zwana dalej „CEIDG”, prowadzona w systemie teleinformatycznym i nadzorowana przez Ministerstwo Rozwoju, a do jej zadań należy:

- ewidencja przedsiębiorców będących osobami fizycznymi,
- udostępnianie informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach w zakresie wskazanym w ustawie,

- umożliwienie wglądu do danych bezpłatnie udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru sądowego,
- umożliwienie ustalenia terminu i zakresu zmian wpisów w CEIDG oraz wprowadzającego je organu.

Uprawnieni pracownicy Urzędu Gminy, zgodnie z Ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy,⁷² zajmują się przekształceniami poprawnie złożonych wniosków w postać dokumentu elektronicznego, opatrzonego podpisem akceptowanym przez system CEIDG, umożliwiającym jednoznaczną identyfikację osoby przesyłającej wniosek, czas jego przesyłania oraz zapewniający integralność danych zawartych we wniosku i przesyła do CEIDG.

Gmina Ornontowice tworzy korzystne warunki rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz jest przyjazna przedsiębiorcom. Na stronach internetowych gminy oraz w lokalnej prasie udostępnione są niezbędne informacje dotyczące działalności gospodarczej. Istotnym narzędziem, szczególnie w przyciąganiu inwestorów z zewnątrz, jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren całej gminy. Przedsiębiorcy na podstawie tego dokumentu dowiadują się gdzie, w jakich miejscach, na jakich terenach mogą budować zakłady pracy, zakłady usługowe lub handlowe.

Według stanu na 31 grudnia 2020 r w Gminie Ornontowice były **258 podmioty** zarejestrowane przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków CEIDG-1 w systemie CEIDG od 01.01.2020 do 31.12.2020 wyniosła **158**. Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółki/spółek cywilnych wynosiła 10. W okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020, **51** podmiotów zawiesiło działalność, natomiast wykreślonych było 214 podmiotów.

IV.19. CPK – linie kolejowe

Dokładnie 10 lutego 2020 r. Centralny Port Komunikacyjny (CPK) przedłożył do konsultacji społecznych Strategiczne Studium Lokalizacyjne (SSL), którego celem było określenie ram realizacji przedsięwzięć służących przebudowie i rozbudowie układu komunikacyjnego kraju, w tym wyznaczenie korytarzy, w których będą usytuowane nowe inwestycje kolejowe i drogowe. Przebieg nowych połączeń kolejowych w pierwszych wariantach został zaplanowany m. in. przez teren Gmin Ornontowice. Druga propozycja CPK również pokazywała przebieg linii przez południowy obszar Gminy. Trzecia koncepcja, która ukazała się jesienią 2020 r., obrazowała przebieg linii omijając obszar Gminy, nie mniej korytarz dla planowanej linii obejmuje teren Ornontowic.

Na okoliczność tych planów odbywały się spotkania na poziomie lokalnym, powiatowym i wojewódzkim.

W temacie planowanych linii kolejowych odbyły się spotkania władz Gminy z mieszkańcami: 25 lutego (w ramach wspólnego posiedzenia Komisji Rady Gminy) oraz 5 marca 2020 r.

Zdecydowany sprzeciw wobec wszystkich propozycji planowanych linii kolejowych, kolei dużych prędkości, na terenie Gminy Ornontowice:

- wyraziła Rada Gminy w formie Uchwały Nr XVI/137/20 z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie wystąpienia z apelem odnośnie dokumentu pt. Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (SSL)” oraz Uchwały Nr XX/181/20 z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie wystąpienia

72 t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1291, 1495, 1649.

z kolejnym apelem odnośnie dokumentu pt. Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (SSL),

- Wójt Gminy Ornontowice w Stanowisku nr 1/2020 z dnia 27 lutego 2020 r. oraz nr 2/2020 z dnia 30 lipca 2020 r.

Na zlecenie Gminy wykonana została „Analiza hipotetycznego przebiegu nowych linii kolejowych przez teren Gminy Ornontowice w ramach koncepcji Strategicznego Studium Lokalizacyjnego komponentu kolejowego Centralnego Portu Komunikacyjnego – Ciąg nr 7 w kontekście południowo-zachodniej części województwa i ich skutki infrastrukturalne dla Gminy”.

Odbyły się również dwa spotkania zespołu roboczego związanego z planami CPK, zrzeszające m. in. mieszkańców Gminy, tj.: 16 czerwca i 28 lipca 2020 r.

V. Podsumowanie

Dziękuję za zapoznanie się z Raportem o stanie Gminy Ornontowice za rok 2020. Jestem przekonany, że niniejszy dokument w czytelny i przejrzysty sposób przekazał najważniejsze informacje na temat miejsca, w którym żyjemy i które wspólnie tworzymy.

Mogę zapewnić, jako kierownik Urzędu Gminy w Ornontowicach, że w dalszym ciągu będziemy kładli nacisk na pozyskiwanie środków zewnętrznych celem zrealizowania najpilniejszych i najważniejszych inwestycji dla Was – Mieszkańców. Nadmieniam, że w pełni zdaję sobie sprawę z Państwa potrzeb, jednak nie wszystko można zrealizować od razu, stąd ubiegłego roku nie należy oceniać wyłącznie pod kątem zrealizowanych zadań, ale również tych rozpoczętych i zaplanowanych do realizacji w następnych latach tej kadencji.

Mając na uwadze stały, harmonijny rozwój Ornontowic oraz dalszy wzrost standardu życia mieszkańców, w miarę możliwości i obostrzeń sanitarnych zachęcam do aktywnego uczestnictwa w spotkaniach Wójta Gminy z mieszkańcami, spotkaniach kulturalno-sportowych organizowanych przez Urząd Gminy i jednostki organizacyjne, czy przez samych mieszkańców.

Jednocześnie dziękuję radnym Rady Gminy Ornontowice za owocną współpracę i merytoryczną dyskusję. Jestem przekonany, że kolejne miesiące wspólnej pracy będą obfitowały nowymi pomysłami rozwiązywania problemów naszej Gminy. Dziękuję wszystkim współpracownikom, organizacjom pozarządowym, grupom nieformalnym i zaangażowanym mieszkańcom za aktywne włączenie się w życie naszej Gminy. To my **RAZEM**, już od 30 lat, wspólnie tworzymy to miejsce. Miejsce, które jest naszym domem!

Rok 2020 był pełen nieoczekiwanych wyzwań, jednak cieszę się, że pomimo pandemii COVID-19 udało nam się zrealizować tak wiele. Jestem także dumny z postawy mieszkańców, którzy w krytycznych momentach niejednokrotnie udowodnili, że możemy liczyć na siebie nawzajem! Po raz kolejny **DZIĘKUJĘ!**

Na terenie naszych niewielkich Ornontowic dzieje się wiele - aby być na bieżąco, zachęcam do cyklicznego odwiedzania strony www.ornontowice.pl oraz śledzenia profilu Gminy na Facebooku. Z każdą ważną informacją staramy się dotrzeć do mieszkańców za pośrednictwem internetu, tablic ogłoszeń i „Głosu Ornontowic”.

Z życzeniami zdrowia

Wójt Gminy Ornontowice

Marcin Kotyczka